

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1998-1999

22 februari 1999

ONTWERP VAN DECREET

betreffende het voeren van een beleid ter aanmoediging van de technologische innovatie

INHOUD

	Blz.
Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet	35
Advies van de SERV over het voorontwerp van decreet betreffende het voeren van een beleid ter aanmoediging van de technologische innovatie	47
Protocol van het Sectorcomité XVIII	57
Advies van de Raad van Bestuur van het IWT	61
Advies van de VRWB	101
Advies van de Raad van State van 20 mei 1998	109
Permanente vertegenwoordiging van België bij de Europese Unie	123
Voorontwerp van decreet	129
Advies van de Raad van State van 7 januari 1999	141
Advies van de Raad van State van 7 januari 1999	155
Ontwerp van decreet	159

MEMORIE VAN TOELICHTING

HOOFDSTUK I. – INLEIDING

1. Wat is innovatie ?

a. Innovatie in de brede zin

Innovatie betekent in brede zin : vernieuwingen in de maatschappelijke, culturele en bestuurlijke omgeving. Innoveren gebeurt door mensen en heeft derhalve grondvesten als cultureel en sociaal gebeuren. Ze maakt deel uit van de cultuur als voortdurend proces, waarbij de mens zijn ervaring van de natuur onder woorden brengt, om er zich vrij van te maken.

De term "innovatie" wordt echter vooral gebruikt in de meer beperkende betekenis van economische innovatie. De term "innovatie" werd in de economische wetenschap geïntroduceerd door Joseph SCHUMPETER, die als eerste de rol van de innoverende ondernemer in kaart bracht. Hij omschrijft innovatie als het tot stand brengen van "neue Kombinationen". Kenniscreatie (inventie) wordt door onderlinge combinatie omgezet tot bruikbare innovatie met economisch nut. Economische geschiedschrijvers hebben sindsdien ook aangetoond dat heel wat nieuwe technologieën jaren, soms eeuwen wachtten op de juiste maatschappelijke en culturele voedingsbodem, vooraleer ze doorbreken en veralgemeend toegepast worden¹. "Inventie" is niet noodzakelijk "innovatie".

De maatschappelijke en culturele bodem in Vlaanderen voedt innovatief gedrag. Het Europees Waardenonderzoek toont aan dat Vlamingen méér dan de gemiddelde Europeaan open staan voor verandering en vernieuwing. Wanneer alle Europese landen en deelstaten gerangschikt worden volgens de openheid voor veranderingen van hun inwoners, dan bekleedt Vlaanderen de 6e plaats. Dit is ver boven het Europees gemiddelde (10e plaats) en boven het Belgisch gemiddelde (11e plaats). Dit verklaart wellicht dat de DIRV-actie, die de Vlaamse regering in 1981 lanceerde, aansloeg. Deze actie versnelde een mentale ommekeer. Vlamingen en hun organisaties werden zich ervan bewust dat de nieuwe technologieën een sleutelrol in de toekomst van hun werk en hun leven zouden spelen.

b. Economische innovatie

Economische innovatie heeft een economische finaliteit en diverse invalshoeken. Economische innovatie betekent dat bestaande en nieuwe kennis-elementen creatief aangewend en gecombineerd worden voor de verbetering van bestaande- of de ontwikkeling van nieuwe producten en diensten, productieprocessen, organisatiemethoden en commercialisering, zodat toegevoegde waarde tot stand wordt gebracht of in stand wordt gehouden.

Die kenniselementen steunen op wetenschappelijk onderzoek en ontwikkeling, maar andere inzichten en kenniselementen spelen ook een vooraanstaande rol : vorming en opleiding, financiering, marktin-zicht, arbeidsorganisatie, vormgeving en engineering, strategische allianties en netwerking, eigendomsrechten, management van het menselijk kapitaal, enz.

In een economie met voldoende innovatie gaan nieuwe ondernemingen van start, en behouden de bestaande ondernemingen hun levensvatbaarheid. Met als resultaat dat banen gehandhaafd worden, en nieuwe werkgelegenheid ontstaat.

Economische innovatie kan niet los gezien worden van de innovatie in andere sectoren van het maatschappelijk leven, noch van de technologische innovatie. Maar economische innovatie is niet identiek aan technologische innovatie. Sommige acties hebben met economische innovatie te maken, maar niet met technologische innovatie wanneer wetenschappelijk-technologisch onderzoek en ontwikkeling of creatieve technologie-toepassingen er géén wezenlijke rol in spelen. Technologische innovatie is een deelverzameling van de economische innovatie.

Enkele voorbeelden van acties die wel deel uitmaken van (het beleid voor) economische innovatie, maar niet van (het beleid voor) technologische innovatie :

- de PLATO-projecten inzake ervaringsuitwisseling tussen ondernemers ;
- ondersteuning van de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid en de aanverwante regionale preventiecellen ;
- promotie van toelevering ;
- (sectorale) initiatieven inzake opvolging van markttendensen en marktpromotie, kwaliteitszorg, stilistische design ;

¹ Zie o.a. *Before the Industrial Revolution, European Society and Economy, 1000-1700*, Carlo Cipolla, W.W. Norton & Company, New York, 1996.

- bench-marking of prestatie meting, die bedrijven toelaat om hun positie te bepalen ten opzichte van de beste ondernemingen op internationaal niveau ;
- vermindering van administratieve formaliteiten en het verkorten van de duur voor de oprichting van een onderneming.

c. Technologische innovatie

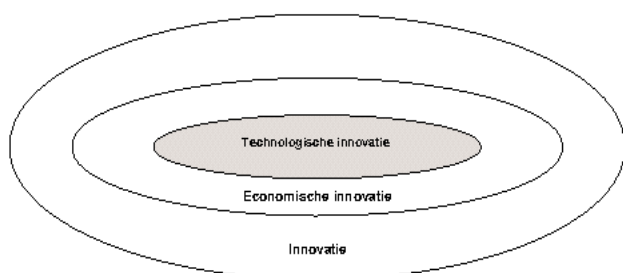
De technologische innovatie is een onderdeel van de economische innovatie. Het is dat deel van de economische innovatie, waarbij wetenschappelijk-technologisch onderzoek en ontwikkeling of creatieve technologie-toepassingen een wezenlijke rol spelen, in combinatie met andere kenniselementen.

De gebruikte definitie maakt duidelijk dat technologische innovatie nog steeds in het verlengde ligt van onderzoek en ontwikkeling, maar dat ze er niet toe te herleiden valt.

De toewijzing van acties of activiteiten aan de verzamelingen 'economische innovatie' en 'technologische innovatie' vraagt een beoordeling van de mate waarin wetenschappelijk-technologisch onderzoek of creatieve technologie-toepassingen een wezenlijke rol spelen.

Een voorbeeld : de financiële steun voor kleine ondernemingen die op een extern bedrijfsadvies beroep doen, heeft soms wel, soms niet met technologische innovatie te maken. Dit is wel het geval als de introductie van nieuwe technologieën in de onderneming wordt doorgelicht, maar niet het geval als bijvoorbeeld het kwaliteitsbeleid of de bedrijfscommunicatie geanalyseerd worden. Toch hebben de definities als 'generische' definities een goed scheidend vermogen.

Deze definities kunnen grafisch als volgt met elkaar in verband gebracht worden :

2. Internationale aandacht voor innovatie

In veel landen is men overtuigd, dat de overheid samen met het bedrijfsleven een innovatiebeleid moet ontwikkelen. De Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (de OESO) stelt dat de groei van welvaart en werkgelegenheid in hoge mate bepaald wordt door de "capacity to innovate and adjust"².

De Europese Commissie trok de discussie over innovatiebeleid op gang, door de lancering van een Groenboek Innovatie³.

Internationaal maakt men in het woordgebruik geen doorgedreven onderscheid tussen de drie niveaus van innovatie (maatschappelijke, economische en technologische innovatie). Meestal heeft men het over economische innovatie met een sterk technologische inslag.

De blikvangers in het internationale denken over innovatie, zijn :

- De financiële inspanningen voor onderzoek en ontwikkeling (O&O) vallen in Europa te laag uit in vergelijking met de Verenigde Staten en Japan.
- De inspanningen om de uitgaven voor onderzoek en ontwikkeling op te trekken, moeten geïntegreerd worden in een volledig beleid voor innovatie. Men moet van een aanbodgedreven strategie ('technology-push') naar een vraaggedreven strategie ('demand-pull') overstappen. Dit betekent ook dat niet alleen 'hi-tech' en 'endogene ontwikkeling' belangrijk zijn, maar dat soms 'the right tech' een goede oplossing biedt, ook al is die elders (in een ander bedrijf, in het buitenland) ontwikkeld.

² geciteerd in : Beleidsbrief 1995, Vlaanderen ondernemend land. Nieuwe mogelijkheden uitbouwen voor de vernieuwing van de economie, Eric VAN ROMPUY, Vlaams minister van economie, KMO, landbouw en media, oktober 1995, blz. 14-15.

³ Greenpaper on innovation. Communication from Mrs. CRESSON and Mr. BANGEMANN, in agreement with Mr. PAPOUTSIS adopted by the Commission on 20 December 1995, Europese Unie, Brussel, 1995.

- Bedrijven en regeringen stappen overal af van het lineair model van innovatiebeleid. Het lineair model gaat ervan uit dat de O&O-functie los staat van de rest van het productie- en commercialiseringsproces, waarmee het enkel verbonden is doordat onderzoeksresultaten aan de volgende schakels in de ketting worden doorgegeven. Men hanteert tegenwoordig een horizontaal of matrixmodel. Hierin stelt men dat O&O tot stand komt in wisselwerking met andere bedrijfsfuncties, die op gelijk niveau staan (management, markt, organisatie, opleiding, risicokapitaal, ...). Bedrijfsleiders en regeringen die van dit horizontaal model vertrekken, volgen een geïntegreerde en multi-disciplinaire aanpak.
- Bedrijven moeten gestimuleerd worden om deel te nemen aan economische netwerken en O&O netwerken. Bedrijven die een beroep doen op externe kennis en ervaringen, zijn systematisch meer succesvol. Wel moeten aangepaste financiële prikkels gegeven worden, zodat geen gewinning aan subsidies optreedt.
- Kleine en middelgrote ondernemingen (KMO's) vragen een specifieke aanpak. Vele KMO's hebben vaak een weinig ontwikkelde strategische visie, en kunnen hun kennisprobleem niet verwoorden op een manier dat de kennisproducenten er iets mee kunnen aanvangen. De oorzaak daarvan ligt vaak bij de ontvanger van de boodschap (de kennisproducent) die de taal van de kleine en middelgrote onderneming niet begrijpt.
- Innoveren is ook vooruit-zien. Soms moeten bedrijven en instellingen de dingen die ze goed doen, toch anders gaan aanpakken zelfs al lijkt daar geen onmiddellijke noodzaak voor te bestaan. Deze pro-actieve houding verklaart het verschil tussen 'koplopers' en 'peletonrijders'.

Verder wordt algemeen erkend dat de deelstaten en regio's, samen met het Europees beleidsvlak, de leidende rol spelen als het op het aanmoedigen van de economische en de technologische innovatie aankomt.

Men erkent dat de Europese Unie een toegevoegde waarde heeft in het beleid voor de aanmoediging van innovatie en een rol kan spelen met inachtneming van de subsidiariteit. De Europese Unie kan spelregels vastleggen (bijvoorbeeld inzake industriële eigendomsrechten), ervaringsuitwisseling stimuleren en eigen impulsen geven (bijvoorbeeld de kaderprogramma's voor O&O, de aanwending van middelen in de Europese struc-

tuurfondsen voor de aanmoediging van regionale innovatie-strategieën).

Op de Europese Top van Firenze heeft de Europese Raad gesteld dat "de strijd voor werkgelegenheid de eerste prioriteit voor de Unie en haar lidstaten moet blijven", en in het kader van een strategie hiervoor "verzoekt hij de Europese Commissie een actieplan op te stellen voor maatregelen op het gebied van innovatie"⁴.

Aldus kwam het "Eerste Actieplan voor innovatie in Europa"⁵ tot stand. Het geeft volgende assen aan voor het voeren van een innovatie-beleid :

- een innovatie-cultuur bij bedrijven en overheid aanmoedigen ;
- een wettelijk, administratief en financieel kader tot stand brengen voor innovatie ;
- onderzoek en innovatie beter op elkaar afstemmen.

3. Is innovatie belangrijk voor Vlaanderen ?

De Vlaamse regering voert een innovatiebeleid, dat nauw aansluit bij de krachtlijnen die de Europese Unie aangeeft.

Vlaanderen beschikt over een excellente onderzoeksinfrastructuur. In domeinen zoals de biotechnologie, de micro-elektronica, de milieutechnologie of de nieuwe materialen, heeft het onderzoekscentra met wereldfaam. Internationaal hoogstaand wetenschappelijk onderzoek en ontwikkeling komen ook in een aantal grote, middelgrote en kleine bedrijven tot stand. Daarnaast beschikt Vlaanderen over een redelijk goed uitgebouwd 'middenveld' voor wetenschappelijk onderzoek, zoals de hogescholen, de collectieve onderzoekscentra en de clusters.

⁴ Top van Firenze, Conclusies van het Voorzitterschap, 21 en 22 juni 1996, SN/300/96.

⁵ Eerste actieplan voor innovatie in Europa, Mededeling van de Europese Commissie, COM(96) 589 def., 20 november 1996.

De Vlaamse prestaties inzake economische groei, export en werkgelegenheid, zijn nu zeer sterk. Om dit ook in de toekomst zo te houden, zal de nodige aandacht moeten uitgaan naar innovatie, als men voor ogen houdt dat de totale industriële werkgelegenheid voor 75 % in mature sectoren tot stand komt, en de export voor 92 % uit mature sectoren geleverd wordt⁶.

In 1994 brachten slechts 43 % van de kleine en 59 % van de middelgrote en grote ondernemingen in de twee voorafgaande jaren nieuwe producten of diensten op de markt. Meestal ging het dan nog over niet-technologische veranderingen. Technologische innovaties in het productengamma werden aangeboden door maximum 19 % van de ondernemingen⁷.

4. Welke rol is er weggelegd voor de (Vlaamse) overheid in de aanmoediging van innovatie ?

Innovatie wortelt in een culturele en maatschappelijke voedingsbodem. De overheid kan deze voedingsbodem versterken. De eerste aanbeveling in de RITTS-studie⁸ stelt dat een brede maatschappelijke consensus omtrent het belang van innovatie en ondernemerschap zich opdringt. Regelmatig verwijzen de deelnemers aan het RITTS-onderzoek naar de DIRV-actie als een goed voorbeeld van een maatschappij – omvattende visie – en attitude-ontwikkeling met betrekking tot technologie en innovatie.

Men moet goed voor ogen houden dat de economische en technologische innovatie in het bedrijfsleven en de onderzoekswereld tot stand komen. Het is niet de rol van de overheid om op te leggen of, waar en hoe er geïnnoveerd moet worden. De overheid kan en moet echter een ondersteunende rol vervullen. Ze kan sensibiliseren voor het belang van innovatie. Ze moet een adequaat regelgevend kader aanbieden, en dynamische overheidsinstellingen aan het werk zetten voor de aanmoediging van economische en technologische innovatie.

⁶ E. VAN ROMPUY, *o.c.*, blz 12.

⁷ Vlaanderen technologisch in kaart gebracht. Een onderzoek in opdracht van minister-president Luc VAN DEN BRANDE. Enquête 1994, Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen-Stichting Technologie Vlaanderen, Brussel, 1996, blz. IV 2.

⁸ Kiezen voor innovativiteit. Beleidsaanbevelingen voor een KMO-gericht innovatieweefsel, Deel III van RITTS-project Vlaanderen uitgevoerd in opdracht van minister-president Luc Van den Brande met co-financiering van de Europese Commissie (DG XIII), Merit, Maastricht, 1996, blz. 58.

In de literatuur wordt volgende rationale geboden voor het optreden van de overheid⁹. De overheid heeft onder andere volgende taken :

- het voorzien in goede condities en randvoorwaarden voor vernieuwing in het bedrijfsleven zoals onderwijs, kennisinfrastructuur, wet- en regelgeving, het fiscaal regime, e.d. ;
- het stimuleren van de komst van nieuwe bedrijven, bijvoorbeeld starters of nieuwe vestigingen van buitenlandse bedrijven ;
- het zorg dragen voor een "level playing field" zodat de bedrijven die in eigen land of deelstaat actief zijn, niet in het nadeel vertoeven in vergelijking met bedrijven elders ;
- het vergroten van de tijdshorizon van bedrijven, het helpen bereiken van de noodzakelijke kritische massa en het wegwerken van de negatieve effecten van externaliteiten inzake innovatie. Dit is vooral voor KMO's een probleem.

Dit laatste punt verdient nadere uitleg : investeringen in innovatie zijn naar hun aard risicovol. De opbrengsten zijn op zich onzeker alsook de periode waarover de investering kan worden terugverdiend. De mogelijkheden van dergelijke investeringen worden bepaald door de tijdshorizon van een onderneming. Deze verschilt per type onderneming. Investerings met ongewisse opbrengsten na een lange tijd, zijn alleen economisch verantwoord bij verwachte grote omzetten. Dat betekent dat de tijdshorizon van een kleine onderneming in het algemeen korter is dan die van een groot bedrijf.

Vanuit de samenleving gezien, heeft de korte tijdshorizon van veel bedrijven negatieve gevolgen. Er wordt te weinig acht geslagen op mogelijkheden die op (middel)lange termijn economisch perspectief bieden, niet omdat de bedrijven kortzichtig zijn, maar omdat voor individuele bedrijven de risico's te groot zijn op een te ongewisse termijn. In zulke situaties zullen afzonderlijke bedrijven dergelijke investeringen niet (geheel) zelf willen financieren. In het belang van de economische duurzaamheid van de samenleving kan de overheid de verhoudingsgewijs kortere tijdshorizon van het bedrijfsleven helpen compenseren.

⁹ Regionaal technologiebeleid, Adviesraad voor het Wetenschaps- en Technologiebeleid, Den Haag, AWT-advies nr. 23, 1995, blz. 9.

In de investeringen voor innovatie speelt ook het negatieve effect van de externaliteiten. Een onaanpaste vorming en opleiding van de werknemers en kaderleden in het bedrijf, is dikwijls een drempel voor innovatie en technologieverbreding. Individuele bedrijven onderkennen weliswaar een opleidingsbehoefte, maar zien af van de investeringen uit vrees dat de opgeleiden in een ander bedrijf terecht komen, en dat aldus de baten van de eigen inspanning elders genoten worden. Dit probleem kan men alleen oplossen door een aanpak te volgen op een voldoende groot aggregatieniveau, bijvoorbeeld dat van een economisch netwerk of een sector.

KMO's kunnen dikwijls onvoldoende eigen middelen opbrengen om de noodzakelijke investeringen te doen die gepaard gaan met innovatie, omdat bijvoorbeeld zware wetenschappelijke basis-onderzoeksapparaten moeten aangekocht worden. Afzonderlijke KMO's hebben te weinig kritische massa om elk voor zich krachtadige en rendabele O&O-investeringen te verrichten.

* * *

De Vlaamse overheid voert op dit ogenblik een innovatiebeleid waarin zowel de economische als de technologische dimensie aan bod komen. Het Vlaamse regeerakkoord spreekt niet met zoveel woorden over innovatiebeleid. In de praktijk geeft de Vlaamse regering wel degelijk krachtige impulsen aan innovatie.

Een eerste impuls is de budgettaire inhaalbeweging voor wetenschappelijk onderzoek. Deze impuls was noodzakelijk : de referentiewaarde inzake O&O-uitgaven wordt berekend door de OESO¹⁰. Europa besteedt minder dan het OESO-gemiddelde, en België minder dan dit lage EG-gemiddelde.

¹⁰ Indicateurs de la science et de la technologie. Réunion du Comité de la Politique Scientifique et Technologique au niveau des Ministres, OCDE, Parijs, september 1995, blz. 23.

O&O uitgaven als % van het BBP	1981	1991	1993
OESO	2.0	2.3	2.2
<i>aandeel bedrijven</i>	51.2	58.9	58.8
België	–	1.7	–
<i>aandeel bedrijven</i>	65.8	64.8	–
EG	1.7	2.0	2.0
Verenigde Staten	2.4	2.8	2.7
Japan	2.1	2.9	2.7

De OESO vergelijkt eveneens het aandeel van de bedrijven met het aandeel van de overheid als bron van financiering. Hieruit blijkt dat in België de bedrijven een méér dan evenredig aandeel van de inspanning voor O&O leveren.

Een recente uitgave van de Europese Commissie¹¹ bevestigt dit beeld :

1990	Totale uitgaven aan O&O in % van het BBP	Aandeel van particuliere uitgaven in de totale uitgaven voor O&O
E.G.	2.00	65 %
België	1.69	73 %
Nederland	2.06	56 %
Duitsland	2.81	72 %
Frankrijk	2.42	61 %

Als O&O zo belangrijk is voor de leefkracht van een economie ; als België minder scoort dan het OESO of het Europees gemiddelde inzake O&O, en als bovendien blijkt dat vooral de overheid een erg kleine inspanning levert, dan ligt de aanpak voor de hand : de overheid moet een inhaalbeweging doorvoeren inzake O&O. Vlaanderen heeft deze conclusie getrokken.

Maar er is méér nodig dan een budgettaire inhaalbeweging voor wetenschappelijk onderzoek. Wetenschappelijk onderzoek blijft een noodzakelijke

¹¹ Onderzoek en regionale ontwikkeling, Europese Commissie, Luxemburg, 1996, blz. 7.

voorwaarde, maar is niet langer een voldoende voorwaarde voor succesvolle innovatie. De Europese Commissie maakt in dit verband gewag van een "Europese innovatie-paradox"¹². De bedrijfs-wereld en de Europese landen leveren aanzienlijke inspanningen voor O&O, toch slagen ze er niet in om die inspanningen om te zetten in concrete product- en procesinnovaties op de wereldmarkt. De OESO voegt hieraan de overweging toe, dat het in de hand werken van een snelle en brede verspreiding van technologie voor een land soms belangrijker is dan het zelf uitvinden van nieuwigheden.

Ter gelegenheid van de officiële opening van FTI Technoland 1996¹³ werd gesteld, dat de Vlaamse regering een uitdrukkelijk innovatiebeleid moet ontplooien en het feitelijke beleid in een hogere versnelling brengen. Het beleid voor economie, wetenschap en, technologie moeten verruimd en geïntegreerd worden tot een breed geïnspireerd innovatie-beleid.

* * *

Het innovatie-beleid zal op drie pijlers steunen :

- het duurzaam bewerken van de maatschappelijke-culturele voedingsbodem voor innovatie (de Vlaamse innovatiebeweging) ;
- het horizontaal beleidsplan van de Vlaamse regering voor aanmoediging van technologische innovatie. Dit beleidsplan zal de gezamenlijke inspanning van de verschillende ministers, administraties en instellingen voor innovatie integreren.
- Het kan ook gebruikt worden om instrumenten te oriënteren die nog tot de federale bevoegdheid behoren maar die een grote impact hebben op de innovatie in Vlaanderen (bijvoorbeeld de octrooiwetgeving, fiscale en juridische voorschriften inzake nieuwe kapitaalmarkten) ;
- het aanpassen en tot stand brengen van de overheidsinstrumenten voor technologische innovatie (het decreet betreffende het voeren van een beleid ter aanmoediging van de technologische innovatie).

¹² Europese Unie, o.c., blz. 5

¹³ Een Vlaams Innovatiepact !, Toespraak door de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering bij de officiële opening van FTI TECHNO-LAND 1996 te Gent, 15 april 1996.

HOOFDSTUK II. – DOELSTELLINGEN VAN HET DECREET BETREFFENDE HET VOEREN VAN EEN BELEID TER AANMOEDIGING VAN DE TECHNOLOGISCHE INNOVATIE

Het decreet betreffende het voeren van een beleid ter aanmoediging van de technologische innovatie stroomlijnt en versterkt de overheidsinstrumenten, zodat de technologische innovatie in het bedrijfsleven efficiënter en effectiever ondersteund kan worden.

* * *

Het begrip 'innovatie' is nauwelijks of niet terug te vinden in de bestaande wetgeving. Alleszins kreeg geen enkel instrument de bevordering van technologische innovatie als basisopdracht mee. Dit is een ernstige hinderpaal wanneer de Vlaamse regering een beleid wil voeren inzake aanmoediging van economische en technologische innovatie.

Als de economische buitenomgeving en de noden van het innovatiebeleid sneller veranderen dan het beschikbaar instrumentarium om hierop in te spelen, dan hinkt de overheid altijd achterop met de dienstverlening en begeleiding die ze kan aanbieden. Bedrijven of organisaties die aan de overheid steun vragen voor een innovatie-project, moeten lang wachten op een antwoord omdat de overheid geen 'stopcontact' heeft waarin deze vraag past.

De verantwoordelijken en het personeel van de verschillende instrumenten en instellingen proberen met veel toewijding de nieuwe beleidsopdracht, het aanmoedigen van technologische innovatie, op te vangen. Maar het wettelijk kader biedt hen geen houvast. De dagelijkse beleidspraktijk geeft hiervan vele voorbeelden.

Een voorbeeld is het project 'aansluiting van hogescholen op het Internet', dat past in een beleid voor aanmoediging van technologische innovatie. De Raad van State meende dat dit project niet door het Vlaams Instituut voor de bevordering van het wetenschappelijk-technologisch onderzoek in de industrie (het IWT) kan uitgevoerd worden, omdat het IWT formeel enkel bevoegd is voor de ondersteuning van 'onderzoek en ontwikkeling'. Op de keper beschouwd is het mogelijk maken van Internetaansluitingen geen activiteit van wetenschappelijk onderzoek. Het Rekenhof meende om dezelfde reden dat het zusterproject, de aansluiting van openbare bibliotheken op Internet, niet aangekend mocht worden op het Fonds tot bevordering van het Industrieel Wetenschappelijk Onder-

zoek in Vlaanderen (het FIOV). Maar geen enkel ander juridisch onderbouwd instrument is pasklaar beschikbaar om deze dringend noodzakelijke bijdrage tot de innovatie te leveren.

Een ander voorbeeld is de ondersteuning van economische netwerken, die in alle beleidsaanbevelingen over innovatie bovenaan staat. De beschikbare instrumenten voor steunverlening zijn echter enkel uitgedacht voor het ondersteunen van bedrijven die individueel en commercieel handelen, of ze zijn gericht op slechts één aspect van het complexe innovatiegebeuren, zoals onderzoek en ontwikkeling. Complexe projecten zoals een cluster van bedrijven, die op niet-commerciële wijze samenwerken rond méér dan één aspect van innovatie zoals onderzoek, opleiding, marktverkenning, enz. vinden daarom moeilijk hun plaats in de bestaande steunmogelijkheden voor het innovatie-beleid.

* * *

Het begrip technologische innovatie ontbreekt in de wetgeving. Bovendien vertoont technologische innovatie vele aspecten, die elk beleidsaandacht verdienen. Deze veelheid aan facetten moet momenteel opgevangen worden met een toevallig samengestelde verzameling aan beleidsinstrumenten, die elk apart een historische bestaansreden hebben, maar die onderling niet meer of onvoldoende afgestemd zijn.

Vlaanderen kan slechts sinds relatief korte tijd een eigen beleid voeren inzake onderzoek, ontwikkeling en innovatie, in samenhang met het beleid van Europese Unie. De Vlaamse overheid heeft haar instrumenten voor wetenschappelijk onderzoek uitgebouwd volgens het ritme en de aard van de overdracht van middelen. Zo werd in 1987 een budgettair fonds opgericht voor het onthaal van de geregionaliseerde prototype-middelen, het Fonds tot bevordering van het Industrieel Wetenschappelijk Onderzoek in Vlaanderen. In dit FIOV werden later ook de overgehevelde middelen voor industrieel onderzoek van het nationale Instituut voor Wetenschappelijk Onderzoek in Nijverheid en Landbouw (het IWONL) ondergebracht.

Op het ogenblik dat deze IWONL-middelen werden geregionaliseerd, heeft het Vlaams Parlement een eigen pararegionale instelling opgericht, het Instituut voor de bevordering van het Wetenschappelijk-Technologisch onderzoek (1991). Daarnaast werd gaandeweg binnen het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap een eigen administratie uitgebouwd, belast met de voorbereiding van het wetenschapsbeleid.

De samenwerking van dit organisch gegroeide instrumentarium vertoont echter tekortkomingen. De instrumenten kwamen tot stand als ad hoc antwoorden op ad hoc problemen. Over een langere termijn leidt dit echter tot een gebrek aan efficiency in het overheidsoptreden. Zo verliep de behandeling van aanvragen voor steun aan prototype-ontwikkeling in 1987 nog tamelijk eenvoudig. Eén administratie onderzocht de paar dossiers, één commissie adviseerde en één minister besliste. Deze procedure is echter door de toevoeging van nieuwe opdrachten, instellingen en bevoegdheden uitgegroeid tot een ondoorzichtig kluwen, waarbij dossiers heen en weer gaan (of juist niet) tussen FIOV, de administratie Wetenschap en Innovatie, het IWT, de Inspectie van Financiën, de Administratie Economie en de betrokken ministers.

* * *

Terzijde, omdat het voorliggend decreet hierin geen verandering kan brengen, weze opgemerkt dat ook de federale overheid nog steeds optreedt als derde speler. Dit is bijvoorbeeld het geval inzake landbouwonderzoek, collectief onderzoek, onderzoek in de ruimtevaart of deelname aan internationale programma's. De federale overheid beroept zich daarbij op een bevoegdheidsverdeling die geen homogene beleidsbenadering toelaat. Maar het is niet bevorderlijk voor de slagkracht van het innovatiebeleid.

* * *

Niet alleen het overheidsinstrumentarium is onvoldoende georganiseerd. Inzake innovatie zijn er allerlei intermediairen actief, die door de overheid gesteund worden. De intermediairen hebben een nuttige functie. De reeds aangehaalde studie, uitgevoerd door MERIT¹⁴, pleit voor de uitbouw van decentrale kennisnetwerken, waarin deze intermediairen een visibele plaats bekleden. Maar tot op heden worden deze initiatieven louter op ad hoc basis ondersteund, zonder gestructureerde samenwerking met elkaar en met de overheid.

¹⁴ Merit, o.c., blz. 64.

In Nederland signaleert men in dit verband een behoefte aan "opschoning" van het innovatie-beleid¹⁵. De Adviesraad voor het Wetenschaps- en Technologiebeleid stelt: "Er is momenteel een indrukwekkende hoeveelheid en variëteit aan intermediaire organisaties op zowel landelijk als regionaal niveau. Veel van deze organisaties komen elkaar in de praktijk in toenemende mate als concurrenten tegen, met het gevaar van vergroting van de inefficiëntie. Wanneer deze organisaties één regionale subsidieverstrekker zouden hebben, ontstaat er druk tot opschoning (taakafbakening, fusering, e.d.) en dus efficiëntiewinst."

* * *

Men zou op het eerste gezicht kunnen zeggen dat het ontbreken van een formeel kader voor de aanmoediging van technologische innovatie, de regering niet belet om een innovatiebeleid te voeren met de instrumenten die ze wél ter beschikking heeft. Dat is in zekere mate waar, maar het blijft een 'second best' benadering.

De lacune aan een formeel kader voor innovatie doet zich ook voor op Europees vlak. De Europese Commissie moedigt lidstaten aan om een innovatiebeleid te voeren. Maar zie biedt geen Europese kaderrichtlijn die duidelijk maakt welke steun aan innovatie gegeven kan worden. De bestaande richtlijnen hebben ofwel betrekking op steun aan onderzoek en ontwikkeling¹⁶ of aan investeringen. De richtlijn over onderzoek en ontwikkeling zegt dat innovatie niet als een afzonderlijke categorie van O&O beschouwd dient te worden. Staatssteun voor activiteiten die als innovatief beschouwd kunnen worden, maar die niet als 'onderzoek' kunnen gerangschikt worden, wordt beoordeeld vanuit de beschikkingen over investeringssteun. Dergelijke formulering biedt weinig rechtszekerheid aan lidstaten en deelstaten die een steunregeling voor innovatie willen uitvaardigen.

* * *

Vanzelfsprekend zou het een misvatting zijn, om te geloven dat technologische innovatie kan aangemoedigd worden door ze als dwingende bepaling aan de rechtsonderhorigen op te leggen.

¹⁵ Regionaal technologiebeleid, Adviesraad voor het Wetenschaps- en Technologiebeleid, Den Haag, AWT-advies nr. 23, 1995, blz. 6.

¹⁶ Communautaire kaderregeling inzake staatssteun voor onderzoek en ontwikkeling van 20 december 1995 (96/C45/06), Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen, 17 februari 1996, Nr. C 45/5

De Europese Commissie zegt hierover¹⁷: "innoveren vergt in de eerste plaats een ingesteldheid die creativiteit, ondernemingsgeest en aanvaarding van sociale, geografische en professionele mobiliteit in zich verenigt. ... Derhalve moet een innovatiementaliteit worden bevorderd en dat gebeurt niet per decreet of acties op korte termijn."

* * *

Het voorwerp van het decreet betreffende het voeren van een beleid ter aanmoediging van de technologische innovatie is bewust beperkt tot de 'technologische' innovatie.

Zoals hierboven werd beschreven zijn innovatie, economische innovatie en technologische innovatie onderling sterk verweven, en vertonen ze heel wat aspecten. De overheid kan verschillende instrumenten inzetten naargelang het aspect dat men beoogt. Deze instrumenten zijn verspreid over de bevoegdheidsdomeinen van elke minister. De verschillende administraties en openbare instellingen hebben hun eigen actieradius inzake innovatie, die soms overlapt.

De Vlaamse regering moet een gecoördineerd beleid voeren voor de aanmoediging van innovatie in haar verschillende gedaanten. Het voorgelegde decreet biedt een haalbare aanpak om deze coördinatie op te bouwen vanuit het 'kleinste' of het 'binnenste' veld: de technologische innovatie. Binnen dit veld is het noodzakelijk, maar ook mogelijk om structuur en stroomlijning aan te brengen.

De beperking tot technologische innovatie is een thematische beperking. Het is geen beperking van de actieradius. Het IWT-Vlaanderen kan niet alleen in de bedrijven, maar ook in de social-profitsector, de overheidssector en het onderwijs de technologische innovatie aanmoedigen, door wetenschappelijk-technologisch onderzoek of creatieve technologietoepassingen te stimuleren.

* * *

De Vlaamse regering moet over de instrumenten kunnen beschikken om een krachtadig aanmoedigingsbeleid te voeren, en het Vlaams Parlement moet over de instrumenten beschikken om het gevoerde beleid te kunnen beoordelen en oriënteren. Samenvattend kan men stellen dat het voorliggend decreet daartoe het fundament legt.

¹⁷ Eerste actieplan voor innovatie in Europa, blz. 3.

De kernelementen van het voorgelegde decreet zijn de volgende :

- het begrip technologische innovatie wordt in de wetgeving ingevoerd, en duidelijk omschreven en gesitueerd ;
- de rollen van de Vlaamse regering en het Vlaams Parlement worden omschreven ;
- er wordt een procedure op gang gebracht die de verdere coördinatie van het instrumentarium voor technologische innovatie waarborgt in functie van de veranderende noden van het innovatiebeleid ;
- het budgettaire fonds 'FIOV' wordt opgeheven, wat een drastische vereenvoudiging van budgettaire procedures en dossierstromen toelaat ;
- er wordt een decreetale basis gelegd voor een duidelijke reglementering van financiële steun die nu geval per geval door de Vlaamse regering wordt toegekend (zoals inzake collectief onderzoek, samenwerkingsverbanden zoals clusters, steun aan interfacediensten bij universiteiten) ;
- één instelling, het IWT-Vlaanderen, zal op het terrein voor de Vlaamse regering de centrale rol spelen in de aanmoediging van de technologische innovatie en zowel het decretaal kader als de interne organisatie van de instelling worden drastisch vereenvoudigd.

HOOFDSTUK III. – ARTIKELSGEWIJZE COMMENTAAR

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

De Grondwet en de bijzondere wet op de hervorming van de instellingen wijzen de bevoegdheden niet toe volgens de doelstellingen die het overheidsbeleid kan nastreven, maar hoofdzakelijk volgens de instrumenten die ervoor beschikbaar zijn.

De aanmoediging van technologische innovatie in Vlaanderen is een beleidsdoelstelling, waaraan elke overheid met de haar ter beschikking staande instrumenten kan en moet bijdragen. Dat geldt zowel voor de Europese overheid, de federale overheid als de Vlaamse overheid.

Het is, in de huidige stand van de wetgeving, geen gemakkelijke zaak om de rechtsgrond te bepalen voor een decreet dat opgebouwd is rond een beleidsdoelstelling. Dat is des te meer het geval omdat het aanmoedigen van innovatie slechts sinds kort beschouwd wordt als een beleidsdoelstelling, zodat er in de bestaande wetten, en meer bepaald in de bijzondere wet op de staatshervorming, weinig of geen referenties zijn naar het begrip.

Het ontwerpdecreet is echter beperkt tot het gezichtsveld van de technologische innovatie. Men kan stellen, dat de rechtsgrond ervan hoofdzakelijk binnen de gewestelijke bevoegdheden valt. Het heeft in algemene zin betrekking op de bevoegdheden die opgesomd zijn in artikel 107quater van de grondwet en in de bijzondere wet tot hervorming van de instellingen : artikel 6, § 1, VI (het economisch beleid) en artikel 6bis, § 1 (het wetenschappelijk onderzoek in het raam van de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest met inbegrip van het onderzoek ter uitvoering van internationale of supranationale overeenkomsten).

Artikel 2

De sluitsteen in een wettelijk kader voor het technologisch innovatiebeleid, is een adequate omschrijving van het begrip 'technologisch innovatie'. Er werd een generische definitie ontwikkeld. Ze sluit aan bij de inzichten en omschrijvingen die in de internationale literatuur geboden worden. Ze biedt ruimte aan zeer verschillende types van acties, nu al bekende types, maar ook types die in de toekomst zullen ontstaan.

Voor de toepassing van dit decreet wordt onder technologische innovatie verstaan, dat gedeelte van de activiteiten binnen economische innovatie, waarin wetenschappelijk-technologisch onderzoek en ontwikkeling of creatieve technologietoepassingen een wezenlijke rol spelen, in combinatie met andere kenniselementen.

¹⁸ De Vlaamse technologische infrastructuur vanuit de KMO-optiek bekeken. Rapportage fase 1 van het RITTS project Vlaanderen, Jan Cobbenhagen, Ben Dankbaar en Arjan Wolters, Merit, Maastricht, 1996, blz. 137 e.v..

Onder economische innovatie wordt het geheel van activiteiten verstaan, waarbij bestaande en/of nieuwe kenniselementen creatief aangewend en gecombineerd worden voor de verbetering van bestaande of de ontwikkeling van nieuwe producten en diensten, productieprocessen, organisatiemethoden en commercialisering, zodat toegevoegde waarde tot stand wordt gebracht of in stand wordt gehouden.

Deze definities begrenzen het begrip 'technologische innovatie', maar zijn niet te rigide. De noden van het innovatiebeleid veranderen snel, en de speelruimte voor de overheid om nieuw soortige acties te lanceren moet dus voldoende ruim bemeeten zijn. Men kan geen krachtadig beleid voeren dat 'kort op de bal' speelt, als men voor elke nieuwe actie eerst het wettelijk begrippenkader moet aanpassen. Het project 'ondersteuning van Internet-aansluitingen', is hiervan een voorbeeld. Het werd in de inleiding van deze memorie beschreven.

Een ander voorbeeld zijn de KMO-innovatieprojecten bij het IWT. Het IWT probeert met dit recente aanbod tegemoet te komen aan de vaak gehoorde klacht dat de overheidsinstrumenten te weinig oog hebben voor de specifieke situatie van kleine en middelgrote ondernemingen. De reeds vermelde RITTS-studie¹⁸ vermeldt dat de KMO-ondernemers meer begrip verwachten van het IWT. In het bijzonder stellen zij, dat het IWT te academisch tewerk gaat in de beoordeling van projecten.

Afgezien van de vraag of deze waarneming met de werkelijkheid overeenstemt, blijft de vraag of het IWT wel een keuze heeft. Het IWT moet alle ingediende projecten immers beoordelen aan de hand van het zogenaamde 'FIOV-besluit' uit 1991. De voorwaarden en regels van dat besluit zijn nog volledig opgebouwd rond het klassieke project van onderzoek en ontwikkeling. Men kan er de specifieke projecten voor KMO's moeilijk in onderbrengen. Kleine en middelgrote bedrijven beschikken meestal niet over eigen onderzoekers, laat staan een onderzoeksafdeling. De innovaties die zij doorvoeren gaan meestal om kleine, maar wezenlijke, vernieuwingen die niet het gevolg zijn van academisch geformuleerde onderzoeksprojecten.

Anderzijds is de definitie van 'technologische innovatie' ook niet zó ruim, dat eender welke actie onder de noemer van het technologisch innovatiebeleid zou ondergebracht kunnen worden. Er is een duidelijke begrenzing ingebouwd, namelijk de voorwaarde dat wetenschappelijk-technologisch

onderzoek en ontwikkeling of creatieve technologie-toepassingen een wezenlijke rol spelen.

De 'andere kenniselementen' zijn bijvoorbeeld marktverkenning, arbeidsorganisatie, opleiding en vorming, vormgeving, gebruiksvoorkeuren, kennis van reglementen. Samen met de resultaten van het wetenschappelijk-technologisch onderzoek en de creatieve technologietoepassingen, bepalen deze elementen het succes van de technologische innovatie. Het wetenschappelijk-technologisch onderzoek en de creatieve technologietoepassingen geven toch de doorslag.

De taak van het IWT-Vlaanderen bestaat er in, om deze doorslaggevende factoren aan te moedigen. De andere kenniselementen vormen daarbij randvoorwaarden, waar zeker rekening mee gehouden moet worden, maar die niet noodzakelijk door het IWT-Vlaanderen aangemoedigd of aangeboden moeten worden. Voor de ondersteuning van marktverkenning, arbeidsorganisatie, opleiding en vorming, en andere aspecten zijn er reeds instellingen en organisaties actief die afhangen van de Vlaamse regering of Vlaamse subsidies krijgen : Export Vlaanderen, de VDAB, het VIZO, het Vlaams Centrum voor Kwaliteitszorg, de Stichting Technologie Vlaanderen, enz. Het horizontaal beleidsplan voor innovatie zal verslag uitbrengen over de activiteiten van al deze instellingen, en de noden aan horizontale coördinatie blootleggen. In projecten van wetenschappelijk-technologisch onderzoek en ontwikkeling die door het IWT-Vlaanderen aangemoedigd worden kunnen tevens, maar in bijkomende orde en accessoir aan het hoofdproject, niet-technologische aspecten aan bod komen, zoals bijvoorbeeld door steun aan valorisatie-aspecten zoals kosten voor octrooiname, of steun aan het uitwerken van een geschikte arbeidsorganisatie bij nieuwe technologische ontwikkelingen.

De beperking tot technologische innovatie is een thematische beperking. Het is geen beperking van de actieradius. Het IWT-Vlaanderen kan ook in de social-profitsector of de overheid de technologische innovatie aanmoedigen, door wetenschappelijk-technologisch onderzoek of creatieve technologietoepassingen te stimuleren.

Artikel 3

Voor de toepassing van dit decreet wordt een onderscheid gemaakt tussen verschillende types van activiteiten.

Er wordt een 'nomenclatuur' ingevoerd, die de definitie verder onderverdeelt. Deze nomenclatuur brengt de verschillende aspecten van technologische innovatie met elkaar in verband, en kan dienen om op het niveau van uitvoeringsbesluiten een duidelijker stroomlijning en harmonisering te brengen van het op heden disparate overheidsoptreden.

Wellicht zal deze nomenclatuur in de loop der jaren nog bijgesteld kunnen worden op basis van de ervaringen met het beleid voor de aanmoediging van technologische innovatie. Het is echter nu al duidelijk dat de ingevoerde categorieën een zelfstandige betekenis hebben. Elk van de vier types van activiteiten heeft een eigen dynamiek, en vraagt om een ander soort en een andere intensiteit van aanmoediging door de overheid.

De gehanteerde types zijn :

1° ontwikkeling van wetenschappelijk-technologische kennis : onderzoek en haalbaarheidsstudies uitvoeren om nieuwe wetenschappelijk-technologische kennis tot stand te brengen.

Onder deze activiteit valt zowel het traditionele begrip van (industriële) basisonderzoek als van prototype-ontwikkeling (O&O : onderzoek en ontwikkeling). Deze begrippen zijn compatibel met het begrippenkader van de Europese richtlijn inzake nationale steun aan O&O : "industriële onderzoek" en "pre-concurrentiële ontwikkeling". De Europese richtlijn stipuleert dat haar eigen begrippen en omschrijvingen niet strikt dienen hernomen te worden in de teksten van de nationale of regionale overheden. Dit is van belang voor de uitvoeringsbesluiten van dit decreet.

Ook de begrippen die gehanteerd worden in de zogenaamde KMO-aanpak van het IWT, met name de "KMO-haalbaarheidsstudies" en de "KMO-Innovatieprojecten" vallen hieronder. Telkens gaat het om wetenschappelijk-technologische kenniscreatie waarbij de mogelijke oplossingen gepaard gaan met een zeker wetenschappelijk-technologisch risico.

Hier wordt de component 'inventie' van het innovatieproces mee afgelijnd. De klassieke verdere opsplitsing in fundamenteel onderzoek en toegepast wetenschappelijk onderzoek wordt hier niet langer gemaakt. Dit onderscheid is steeds minder houdbaar. Beide soorten onderzoek gaan op in deze nieuwe, meer synthetische, omschrijving.

Kennisontwikkeling gebeurt bijvoorbeeld :

- in de onderzoeksprojecten met economische finaliteit aan de universiteiten en hogescholen ;
- in onderzoeksinstituten zoals de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (de VITO), het Vlaams Instituut voor Biotechnologie (het VIB) of het Instituut voor Micro-Elektronisch Onderzoek (IMEC) ;
- in bedrijven die over een eigen onderzoeksafdeling beschikken en kennis produceren ;
- in collectieve centra (bijvoorbeeld in de metaal-, textiel- en bouwsector) en sommige erkende clusters zoals het Vlaams Centrum voor Kunststofverwerking.

De kennisontwikkeling kan zowel pre-competitief of collectief gebeuren, als competitief.

Competitief onderzoek is onderzoek waarvan de resultaten als het ware geprivatiseerd zijn, en voorbehouden zijn aan de contractanten.

Het pre-competitief onderzoek en collectief onderzoek wordt uitgevoerd voor een groep van bedrijven en de resultaten ervan zijn in principe in gelijke mate beschikbaar voor alle bedrijven uit de Europese Unie. Het leidt tot nieuwe informatie die, wanneer de bedrijven ze daadwerkelijk zouden aanwenden, een aantoonbare meerwaarde heeft en toelaat de competitiviteit te verhogen.

2° verspreiding van wetenschappelijk-technologische kennis : wetenschappelijk-technologische kennis voor potentiële of effectieve gebruikers beschikbaar maken.

De verspreiding van wetenschappelijk-technologische kennis omvat alle gekende vormen van technologieverbreding. Die gebeurt bijvoorbeeld door :

- de technologische adviseerdiensten en de stand-by diensten van de collectieve centra ;
- sommige erkende clusters zoals CLUSTA, het Vlaams Centrum voor Kunststofverwerking en het Vlaams Electro-Innovatiecentrum ;
- bestaande interfacediensten en de innovatie- en incubatiecentra aan de universiteiten ;

- PRODEM, een demonstratie-, onderzoeks- en adviescentrum voor de ondersteuning van KMO's inzake milieuvriendelijke productie. Het wordt uitgebouwd door de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) ;
- de werking van het 'HOBU-fonds', ingeschreven onder programma 71.3 van de uitgavenbegroting, en waardoor de instellingen voor Hoger Onderwijs buiten de Universiteit bijdragen tot de verspreiding van wetenschappelijk-technologische kennis.

Deze categorie omvat niet de loutere makelaarsfunctie, waarbij aanbieders en vragers met elkaar in contact gebracht worden zonder dat de makelaar van de kennis zelf beschikt over wetenschappelijk-technologische kennis.

De verspreiding van wetenschappelijk-technologische kennis is een tot op heden ondergeëvalueerde activiteit. Ze vraagt een specifieke erkenning en aanmoediging. Ook de overdracht van internationaal beschikbare kennis naar Vlaanderen is belangrijk. De Europese Commissie beveelt dit sterk aan¹⁹.

- 3° aanwending van wetenschappelijk-technologische kennis : wetenschappelijk-technologische kennis gebruiken om bestaande producten en diensten te verbeteren of nieuwe producten en diensten te ontwikkelen, of om het productieproces, de organisatiemethoden en de commercialisering te vernieuwen.

Het begrip aanwending van wetenschappelijk-technologische kennis behelst o.a. vormen van technologieoverdracht- en absorptie, zoals ze momenteel bestaan in bijvoorbeeld de Midden- en Klein-Bedrijf-programma's (MKB-projecten) bij het IWT. De MKB-projecten stellen aan KMO's in Europese doelstellingengebieden tijdelijk onderzoekers ter beschikking. De KMO-innovatieprojecten doen hetzelfde buiten de Europese doelstellingengebieden.

- 4° ondersteuning van wetenschappelijk-technologische kennis : alle activiteiten ondersteunen die bewerken dat wetenschappelijk-technologische kennis meer en beter ontwikkeld, verspreid en aangewend wordt, en die niet onder de punten 1°, 2° of 3° gerangschikt kunnen worden.

Dit is een restcategorie. Ze omvat een brede waaier aan activiteiten die duidelijk ondersteunend werken voor technologische innovatie en voor betere uitwisseling van informatie erover. Maar op zichzelf komen ze niet neer op kennisontwikkeling, verspreiding of aanwending. Ze vormen als het ware de smeerolie van de innovatiedynamiek.

In deze categorie horen thuis :

- eerstelijnszorg : het beluisteren en analyseren van behoeften aan informatie over één of meerdere aspecten van innovatie of aanverwante aspecten zoals verstrekking van risico-kapitaal, en het zelf beantwoorden van deze vragen of het doorverwijzen naar de plaats waar deze informatie aangeboden wordt. Per definitie zullen de contactpunten voor deze eerstelijnszorg ook vragen moeten verwerken rond meer algemene economische innovatie. Hier moet voor een goede doorverwijzing gezorgd worden naar gespecialiseerde organismen. In vele landen wordt een debat gevoerd, of deze eerstelijnscontactpunten moeten uitgebouwd worden als 'one-stop shops' van de overheid ;
- sensibilisering en conceptie : sensibiliseren voor – en het verlenen van bijstand bij – het concipiëren van een project voor kennisontwikkeling of kennisaanwending ;
- technologische observatie en prospectief technologisch onderzoek : het op basis van publiek beschikbare informatie observeren van de innovatie-praktijk in bepaalde sectoren, regio's of landen en het actief verspreiden van de aldus verzamelde informatie bij potentieel geïnteresseerde bedrijven ("technology watch") ; meer in het bijzonder het identificeren van technologieën die in de toekomst zeer relevant zullen zijn ;
- dossiersamenstelling en – begeleiding : het verlenen van bijstand bij de samenstelling en behandeling van aanvraagdossier bij een overheid ;
- bijstand en begeleiding bij het juridisch beschermen of het valoriseren van de resultaten van kennisontwikkeling ;
- technologie-rating : het verbeteren van de financierbaarheid van projecten voor kennisontwikkeling of kennisaanwending door het verzamelen, analyseren en verschaffen van

¹⁹ Europese Commissie, o.c., blz. 8.

informatie over de intrinsieke kwaliteit van deze projecten aan potentiële financiers²⁰.

Sommige actoren beoefenen in het domein van technologische innovatie enkel deze activiteit. Enige actoren die ook kennis ontwikkelen en aanwenden beoefenen ze in bijkomende orde. Voorbeelden van het eerste, zijn :

- de Technologische Innovatie- en Vernieuwingscel van de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappijen (de TIV) ;
- INNOTEK (een organisatie die in het Europees doelstelling-2 gebied Turnhout actief is inzake technologie- en innovatieverbreding).

HOOFDSTUK II

De Vlaamse regering

Artikel 4

§ 1. De Vlaamse regering dient periodiek in het Vlaams Parlement een beleidsplan in voor de aanmoediging van de technologische innovatie (hierna 'het beleidsplan' te noemen). Het beleidsplan geldt voor een termijn van vier jaar.

Het beleidsplan moet continue bijgestuurd kunnen worden, want de noden van het innovatiebeleid kunnen snel veranderen. De bijstellingen mogen er echter niet toe leiden, dat het belang van het oorspronkelijke plan – dat met een formeel karakter in het Vlaams Parlement wordt ingediend – uitgehouden wordt. Anderzijds is het niet doenbaar, om voor elke bijstelling een zelfde formele procedure te voorzien als voor de oorspronkelijke indiening. De bijstellingen kunnen in het Vlaams Parlement gemeld worden in de jaarlijkse beleidsbrieven of bij de begrotingsvoorstellen.

§ 2. Het beleidsplan omvat :

- 1° een beschrijving en verantwoording van het beleid dat de Vlaamse regering gevoerd heeft en van de beleidsintenties voor de toekomst, binnen de internationale context.

²⁰ Er een samenwerkingsverband opgericht van tien instellingen uit Nederland en Vlaanderen, die actief zijn op de terreinen technologie, innovatie, management, commercie en financiering. De Stichting heeft zich tot doel gesteld om een methode te ontwikkelen die een goed inzicht geeft in het risico-rendementsprofiel van innovatieprojecten en daarmee drempelverlagend werkt op het financieringsaanbod. Zie : Jaarverslag 1996, Stichting TechnologieRating, Amsterdam, 43 blz.

De Vlaamse regering geeft aan welk beleid ze voert, en hoe dit beleid zich verhoudt tot de benadering die internationale organisaties en andere landen, deelstaten en regio's volgen. Het plan geeft een "bench-marking" van het Vlaamse innovatie-beleid ten opzichte van vergelijkbare landen en deelstaten.

- 2° een beschrijving en verantwoording van de budgettaire middelen die ze inzet.

Het Vlaams Parlement wordt geïnformeerd over de aanwending van de budgettaire middelen voor technologische innovatie, zowel deze bij het IWT-Vlaanderen (voor de toepassing van de verschillende reglementaire besluiten en voor concrete opdrachten van de regering), als deze vanuit andere beleidsdomeinen.

Het is belangrijk te noteren, dat er geen bijkomende budgettaire enveloppe verbonden wordt aan de loutere goedkeuring van het decreet betreffende het voeren van een beleid ter aanmoediging van de technologische innovatie. Het beleid voor de aanmoediging van technologische innovatie moet gevoerd worden met de beschikbare middelen of met de bijkomende budgettaire middelen die het Vlaams Parlement in de jaarlijkse uitgavenbegrotingen bestemt. Het periodieke beleidsplan moet deze budgettaire ontwikkeling in kaart brengen en motiveren.

- 3° een beschrijving en analyse van de instrumenten en/of financieringsmechanismen die ze inzet.

De betekenis van deze bepaling werd hoger reeds toegelicht.

§ 3. In het beleidsplan moet de Vlaamse regering tegelijk een horizontale en een objectieve beschrijving van het beleid brengen.

Het beleidsplan heeft in de eerste plaats betrekking op het beleid, de budgettaire middelen en de instrumenten en/of financieringsmechanismen die in hoofdzaak gericht zijn op de aanmoediging van de technologische innovatie. Deze instrumenten en middelen zijn niet noodzakelijk onder de bevoegdheid van één Vlaamse minister geconcentreerd.

Bovendien heeft het beleid dat in andere beleidsdomeinen en met een andere finaliteit gevoerd wordt soms – gewild of ongewild – een belangrijke weerslag en afgeleide effecten op de technologische innovatie. Het gaat bijvoorbeeld over acties in het domein van economie of onderwijs. De Vlaam-

se regering moet deze effecten objectiveren : ze moet nagaan of ze aanwezig zijn, en de Vlaamse regering moet deze effecten in kaart brengen en vermelden in het beleidsplan.

Dat het hier om een ingewikkelde opdracht gaat, blijkt uit het onderstaande overzicht dat een momentopname biedt van de huidige instrumenten voor de aanmoediging van technologische innovatie.

Tentatief overzicht van het instrumentarium voor het voeren van een beleid inzake technologische innovatie

Instrumenten en/of financieringsmechanismen die in hoofdzaak gericht zijn op de aanmoediging van de technologische innovatie

- Vlaams Instituut voor de bevordering van het wetenschappelijk-technologisch onderzoek in de industrie (het IWT)

Het IWT ondersteunt de wetenschappelijk-technologische aspecten van innovatie, zoals bepaald in het decreet van 23 januari 1991 betreffende de oprichting van een Vlaams Instituut voor de bevordering van het wetenschappelijk-technologisch onderzoek in de Industrie ;

- Het Fonds tot Bevordering van het Industrieel Onderzoek in Vlaanderen (het FIOV). Het FIOV ondersteunt de wetenschappelijk-technologische aspecten van innovatie, zoals bepaald in het decreet van 6 mei 1987 ;
- De Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO)

De VITO ondersteunt de wetenschappelijk-technologische aspecten van innovatie, zoals bepaald in het decreet van 23 januari 1991 betreffende de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek, gewijzigd bij decreet van 25 juni 1992 ;

- Het Vlaams Instituut voor Biotechnologie (VIB) ;
- Het Interuniversitair Micro-Electronisch Centrum (IMEC) ;
- De collectieve of gelijkgestelde onderzoekscentra en de economische netwerken erkend door de Vlaamse regering

De collectieve onderzoekscentra zijn de centra die opgericht en erkend zijn bij toepassing van de Besluitwet van 30 januari 1947 tot vaststelling van het statuut van oprichting en werking van de centra belast met de bevordering en de coördinatie van de technische vooruitgang van de verschillende takken van 's lands bedrijfsleven door het wetenschappelijk onderzoek.

De gelijkgestelde centra zijn de centra die niet volgens de besluitwet van 30 januari 1947 zijn opgericht, maar die een volledig gelijklopende structuur en werking hebben, en die inzake subsidiëring door de

federale en de gewestelijke overheden behandeld worden zoals de collectieve centra die wel volgens de wet van 1947 zijn opgericht ;

- Het budgettair kanaal "Strategische Technologieën voor Welzijn en Welvaart" (STWW), ingericht op basisallocatie 12.28 van het begrotingsprogramma 71.3

Instrumenten en/of financieringsmechanismen die niet in hoofdzaak gericht zijn op de aanmoediging van de technologische innovatie, maar die wel een belangrijke weerslag en afgeleide effecten kunnen hebben op de technologische innovatie

- Het Fonds voor Economische Expansie en Regionale Reconversie (FEERR)

FEERR Grote en middelgrote ondernemingen
FEERR Kleine ondernemingen ;

- De Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappijen (GOM's), inzonderheid wat betreft de technologie-agenten en de vzw Technologische Innovatie- en Vernieuwingscel ;
- De instrumenten van de overheid voor de verschaffing van risico-kapitaal : de Participatiemaatschappij voor Vlaanderen (PMV) ; Gimvindus en de Vlaamse Milieuholding ; het decreet van 15 april 1997 tot regeling van de toekenning van een waarborg als verliesgarantie voor het verstrekken van risico-kapitaal ;
- Het decreet van 15 december 1993 tot bevordering van de economische expansie in het Vlaamse Gewest en zijn uitvoeringsbesluiten, luik immateriële investeringen ;
- De wet van 30 december 1970 betreffende de economische expansie en zijn uitvoeringsbesluiten, luik immateriële investeringen ;
- De wet van 4 augustus 1978 tot economische heroriëntering en zijn uitvoeringsbesluiten ;
- De universitaire instellingen, zoals geregeld in het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap en het decreet van 22 februari 1995 betreffende de wetenschappelijke of maatschappelijke dienstverlening door de universiteiten of de hogescholen en betreffende de relaties van de universiteiten en hogescholen met andere rechtspersonen ;
- Besluit van de Vlaamse regering tot regeling van de toekenningsvoorwaarden, de subsidiepercentages en het beheer van de bedrijventerreinen en -gebouwen, inzonderheid het luik incubatie- en innovatiecentra, spin off centra en wetenschapsparken ;
- Het decreet van 31 maart 1993 betreffende een financiële tegemotekoming door het Vlaamse Gewest ten behoeve van kleine ondernemingen die een beroep doen op erkende externe bedrijfsadviseurs, en zijn uitvoeringsbesluiten.

§ 4. Het beleidsplan moet in het bijzonder, gelet op de evoluerende behoeften van het innovatiebeleid,

voorstellen bevatten voor de aanpassing, de coördinatie en de integratie van de bestaande en tot de totstandkoming van nieuwe instrumenten en/of financieringsmechanismen die in hoofdzaak gericht zijn op de aanmoediging van de technologische innovatie of die er een belangrijke weerslag op hebben.

De analyse van de ervaringen met het gebruik van de hoger beschreven instrumenten die al dan niet uitdrukkelijk voor de technologische innovatie worden ingezet, zal immers bruikbare voorstellen opleveren om instrumenten aan te passen, te integreren, ofwel om ze beter gecoördineerd in te zetten.

Een voorbeeld hiervan is de bestudering van de haalbaarheid van technologische innovatieprojecten voor KMO's. Een KMO kan hierbij gesteund worden ofwel door het IWT-Vlaanderen, dat een specifieke formule aanbiedt voor haalbaarheidsstudies, ofwel door de Administratie Economie, die extern bedrijfsadvies betoelaagt. Eénzelfde activiteit kan dus, naargelang de keuze van de KMO, gesteund worden door twee systemen die volledig los van elkaar staan, die ressorteren onder een andere administratie en minister, en die qua tarieven en voorwaarden sterk verschillen. Indien uit de opgedane ervaringen geen problemen rijzen, hoeven de instrumenten niet gewijzigd te worden. In het andere geval, moet er een mouw aan gepast worden.

Een ander voorbeeld is de ondersteuning van immateriële investeringen. Bedrijven kunnen de ontwikkeling en/of aankoop van intellectuele rechten boekhoudkundig activeren en een aanvraag indienen voor expansiesteun (administratie Economie, FEERR). Ze kunnen voor hetzelfde project, maar uiteraard niet gelijktijdig, ook bij het IWT terecht. Met die complicatie dat het IWT geen financiële steun geeft voor aankoop van intellectuele rechten.

§ 5. De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen en de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid brengen over het beleidsplan genoemd in § 1 een advies uit. Deze adviezen worden toegevoegd aan het beleidsplan vóór het in het Vlaams Parlement wordt neergelegd.

§ 6. De Vlaamse regering regelt de nadere voorwaarden voor de opstelling en de indiening van het beleidsplan genoemd in § 1.

De artikelen 5 tot 7 bepalen dat de Vlaamse regering de voorwaarden bepaalt voor de verlening van financiële steun, in het bijzonder de criteria en de procedure voor de beoordeling van de steunaanvragen, aan diverse soorten van projecten inzake

technologische innovatie. Het gaat meer in het bijzonder over :

- projecten die tot stand komen op initiatief van bedrijven ;
- projecten die tot stand komen op initiatief van niet-commerciële samenwerkingsverbanden ;
- de werking van universitaire interfacediensten.

Deze opsomming is niet limitatief. Er zijn nog andere reglementaire besluiten bijvoorbeeld inzake specialisatiebeurzen en onderzoeksmandaten, en in de toekomst kunnen nieuwe materies opduiken, waarvoor een aangepast reglementair besluit moet opgesteld worden. Artikel 4, § 3 over het beleidsplan bepaalt trouwens uitdrukkelijk dat de Vlaamse regering nieuwe instrumenten en/of financieringsmechanismen moet inrichten, als daaraan nood is. Ook reglementaire besluiten worden als 'instrument' beschouwd.

Artikel 5

De Vlaamse regering regelt de voorwaarden voor de verlening van financiële steun, in het bijzonder de criteria en de procedure voor de beoordeling van de steunaanvragen, aan projecten voor ontwikkeling van wetenschappelijk-technologische kennis, zoals omschreven in artikel 3, 1°, die tot stand komen op initiatief van bedrijven.

Dit besluit zal het huidig 'FIOV-besluit' vervangen en actualiseren. Met 'FIOV-besluit' wordt het Besluit van de Vlaamse regering tot regeling van de bevordering van het industrieel wetenschappelijk-technologisch onderzoek in Vlaanderen van 23 oktober 1991 bedoeld.

Artikel 6

De Vlaamse regering regelt de voorwaarden voor de verlening van financiële steun, in het bijzonder de criteria en de procedure voor de beoordeling van de steunaanvragen, aan projecten voor één of meerdere van de verschillende types van activiteiten inzake technologische innovatie, zoals omschreven in artikel 3, die uitgaan van samenwerkingsverbanden tussen bedrijven, instellingen en/of organisaties.

Het betreft vormen van collectieve acties die niet alleen één of een beperkt aantal bedrijven ten

goede komen. Deze acties hebben geen direct privaat en exclusief commercieel karakter. Anderzijds hebben de betrokken acties wel degelijk de bedoeling om technologische innovatie aan te moedigen, m.a.w. om tot commerciële toepassingen te leiden, zij het bij een zo groot mogelijk aantal bedrijven. De samenwerkingsverbanden als dusdanig zijn echter niet-commercieel. Het gaat niet om gewone commerciële samenwerking, bijvoorbeeld tussen een bedrijf en zijn toeleveranciers, of tussen twee concurrenten die de handen in elkaar slaan om een nieuw product te ontwikkelen dat zij zullen commercialiseren, met uitsluiting van elke derde.

Momenteel wordt het type van activiteiten beoogd dat bij de collectieve centra en de clusters terug te vinden is. Het staat haaks op hun 'collectieve' opdracht, dat zij zelf concrete nieuwe producten voor de markt zouden ontwikkelen. Anderzijds is het niet ondenkbaar, dat zij bijv. voor een sector een nieuw productieproces met flankerende arbeidsorganisatie ontwikkelen, wat verder gaat dan kennis hierover verspreiden.

Op dit ogenblik wordt deze steun zonder gedetailleerde rechtsbasis verleend. Dit is onder meer het geval voor de steun aan het collectief onderzoek en de technologische dienstverlening van de collectieve centra, of ook voor de steun aan de economische netwerken die door de Vlaamse regering erkend zijn en de steun aan sommige subregionale initiatieven. Deze steun wordt verleend op grond van het FIOV-decreet en het FIOV-besluit, die echter weinig rekening houden met collectief of subregionaal opgezette projecten (zoals hoger toegelicht).

Het reglementair besluit bij dit artikel zal de steunverlening meer stroomlijnen en gelijkvormig maken, doordat ze meer in verhouding zal staan tot het type van activiteit dat ondersteund wordt, en niet zozeer de identiteit van de instelling of organisatie die de steun ontvangt.

De aanwending van kennis, zoals bedoeld in artikel 3, 3°, valt niet onder dit reglementair besluit, omdat de werking van niet-commerciële samenwerkingsverbanden per definitie niet gericht kan zijn op de ontwikkeling van producten of diensten die onmiddellijk en pasklaar voor aanwending in een bedrijf bestemd zijn. Mocht zo'n samenwerkingsverband toch dergelijke competitieve projecten aannemen, dan zullen deze behandeld worden volgens het reglementair besluit bedoeld in artikel 5.

Artikel 7

De Vlaamse regering regelt de voorwaarden voor de verlening van financiële steun, in het bijzonder de criteria en de procedure voor de beoordeling van de steunaanvragen, aan de interface-activiteiten die uitgaan van de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap. Met "interface-activiteiten" wordt voor de toepassing van dit decreet bedoeld : de bevordering van de samenwerking tussen de universiteit en het bedrijfsleven, de economische valorisatie van het door de universiteit uitgevoerde onderzoek en/of de oprichting van spin-offbedrijven.

Dit artikel legt de basis voor steunverlening door het IWT-Vlaanderen aan de interface-activiteiten die uitgaan van de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap en die gericht zijn op de technologische innovatie in het Vlaamse Gewest. Eén van deze activiteiten worden nu op ad hoc basis betaald, terwijl andere universiteiten helemaal geen werking terzake ontplooien of dit juist wel doen, maar volledig met eigen middelen.

HOOFDSTUK III

Wijzigings- en opheffingsbepalingen

AFDELING 1

Het IWT-Vlaanderen

De wijzigingen met betrekking tot het IWT leiden tot een grondige herschikking van de huidige bepalingen omtrent deze instelling. Daarom wordt in bijlage bij deze memorie van toelichting een voorbeeld van coördinatie van het huidig IWT-decreet geboden. Deze coördinatie heeft geen officiële waarde, en is alleen bedoeld om lectuur van de memorie te vergemakkelijken.

De belangrijkste wijzigingen aan het decreet van 23 januari 1991 zijn :

- het onderscheid tussen een wetenschappelijk-technologische en een dienstverlenende opdracht, en het onderscheid tussen de autonome functie, de adviesfunctie en de uitvoerende functie worden opgeheven.

Het onderscheid tussen een wetenschappelijk-technologische opdracht en een dienstverlenende opdracht was relevant in 1991, toen nog van een lineair innovatiemodel werd uitgegaan. Het

aanmoedigen van onderzoek en ontwikkeling stond centraal, en de dienstverlening aan bedrijven en KMO's was daarbij accessoir. Hierboven werd uitvoerig aangetoond dat dit model niet meer valabel is. Alle aspecten van technologische innovatie moeten door het IWT-Vlaanderen behartigd worden. Bovendien, gelet op het principe van de subsidiariteit, heeft het geheel van de instelling een dienstverlenende opdracht aan het bedrijfsleven en de technologische innovatie.

Het onderscheid tussen de autonome functie, de adviesfunctie en de uitvoerende functie moest in 1991 nadrukkelijk gemaakt worden, als gevolg van de optie om het FIOV te behouden. Dit onderscheid was nodig om de ingewikkelde driehoeksverhouding te regelen tussen de Vlaamse regering, het IWT en het FIOV. De Vlaamse regering lanceerde technologische impulsprogramma's en keurde individuele projecten goed op het FIOV. Maar de advisering van deze beslissingen gebeurde door het IWT. Doordat het FIOV nu geïntegreerd wordt in het IWT-Vlaanderen, wordt de adviesfunctie over projectdossiers automatisch omgezet in een beslissingsfunctie en valt de toegevoegde waarde van dit onderscheid weg.

De Vlaamse regering behoudt echter de mogelijkheid om aan het IWT-Vlaanderen algemene richtlijnen te geven. Ze kan opdracht geven rond bepaalde thema's programma's op te zetten en projecten uit te voeren. De Vlaamse regering kan de financiële omvang van deze programma's en acties bepalen, ze kan inhoudelijke voorwaarden en oriëntaties opdragen aan het IWT-Vlaanderen, en ze kan een betrokkenheid voorzien van haar diensten. De beheersovereenkomst zal dit nader bepalen.

- de verplichting om de doelstellingen te realiseren overeenkomstig de richtlijnen van de Vlaamse regering met betrekking tot de wetenschappelijke en economische programmatie (artikel 3 § 4).

Deze richtlijnen kunnen in de beheersovereenkomst en de concrete opdrachten worden ingebouwd

- de uitvoerige omschrijving van de autonome functie, de adviserende functie en de uitvoerende functie (artikelen 4, 5 en 6).

Volgens de nieuwe bepalingen beslist het IWT-Vlaanderen over alle aangelegenheden, nu

reeds bekende en toekomstige, binnen de bepalingen van het decreet en de beheersovereenkomst.

Financiële steun kan enkel worden toegekend op basis van besluiten en beslissingen van de Vlaamse regering die de voorwaarden en modaliteiten voor de steunverlening omschrijven en die de begrotingsmiddelen voor deze financiële steun vastleggen, in overeenstemming met de begrotingskredieten beslist door het Vlaams Parlement.

Het IWT-Vlaanderen mag niet willekeurig omspringen met financiële steun. Ze moet duidelijke, vooraf bepaalde spelregels volgen, die rechtszekerheid en een gelijke behandeling waarborgen.

Deze bepaling wordt in de meest algemene zin gesteld. Zo valt de noodzaak weg om alle concrete soorten financiële steun op te sommen waarop deze bepaling slaat. Ze heeft bijvoorbeeld betrekking op de onderzoeksprojecten, prototype-projecten, de onderzoeksmandaten, de steun aan samenwerkingsverbanden, enz. Er wordt uitdrukkelijk gestipuleerd dat het IWT-Vlaanderen steun kan geven aan personen via beurzen (specialisatiebeurzen en onderzoeksmandaten), en dit omwille van de strikte houding van de federale instanties over het fiscaal en parafiscaal statuut van de bursalen.

- de bepaling dat de raad van bestuur niet over projecten kan beslissen dan na het horen van een college van deskundigen (artikel 10 §§ 3 en 4).

Het lijkt meer aangewezen om de wijze van voorbereiding van concrete dossiers nader te regelen volgens artikelen 5 tot 7, en/of door de raad van bestuur van de instelling te laten beslissen. De activiteiten van het IWT-Vlaanderen zullen trouwens dermate verruimd worden, van de huidige behandeling van onderzoeksprojecten naar geheel nieuwe types van dienstverlening, dat de formule van colleges van deskundigen niet meer overal toepasbaar is.

- de instelling van twee opdrachthouders en hun aanwijzing door de Vlaamse regering (artikelen 16 en 17).

Het lijkt meer aangewezen dat de interne werkorganisatie en het personeelsdiagram geregeld worden door de raad van bestuur en de leiding van het IWT-Vlaanderen. Indien de raad van bestuur van de instelling niet langer een functie

van opdrachthouder wenst aan te houden op het ogenblik dat de wijzigingen aan het decreet in werking zijn getreden, dan zal hij ten aanzien van de personen die op dat moment de functie uitoefenen een oplossing moeten aanbieden die verzoenbaar is met de goede werking van de instelling. De rechtspositieregeling van het IWT-personeel zal trouwens in het algemeen de overgang van de 'oude' naar de 'nieuwe' toestand regelen.

Artikel 8

In het opschrift van het decreet van 23 januari 1991 betreffende de oprichting van een Vlaams Instituut voor de bevordering van het wetenschappelijk-technologisch onderzoek in de industrie worden de woorden "Vlaams Instituut voor de bevordering van het wetenschappelijk-technologisch onderzoek in de industrie" vervangen door "Instituut voor de aanmoediging van Innovatie door Wetenschap en Technologie in Vlaanderen".

Artikel 9

In artikel 2 van het decreet van 23 januari 1991 betreffende de oprichting van een Vlaams Instituut voor de bevordering van het wetenschappelijk-technologisch onderzoek in de industrie wordt § 1 vervangen door wat volgt : '§ 1. Bij de Vlaamse regering wordt een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid opgericht, "Instituut voor de aanmoediging van Innovatie door Wetenschap en Technologie in Vlaanderen" te noemen, afgekort IWT-Vlaanderen.'

De naam en de roepnaam van het IWT worden veranderd. Deze naamsverandering geeft de essentiële verandering weer in het onderzoeksbeleid en in de opdracht van het IWT : onderzoek en ontwikkeling blijven noodzakelijk, maar ze zijn niet langer een voldoende voorwaarde voor succesvolle technologische innovatie.

Artikel 10

Artikel 3 van het hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt :

"Artikel 3

IWT-Vlaanderen heeft tot doel de technologische

innovatie in het Vlaamse Gewest aan te moedigen. Technologische innovatie wordt voor de toepassing van dit decreet omschreven zoals in artikel 2 van het decreet van ... betreffende het voeren van een beleid ter aanmoediging van de technologische innovatie".

Uit deze bepaling blijkt het nut van een generieke basistypologie voor het innovatiebeleid. Ze kan dienen om de terminologie in andere decreten – nieuwe en bestaande – uit te lijnen.

Artikel 11

In hetzelfde decreet worden Afdeling I en II, bestaande uit artikelen 4 tot 7, vervangen door wat volgt :

"Hoofdstuk Ibis

Opdrachten

Artikel 4

Het IWT-Vlaanderen heeft als algemene opdrachten :

- 1° bijdragen tot de voorbereiding en de uitvoering van het beleid van de Vlaamse regering voor de aanmoediging van de technologische innovatie met inbegrip van het verlenen van verplichte adviezen over voorontwerpen van wijziging van dit decreet en over voorontwerpen van reglementaire besluiten aangaande de technologische innovatie ;
- 2° de technologische innovatie op het terrein aanmoedigen.

Bij het tweede lid moet opgemerkt worden dat het IWT-Vlaanderen, wanneer het de technologische innovatie op het terrein aanmoedigt, eveneens een vorm van bijstand biedt aan de Vlaamse regering in het voeren van haar beleid. Weze het, dat deze bijstand meer onrechtstreeks is : door de bedrijfswereld te helpen, helpt ze de beleidsdoelstellingen te bereiken die de Vlaamse regering vooropstelt. Het IWT-Vlaanderen is immers een openbare instelling, en de decreetgever geeft haar namens de gemeenschap als doelstelling mee, de technologische innovatie aan te moedigen. Daartoe beschikt ze over begrotingsdotaties, en moet ze rekening houden

met de beleidsvisie van de Vlaamse regering die uitgedrukt is in de beheersovereenkomst.

De beheersovereenkomst heeft daarom op het geheel van de werking van de instelling betrekking, dus zowel op het eerste als het tweede lid.

Om de draagwijdte van de artikelen 4, 5 en 6 in het aangepaste IWT-decreet goed te begrijpen, moet men rekening houden met het feit dat de Vlaamse regering momenteel, krachtens de bepalingen van het decreet van 6 mei 1987, gewijzigd bij decreet van 21 december 1990, op het Fonds tot Bevordering van het Industrieel Wetenschappelijk Onderzoek in Vlaanderen een beroep kan doen in de meest ruime zin. De Vlaamse regering mag op het Fonds een beroep doen voor het uitvoeren van studies en het uitoefenen van elke opdracht, als die dienstig is ter bevordering van het toegepast industrieel onderzoek. Anderzijds treedt het IWT momenteel nog op in zijn autonome functie.

De feitelijke activiteiten binnen het Fonds (het FIOV) zijn tot op heden van drieërlei aard :

- ten eerste worden er vanuit het Fonds een aantal grootschalige programma's opgezet, met een zeker recurrent karakter : zoals de toelagen aan de collectieve centra, aan internationale programma's zoals Eureka/Jessi/Medea of aan programma's zoals voor materiaalonderzoek, leefmilieuonderzoek, energietechnologie of biotechnologie. Deze programma's worden opgestart omdat de Vlaamse regering hun thematiek belangrijk vindt, en ze de activiteiten van bedrijven en onderzoekscentra wil bundelen en uitlokken, eerder dan af te wachten tot de bedrijven met een project spontaan naar het IWT-Vlaanderen stappen ;
- ten tweede kan de Vlaamse regering vanuit het Fonds een aantal projecten van een zekere omvang opzetten, die een nieuwigheidswaarde hebben in het arsenaal van steuninstrumenten voor technologische innovatie. De vrij ruime formulering van het FIOV-decreet ('al wat dienstig is voor ...'), laat toe dat er eerst enkele jaren experimenteel gewerkt wordt, zonder vastomlijnd kader. In geval de ervaring positief is, kan dit instrument een meer recurrente basis aannemen. De lancering van het model 'clusternetwerken' is hiervan een voorbeeld ;
- ten derde kunnen op het Fonds kleinere activiteiten worden aangerekend die kaderen in

de opdracht van het Fonds en die als het ware de 'logistiek' van het beleid uitmaken, zoals bijv. vormingspublicaties, studiedagen of congressen.

Door de opheffing van het Fonds, en de overdracht van de rechten en plichten ervan naar het IWT-Vlaanderen, moet de Vlaamse regering op ander instrument beroep kunnen doen om deze opdrachten te blijven implementeren, vooral de eerste en de tweede opdracht.

Het eerste type van feitelijke activiteiten binnen het FIOV, de grootschalige, recurrente programma's, kunnen door het IWT-Vlaanderen worden overgenomen. Het is denkbaar dat het IWT-Vlaanderen zelf ook zo'n programma's lanceert. Belangrijk is, dat de Vlaamse regering aan het IWT-Vlaanderen opdracht kan geven om rond bepaalde thema's dergelijke programma's op te zetten, en dat de Vlaamse regering de krachtlijnen van het programma, de financiële omvang, de steunmodaliteiten, de beoordelingscriteria, enz. mee moet kunnen blijven bepalen. Daartoe beschikt ze over twee mogelijke kanalen :

- het IWT-Vlaanderen kan alleen financiële steun toekennen met in achtnaam van de reglementaire besluiten en beslissingen van de Vlaamse regering ;
- de beheersovereenkomst, waarin nadere afspraken worden gemaakt over de wijze waarop dergelijke programma's zullen worden voorbereid, meegedeeld, opgevolgd en uitgevoerd.

Het is belangrijk dat de inhoudelijke en financiële 'injunctie' van dergelijke programma's vlot ingepast wordt in de financiële planning van het IWT-Vlaanderen, onder meer met betrekking tot de omvang van de dotaties en het tijdstip van beslissing.

Ook het tweede type feitelijke activiteiten van het FIOV moet in de nieuwe omgeving mogelijk blijven. Vanzelfsprekend zal de Vlaamse regering blijvend over de mogelijkheid beschikken om een aantal projecten van een zekere omvang op te zetten met een nieuwigheidswaarde in het arsenaal van steuninstrumenten voor technologische innovatie. Deze kunnen in de beheersovereenkomst beperkt worden tot een bepaald percentage van de totale dotaties aan het IWT-Vlaanderen. Ze worden vrijelijk beslist door de Vlaamse regering, en rechtstreeks uitgevoerd door het IWT-Vlaanderen.

Artikel 5

Het IWT-Vlaanderen voert de concrete opdrachten uit van de Vlaamse regering die passen binnen de in artikel 4 genoemde algemene opdracht. Het wendt hiertoe zijn financiële middelen aan.

Deze concrete opdrachten zullen inhoudelijk overeenstemmen met het tweede en derde soort feitelijke FIOV-activiteiten, die in de toelichting bij het artikel 4 werden beschreven.

Wanneer ze een optreden van het IWT-Vlaanderen op het terrein impliceren, zal het IWT-Vlaanderen uiteraard hetzelfde areaal aan activiteiten in werking kunnen zetten, zoals in artikel 6, 1° tot en 5° beschreven wordt.

Ditzelfde areaal staat – overigens – ter beschikking voor de feitelijke FIOV-activiteiten van het eerste soort zoals die in de toelichting bij het artikel 4 werd beschreven.

Artikel 6

Het IWT-Vlaanderen kan de technologische innovatie op het terrein aanmoedigen door één of meer van volgende activiteiten te ontwikkelen :

- 1° gericht op technologische innovatie, financiële steun verlenen aan projecten of activiteiten van bedrijven, instellingen en organisaties of beurzen verlenen aan personen ;
- 2° informatie verspreiden en advies, begeleiding, gespecialiseerde dienstverlening en/of expertise aanbieden ;
- 3° netwerkvorming en samenwerking tussen bedrijven, instellingen en organisaties in de hand werken ;
- 4° de deelname bevorderen van bedrijven, instellingen en/of organisaties aan internationale programma's, gericht op de technologische innovatie ;
- 5° het optreden coördineren van bedrijven, instellingen en organisaties die middelen ten laste van de Vlaamse begroting voor de technologische innovatie ontvangen.

Uiteraard is het de bedoeling dat het IWT-Vlaanderen eigen concrete initiatieven ontwikkelt. Binnen haar doelstelling, haar basisopdracht en de be-

palingen van de beheersovereenkomst moet ze haar verantwoordelijkheid opnemen. Dat is juist de reden waarom de instelling behept wordt met een hoge graad van autonomie en een eigen raad van bestuur. De keerzijde van autonomie is verantwoordelijkheid / verantwoording, en de termen daarvan worden in de beheersovereenkomst bepaald.

Bepaalde activiteiten en programma's die volgens dit artikel aangeboden worden, kunnen echter ook voortvloeien uit de beheersovereenkomst en op vraag van de Vlaamse regering uitgevoerd worden.

Bij 2° dient verduidelijkt te worden, dat het IWT-Vlaanderen aan gespecialiseerde dienstverlening kan doen door een coördinerende en integrerende rol op zich te nemen met betrekking tot de organisatie van kennisdiffusie, waarbij vooral aandacht moet besteed worden aan drempelverlagende acties meer specifiek ten aanzien van KMO's. Het IWT-Vlaanderen dient haar rol inzake gespecialiseerde dienstverlening waar te nemen met inachtneming van het subsidiariteitsprincipe, zodat het, indien nodig, een complementaire rol vervult ten aanzien van de andere actoren van het veld.

Tussen 3° en 5° is er wel degelijk een onderscheid. Door het principe van de subsidiariteit is het IWT-Vlaanderen op het terrein van de technologische innovatie een actor naast andere. De bijdrage van het IWT-Vlaanderen aan de technologische innovatie is kwalitatief en principieel niet bovengeschiedt aan de bijdrage van de ondernemer en de intermediair. De instelling kan daarom de samenwerking binnen dit netwerk alleen maar aanmoedigen, niet afdwingen. Dat wordt in punt 3° gesteld.

Deze verhouding krijgt echter een totaal ander karakter wanneer bedrijven en intermediairen langsheen het IWT-Vlaanderen financiële steun van de overheid ontvangen. In dit geval draagt de instelling tegenover de Vlaamse regering en de gemeenschap in het algemeen, de verantwoordelijkheid voor de efficiënte en verantwoorde aanwending van openbare middelen. Deze verantwoordelijkheid geeft het IWT-Vlaanderen een recht om coördinerend op te treden ten aanzien van de ontvangers van steun. Uiteraard blijft de opdracht van het IWT-Vlaanderen ook in dit geval 'aanmoediging in subsidiariteit'.

Het Eerste Actieplan voor innovatie in Europa stelt hierover²¹ : "de ondernemingen, en vooral het

²¹ Europese Commissie, o.c., blz. 6.

midden- en kleinbedrijf, vinden vaak hun weg niet terug in de overvloed aan ondersteunende diensten die zich op lokaal, regionaal, nationaal en communautair niveau hebben vermenigvuldigd. De inspanningen met het oog op de rationalisering van de structuren, en de coördinatie van de initiatieven moeten worden versterkt om de toegevoegde waarde en de doeltreffendheid ervan te maximaliseren."

Artikel 7

Het IWT-Vlaanderen oefent de in artikelen 4 tot 6 genoemde opdrachten uit overeenkomstig de besluiten en beslissingen van de Vlaamse regering, en krachtens de bepalingen van een beheersovereenkomst met de Vlaamse regering, bedoeld in artikel 7ter.

Artikel 7bis

§ 1. Het IWT-Vlaanderen mag geen financiële steun verlenen aan de technologische innovatie tenzij op basis van reglementaire besluiten of beslissingen van de Vlaamse regering, die de voorwaarden voor de steunverlening omschrijven.

§ 2. De aanvrager van financiële steun wiens steunaanvraag is geweigerd, kan, op de wijze bepaald door de Vlaamse regering, bij het IWT-Vlaanderen een met redenen omkleed verzoek tot herziening van de beslissing indienen."

Artikel 12

In hetzelfde decreet wordt een Hoofdstuk IIter ingevoegd, dat luidt als volgt :

"HOOFDSTUK IITER

Beheersovereenkomst

Artikel 7ter

§ 1. Het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering, sluit met het IWT-Vlaanderen een beheersovereenkomst. De Vlaamse regering deelt, vòòr de ondertekening ervan, het ont-

werp van beheersovereenkomst mee aan het Vlaams Parlement.

§ 2. De beheersovereenkomst wordt afgesloten voor een termijn van vier jaar. Ze wordt van rechtswege verlengd wanneer bij het verstrijken van de termijn van de geldende beheersovereenkomst geen nieuwe beheersovereenkomst in werking is getreden.

§ 3. De beheersovereenkomst bepaalt in het bijzonder :

1° de kwantitatieve en kwalitatieve resultaten die het IWT-Vlaanderen moet bereiken door op het terrein de technologische innovatie aan te moedigen.

Het spreekt vanzelf dat de resultaten die de Vlaamse regering vooropzet, zullen aansluiten bij de doelstellingen die zij in het beleidsplan ontwikkelt ;

2° de wijze waarop de Vlaamse regering, de administratie en de Vlaamse wetenschappelijke instellingen met het IWT-Vlaanderen zullen samenwerken, met inbegrip van de wijze waarop de concrete opdrachten genoemd in artikel 5 worden voorbereid, meegedeeld, uitgevoerd en opgevolgd.

Het IWT-Vlaanderen krijgt als pararegionale B van de decreetgever een verantwoordelijke raad van bestuur mee. De rol van de voogdijminister wordt hierdoor sterk beperkt. De openbare instelling kan deze taakafbakening zomaar niet willekeurig doorbreken, en als een onderdeel van de administratie rechtstreeks voor de regering gaan werken, alsof ze geen eigen rechtspersoonlijkheid zou hebben. Uiteraard zal de beheersovereenkomst niet elke concrete actie of interventie kunnen opsommen, die zich in de periode waarvoor ze geldt, zal voordoen. Maar ze zal wel de afspraken bevatten op welke basis en onder welke voorwaarden en modaliteiten de regering een beroep kan doen op het IWT-Vlaanderen. Elke concrete actie zal aan die modaliteiten en voorwaarden moeten voldoen ;

3° de omvang en de berekeningswijze van de dotaties aan het IWT-Vlaanderen genoemd in artikel 21."

Artikel 13

In hetzelfde decreet wordt Hoofdstuk III, bestaande uit artikel 8 tot en met 20 vervangen. Het IWT-

Vlaanderen krijgt de mogelijkheid om meer autonoom, maar verantwoordelijk tegenover de Vlaamse regering, te handelen. De raad van bestuur draagt de basisverantwoordelijkheid.

In dit model kunnen heel wat bijzondere bepalingen met betrekking tot de interne organisatie en werking van het IWT-Vlaanderen wegvallen. Interne organisatie en werking behoren nu aan de verantwoordelijkheid van de raad van bestuur en de leiding.

"HOOFDSTUK III

Bestuur en werking

AFDELING 1

De raad van bestuur

ONDERAFDELING A

Bevoegdheden

Artikel 8

Het IWT-Vlaanderen wordt bestuurd door een raad van bestuur.

Artikel 9

§ 1. De raad van bestuur bepaalt het beleid van IWT-Vlaanderen, onverminderd artikelen 7 en 7bis.

§ 2. De raad van bestuur sluit de beheersovereenkomst af, genoemd in artikel 7ter.

§ 3. De raad van bestuur stelt de jaarlijkse begroting van IWT-Vlaanderen vast.

§ 4. De raad van bestuur heeft verder alle bevoegdheden, die niet door of krachtens dit decreet aan andere organen zijn toegewezen.

De raad van bestuur heeft de volheid van bevoegdheid. Het directiecomité daarentegen, heeft duidelijk omschreven bevoegdheden : de bijeenkomsten van de raad van bestuur voorbereiden, toezien op de uitvoering van diens beslissingen, de bevoegd-

heden uitoefenen die de raad van bestuur gedelegeerd heeft. Deze bevoegdheden overlappen op hun beurt niet met die van de collegiale leiding. Als de collegiale leiding of het directiecomité, elk voor hun bevoegdheden, niet tot beslissingen kunnen komen, moet de raad van bestuur beslissen.

Artikel 10

De raad van bestuur kan bevoegdheden delegeren naar de voorzitter van het directiecomité en/of de directeur-generaal en/of het directiecomité.

Artikel 11

§ 1. De raad van bestuur neemt een reglement van orde aan.

§ 2. Het reglement van orde bevat minstens :

1° een regeling van de werkzaamheden van de raad van bestuur ;

2° een bepaling van alle delegaties die de raad van bestuur verleent.

§ 3. De Vlaamse regering bekrachtigt het reglement van orde. Het reglement van orde wordt in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt.

ONDERAFDELING B

Samenstelling

Artikel 12

§ 1. De raad van bestuur bestaat uit hoogstens dertien stemgerechtigde leden en de ambtshalve leden.

Uiteraard zal de geslachtelijke samenstelling van de raad van bestuur moeten overeenstemmen met de decretale bepalingen dienaangaande. Er wordt verwezen naar de zorg, hoogstens 2/3 van de leden van een raad van bestuur van een instelling van openbaar nut van hetzelfde geslacht zouden mogen zijn.

§ 2. Elk van de leden van de raad van bestuur moet vertrouwd zijn met de technologische innovatie.

§ 3. Het lidmaatschap van de raad van bestuur is onverenigbaar met dat van de Kamer van Volksvertegenwoordigers of de Senaat, de federale regering, het Vlaams Parlement, de Vlaamse regering, de Raad van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, een bestendige deputatie, de rechtelijke macht of van het Europees Parlement, met de functie van gewestelijk staatssecretaris in de Brusselse Hoofdstedelijke regering of met het dragen van een ambt bij het Arbitragehof, de Raad van State en het Rekenhof.

Artikel 13

§ 1. De stemgerechtigde leden van de raad van bestuur worden benoemd door de Vlaamse Regering.

§ 2. De stemgerechtigde leden van de raad van bestuur mogen, met uitzondering van de voorzitter van het directiecomité, niet tegelijkertijd personeelslid van IWT-Vlaanderen zijn.

§ 3. Vier stemgerechtigde leden worden benoemd uit een dubbeltal voorgedragen door de organisaties vertegenwoordigd in de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, waarvan twee leden de representatieve organisaties van de werkgevers, de middenstand en de landbouw vertegenwoordigen, en twee leden de representatieve organisaties van de werknemers.

Vier stemgerechtigde leden worden benoemd uit een dubbeltal voorgedragen door de Vlaamse Interuniversitaire Raad.

De Vlaamse regering duidt ten hoogste vijf leden aan, waaronder de voorzitter van het directiecomité.

§ 4. Het mandaat van de stemgerechtigde leden van de raad van bestuur duurt hoogstens zes jaar en is hernieuwbaar. Ingeval het mandaat van een stemgerechtigd lid voortijdig beëindigd wordt, volgt de opvolger het mandaat van zijn voorganger.

§ 5. De Vlaamse regering benoemt onder de stemgerechtigde leden, met uitzondering van de voorzitter van het directiecomité, de voorzitter van de raad van bestuur. In geval van staking van stemmen in de raad van bestuur is zijn stem doorslaggevend.

Er zijn twee redenen om het voorzitterschap van de raad van bestuur aan een persoon, extern aan de instelling, toe te vertrouwen :

- In het huidig bestuursmodel moet de voorzitter-directielid eerst een inleiding geven bij de dossiers waaraan hij als directielid intensief heeft meegewerkt en waarin hij dus per definitie een geëngageerde mening heeft, om vervolgens als voorzitter de debatten over deze dossiers te leiden op een afstandelijke en serene wijze. De twee noodzakelijke gewenste attitudes zijn, objectief gezien, tegengesteld en moeilijk verenigbaar ;
- In het voorgestelde bestuursmodel kan de voorzitter van de raad van bestuur een katalyserende rol spelen ten aanzien van de collegiale tweehoofdige leiding.

Artikel 14

§ 1. De ambtshalve leden van de raad van bestuur zijn :

1° de directeur-generaal ;

2° een ambtenaar van de administratie Wetenschap en Innovatie van de Vlaamse Gemeenschap.

§ 2. De ambtshalve leden hebben geen stemrecht. Zij wonen de vergaderingen van de raad van bestuur bij met raadgevende stem

AFDELING 2

Het directiecomité

Artikel 15

§ 1. Bij het IWT-Vlaanderen wordt een directiecomité ingesteld. Het directiecomité bereidt de bijeenkomsten van de raad van bestuur voor, en ziet toe op de uitvoering van diens beslissingen. Het directiecomité oefent verder de bevoegdheden uit, die door de raad van bestuur eraan zijn gedelegeerd.

§ 2. Het directiecomité bestaat uit de voorzitter van het directiecomité, de directeur-generaal en ten hoogste drie andere leden die door de raad van bestuur aangeduid worden. Elk lid heeft één stem. Bij staking van stemmen beslist de raad van bestuur.

AFDELING 3

De voorzitter van het directiecomité
en de directeur-generaal

Artikel 16

§ 1. Het IWT-Vlaanderen wordt collegiaal geleid door de voorzitter van het directiecomité en de directeur-generaal.

§ 2. De raad van bestuur bepaalt de nadere onderlinge taakverdeling tussen de voorzitter van het directiecomité en de directeur-generaal, die gehouden en gerechtigd zijn hiertoe een voorstel te formuleren.

Artikel 17

§ 1. De voorzitter van het directiecomité en de directeur-generaal worden benoemd door de Vlaamse regering.

§ 2. Hun mandaat duurt ten hoogste zes jaar, en is hernieuwbaar. Hun mandaat is een voltijdse opdracht. Hun rechten en plichten worden bedongen in een overeenkomst met de Vlaamse regering.

AFDELING 4

Personeel

Artikel 18

De Vlaamse regering bepaalt het administratief en geldelijk statuut van het statutair personeel en stelt de personeelsformatie van het IWT-Vlaanderen vast.

Artikel 19

Het IWT-Vlaanderen kan contractuele personeelsleden in dienst nemen, onder de voorwaarden bepaald in het koninklijk besluit van 26 september 1994 tot bepaling van de algemene principes van het administratief en geldelijk statuut van de rijksambtenaren.

Het genoemde KB is immers ook van rechtswege van toepassing op de personeelsleden van de instellingen die afhangen van de gemeenschappen en de gewesten.

Artikel 14

In artikel 21, § 1 van hetzelfde decreet wordt 1° vervangen door wat volgt :

"1°. de dotaties van het Vlaamse Gewest", en wordt 2° opgeheven.

Artikel 15

In Hoofdstuk IV van hetzelfde decreet wordt een artikel 21bis ingevoegd, dat luidt als volgt :

"Artikel 21bis

De middelen die voortvloeien uit de overgedragen rechten en plichten van het Fonds tot Bevordering van het Industrieel Wetenschappelijk Onderzoek in Vlaanderen worden gevoegd bij de financiële middelen van het IWT-Vlaanderen."

Artikel 16

In artikel 22, § 3 van hetzelfde decreet wordt het eerste lid vervangen door wat volgt : "De commissaris en de gemachtigde van financiën kunnen binnen een termijn van vier werkdagen beroep instellen tegen elke beslissing die zij strijdig achten met de wetten of de decreten, de besluiten en/of de beheersovereenkomst."

AFDELING 2

VITO

Deze afdeling brengt een aanpassing in het decreet van 23 januari 1991 betreffende de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek, gewijzigd bij decreet van 25 juni 1992. De paragrafen 1 en 3 van het artikel 4 van dit decreet luiden als volgt :

"– § 1 : De bescherming en valorisatie van kennis en onderzoeksresultaten wordt, in het belang van de economie van het Vlaamse Gewest en in toe-

passing van de industriële politiek van de Vlaamse regering, prioritair aan de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen toevertrouwd."

Door het openstellen van het kapitaal van de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen voor de private sector, zal de GIMV de spin-off dossiers van de VITO niet op een andere manier beoordelen dan een andere investeringsmaatschappij. Er is geen reden meer om de GIMV een bevoorrechte positie te verlenen bij de valorisering van de VITO-kennis. Daarom wordt deze bepaling geschrapt.

"– § 3 : De VITO kan noch met eigen middelen, noch met vreemde financiële middelen kapitaalsparticipaties nemen in ondernemingen, instellingen of verenigingen en zij kan zelf geen ondernemingen, instellingen of verenigingen oprichten. De VITO kan wel haar activa, die door haar onderzoeksactiviteiten worden tot stand gebracht, inbrengen in ondernemingen, instellingen of verenigingen."

De praktijk heeft aangetoond dat de VITO als gevolg van deze bepaling zelf geen initiatieven kan nemen, en steeds de medewerking van derden moet vragen (zoals industriële partners of de GIMV) om de valorisatie van de VITO-kennis ter harte te nemen en te concretiseren. De VITO kan de onderhandelingen met financiële partners niet in ideale omstandigheden voeren omdat ondernemers meestal ook een financieel engagement vragen. Verder brengt die bepaling mee dat de VITO in eigen spin-offs steeds in een minderheidspositie moet starten, en dat deze aandeelhoudersverhouding bij kapitaalverhogingen nog verwatert. Deze regeling wijkt af van wat voor de universiteiten is voorzien in het decreet van 22 februari 1995, dat wel een financiële inbreng mogelijk maakt.

Daarom wordt deze bepaling gedeeltelijk geschrapt. Het aldus gewijzigde decreet op de VITO laat nog steeds niet toe dat de VITO zelf ondernemingen, instellingen of verenigingen opricht.

AFDELING 3

FIOV

Deze afdeling heft de werking op van het Fonds tot Bevordering van het Industrieel Wetenschappelijk Onderzoek in Vlaanderen, zoals ingesteld door het decreet van 6 mei 1987, gewijzigd bij decreet van

21 december 1990. Het IWT-Vlaanderen neemt de uitstaande rechten en plichten van het Fonds over, met inbegrip van het beheer ervan. De rechten bestaan vooral uit terugvorderbare renteloze voorschotten die werden toegekend voor de uitvoering van onderzoeksprojecten en de ontwikkeling van prototypes.

De opheffing van het FIOV kadert in de nagestreefde orthodoxie inzake budgettaire fondsen. De Vlaamse regering behoudt echter de mogelijkheid om opdrachten te geven aan het IWT-Vlaanderen. De middelen daarvoor worden aan het IWT-Vlaanderen toegekend als normale dotaties vanuit de algemene uitgavenbegroting.

De financiële middelen die uit de overgenomen rechten en plichten voortvloeien, worden bij de middelen van het IWT-Vlaanderen gevoegd. Dit waarborgt een goed beheer door het IWT-Vlaanderen, dat immers de vruchten plukt van een strenge houding tegenover de mogelijke kwijschelding van terugvorderbare voorschotten. De Vlaamse regering zal uiteraard rekening houden met het feit dat het IWT-Vlaanderen over deze middelen beschikt, bij het bepalen van de jaarlijkse dotaties aan het IWT-Vlaanderen.

De afschaffing van het FIOV als "doorgeefluik" naar het IWT-Vlaanderen voor de tenuitvoerlegging van allerlei wetenschappelijke impulsprogramma's laat bovendien een drastische vereenvoudiging toe van het bijzonder ingewikkelde en ondoorzichtige parcours, dat budgettaire stromen en concrete projectdossiers op dit ogenblik nog moeten doorlopen.

HOOFDSTUK IV

Slotbepalingen

Artikel 20

De Vlaamse regering kan de bepalingen van het decreet van 23 januari 1991 betreffende de oprichting van een Vlaams Instituut voor de bevordering van het wetenschappelijk-technologisch onderzoek in de industrie coördineren met de bepalingen die daarin uitdrukkelijk of stilzwijgend wijzigingen hebben aangebracht tot aan het tijdstip van de coördinatie.

Te dien einde kan de regering :

- 1° de volgorde en de nummering van de te coördineren bepalingen veranderen en in het algemeen de teksten naar de vorm wijzigen ;
- 2° de verwijzingen die voorkomen in de te coördineren bepalingen, met de nieuwe nummering overeenbrengen ;
- 3° zonder afbreuk te doen aan de beginselen die in de te coördineren bepalingen vervat zijn, de redactie ervan wijzigen teneinde ze onderling te doen overeenstemmen en eenheid in de terminologie te brengen.

De coördinatie zal het opschrift volgende dragen :
'Decreet betreffende de oprichting van het IWT-Vlaanderen, gecoördineerd op (datum)'.

Artikel 21

De Vlaamse regering bepaalt de datum waarop de verschillende artikelen van dit decreet in werking treden.

*De minister-president van de Vlaamse regering,
Vlaams minister van Buitenlands Beleid,
Europese Aangelegenheden,
Wetenschap en Technologie*

LUC VAN DEN BRANDE

Lijst van de gebruikte afkortingen

AWI	Administratie Wetenschap en Innovatie
DIRV	Derde Industriële Revolutie Vlaanderen
EG	Europese Gemeenschap
FEERR	Fonds voor Economische Expansie en Regionale Reconversie
FIOV	Fonds tot bevordering van het Industrieel Wetenschappelijk Onderzoek in Vlaanderen
FTI	Flanders Technology International
GIMV	Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen
GOM	Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij
HOBV	Hoger Onderwijs Buiten Universiteit
IWONL	Instituut voor Wetenschappelijk Onderzoek in Nijverheid en Landbouw
IWT	Vlaams Instituut voor de bevordering van het wetenschappelijktechnologisch onderzoek in de industrie
IMEC	Instituut voor Micro-Electronisch Onderzoek
KMO	Kleine en middelgrote onderneming
OESO	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
O&O	Onderzoek en Ontwikkeling
R&D	Research and Development
RITTS	Regional Innovation and Technology Transfer Strategies and Infrastructures
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
VIB	Vlaams Instituut voor Biotechnologie
VITO	Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek
VRWB	Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid

Officiële coördinatie van het IWT-decreet**HOOFDSTUK I****Algemene bepalingen****Artikel 1**

Dit decreet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 107quater van de Grondwet.

Artikel 2

§ 1. Bij de Vlaamse regering wordt een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid opgericht, "Instituut voor de aanmoediging van Innovatie door Wetenschap en Technologie in Vlaanderen" te noemen, afgekort het IWT-Vlaanderen.

§ 2. De zetel van het IWT-Vlaanderen is gevestigd in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad.

§ 3. Tenzij in dit decreet anders is bepaald, zijn de bepalingen van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op de openbare instellingen van openbaar nut welke betrekking hebben op instellingen van categorie B, van overeenkomstige toepassing op het IWT-Vlaanderen.

§ 4. Het IWT-Vlaanderen wordt opgericht voor onbepaalde duur. Het kan slechts ontbonden worden door een decreet dat de wijze en de voorwaarden van zijn vereffening regelt.

HOOFDSTUK II**Doelstelling****Artikel 3**

Het IWT-Vlaanderen heeft tot doel de technologische innovatie in het Vlaamse Gewest aan te moedigen. Technologische innovatie wordt voor de toepassing van dit decreet omschreven zoals in artikel 2 van het decreet van ... betreffende het voeren van een beleid ter aanmoediging van de technologische innovatie.

HOOFDSTUK III**Opdrachten****Artikel 4**

Het IWT-Vlaanderen heeft als algemene opdrachten :

- 1° bijdragen tot de voorbereiding en de uitvoering van het beleid van de Vlaamse regering voor de aanmoediging van de technologische innovatie met inbegrip van het verlenen van verplichte adviezen over voorontwerpen van wijziging van dit decreet en over voorontwerpen van reglementaire besluiten aangaande de technologische innovatie ;
- 2° de technologische innovatie op het terrein aanmoedigen.

Artikel 5

Het IWT-Vlaanderen voert de concrete opdrachten uit van de Vlaamse regering die passen binnen de in artikel 4 genoemde algemene opdracht. Het wendt hiertoe zijn financiële middelen aan.

Artikel 6

Het IWT-Vlaanderen kan de technologische innovatie op het terrein aanmoedigen door één of meer van volgende activiteiten te ontwikkelen :

- 1° gericht op technologische innovatie, financiële steun verlenen aan projecten of activiteiten van bedrijven, instellingen en organisaties of beurzen verlenen aan personen ;
- 2° informatie verspreiden en advies, begeleiding, gespecialiseerde dienstverlening en/of expertise aanbieden ;
- 3° netwerkvorming en samenwerking tussen bedrijven, instellingen en organisaties in de hand werken ;
- 4° de deelname bevorderen van bedrijven, instellingen en/of organisaties aan internationale programma's, gericht op de technologische innovatie ;

5° het optreden coördineren van bedrijven, instellingen en organisaties die middelen ten laste van de Vlaamse begroting voor de technologische innovatie ontvangen.

Artikel 7

Het IWT-Vlaanderen oefent de in artikel 4 tot en met 6 genoemde opdrachten uit overeenkomstig de besluiten en beslissingen van de Vlaamse regering, en krachtens de bepalingen van een beheersovereenkomst met de Vlaamse regering, bepaald in artikel 9 van dit decreet.

Artikel 8

§ 1. Het IWT-Vlaanderen mag geen financiële steun verlenen aan de technologische innovatie tenzij op basis van reglementaire besluiten of beslissingen van de Vlaamse regering, die de voorwaarden voor de steunverlening omschrijven.

§ 2. De aanvrager van financiële steun wiens steunaanvraag is geweigerd, kan, op de wijze bepaald door de Vlaamse regering, bij het IWT-Vlaanderen een met redenen omkleed verzoek tot herziening van de beslissing indienen.

HOOFDSTUK IV

Beheersovereenkomst

Artikel 9

§ 1. Het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering, sluit met het IWT-Vlaanderen een beheersovereenkomst. De Vlaamse regering deelt, vòòr de ondertekening ervan, het ontwerp van beheersovereenkomst mee aan het Vlaams Parlement.

§ 2. De beheersovereenkomst wordt afgesloten voor voor een termijn van vier jaar. Ze wordt van rechtswege verlengd wanneer bij het verstrijken van de termijn van de geldende beheersovereenkomst geen nieuwe beheersovereenkomst in werking is getreden.

§ 3. De beheersovereenkomst bepaalt in het bijzonder :

1° de kwantitatieve en kwalitatieve resultaten die het IWT-Vlaanderen moet bereiken door op het terrein de technologische innovatie aan te moedigen ;

2° de wijze waarop de Vlaamse regering, de administratie en de Vlaamse wetenschappelijke instellingen met het IWT-Vlaanderen zullen samenwerken, met inbegrip van de wijze waarop de concrete opdrachten genoemd in artikel 5 worden voorbereid, meegedeeld, uitgevoerd en opgevolgd ;

3° de omvang en de berekeningswijze van de dotaties aan het IWT-Vlaanderen genoemd in artikel 21.

HOOFDSTUK V

Bestuur en werking

AFDELING 1

De raad van bestuur

ONDERAFDELING A

Bevoegdheden

Artikel 10

Het IWT-Vlaanderen wordt bestuurd door een raad van bestuur.

Artikel 11

§ 1. De raad van bestuur bepaalt het beleid van IWT-Vlaanderen, onverminderd artikelen 7 en 8.

§ 2. De raad van bestuur sluit de beheersovereenkomst af, genoemd in artikel 9.

§ 3. De raad van bestuur stelt de jaarlijkse begroting van IWT-Vlaanderen vast.

§ 4. De raad van bestuur heeft verder alle bevoegdheden, die niet door of krachtens dit decreet aan andere organen zijn toegewezen.

Artikel 12

De raad van bestuur kan bevoegdheden delegeren naar de voorzitter van het directiecomité en/of de directeur-generaal en/of het directiecomité.

Artikel 13

§ 1. De raad van bestuur neemt een reglement van orde aan.

§ 2. Het reglement van orde bevat minstens :

1° een regeling van de werkzaamheden van de raad van bestuur ;

2° een bepaling van alle delegaties die de raad van bestuur verleent.

§ 3. De Vlaamse regering bekrachtigt het reglement van orde. Het reglement van orde wordt in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt.

ONDERAFDELING B

Samenstelling

Artikel 14

§ 1. De raad van bestuur bestaat uit hoogstens dertien stemgerechtigde leden en de ambtshalve leden.

§ 2. Elk van de leden van de raad van bestuur moet vertrouwd zijn met de technologische innovatie

§ 3. Het lidmaatschap van de raad van bestuur is onverenigbaar met dat van de Kamer van Volksvertegenwoordigers of de Senaat, de federale regering, het Vlaams Parlement, de Vlaamse regering, de Raad van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, een bestendige deputatie, de rechtelijke macht of van het Europees Parlement, met de functie van gewestelijk staatssecretaris in de Brusselse Hoofdstedelijke regering of met het dragen van een ambt bij het Arbitragehof, de Raad van State en het Rekenhof.

Artikel 15

§ 1. De stemgerechtigde leden van de raad van bestuur worden benoemd door de Vlaamse Regering.

§ 2. De stemgerechtigde leden van de raad van bestuur mogen, met uitzondering van de voorzitter van het directiecomité, niet tegelijkertijd personeelslid van IWT-Vlaanderen zijn.

§ 3. Vier stemgerechtigde leden worden benoemd uit een dubbeltal voorgedragen door de organisaties vertegenwoordigd in de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, waarvan twee leden de representatieve organisaties van de werkgevers, de middenstand en de landbouw vertegenwoordigen, en twee leden de representatieve organisaties van de werknemers.

Vier stemgerechtigde leden worden benoemd uit een dubbeltal voorgedragen door de Vlaamse Interuniversitaire Raad.

De Vlaamse regering duidt ten hoogste vijf leden aan, waaronder de voorzitter van het directiecomité.

§ 4. Het mandaat van de stemgerechtigde leden van de raad van bestuur duurt hoogstens zes jaar en is hernieuwbaar. Ingeval het mandaat van een stemgerechtigd lid voortijdig beëindigd wordt, voltooit de opvolger het mandaat van zijn voorganger.

§ 5. De Vlaamse regering benoemt onder de stemgerechtigde leden, met uitzondering van de voorzitter van het directiecomité, de voorzitter van de raad van bestuur. In geval van staking van stemmen in de raad van bestuur is zijn stem doorslaggevend.

Artikel 16

§ 1. De ambtshalve leden van de raad van bestuur zijn :

1° de directeur-generaal ;

2° een ambtenaar van de administratie Wetenschap en Innovatie van de Vlaamse Gemeenschap.

§ 2. De ambtshalve leden hebben geen stemrecht. Zij wonen de vergaderingen van de raad van bestuur bij met raadgevende stem.

AFDELING 2

Het directiecomité

Artikel 17

§ 1. Bij het IWT-Vlaanderen wordt een directiecomité ingesteld. Het directiecomité bereidt de bijeenkomsten van de raad van bestuur voor, en ziet toe op de uitvoering van diens beslissingen. Het directiecomité oefent verder de bevoegdheden uit, die door de raad van bestuur eraan zijn gedelegeerd.

§ 2. Het directiecomité bestaat uit de voorzitter van het directiecomité, de directeur-generaal en ten hoogste drie andere leden die door de raad van bestuur aangeduid worden. Elk lid heeft één stem. Bij staking van stemmen beslist de raad van bestuur.

AFDELING 3

De voorzitter van het directiecomité en de directeur-generaal

Artikel 18

§ 1. Het IWT-Vlaanderen wordt collegiaal geleid door de voorzitter van het directiecomité en de directeur-generaal.

§ 2. De raad van bestuur bepaalt de nadere onderlinge taakverdeling tussen de voorzitter van het directiecomité en de directeur-generaal, die gehouden en gerechtigd zijn hiertoe een voorstel te formuleren.

Artikel 19

§ 1. De voorzitter van het directiecomité en de directeur-generaal worden benoemd door de Vlaamse regering.

§ 2. Hun mandaat duurt ten hoogste zes jaar, en is hernieuwbaar. Hun mandaat is een voltijdse op-

dracht. Hun rechten en plichten worden bedongen in een overeenkomst met de Vlaamse regering.

AFDELING 4

Personeel

Artikel 20

De Vlaamse regering bepaalt het administratief en geldelijk statuut van het statutair personeel en stelt de personeelsformatie van het IWT-Vlaanderen vast.

Artikel 21

Het IWT-Vlaanderen kan contractuele personeelsleden in dienst nemen, onder de voorwaarden bepaald in het koninklijk besluit van 26 september 1994 tot bepaling van de algemene principes van het administratief en geldelijk statuut van de rijksambtenaren.

HOOFDSTUK VI

Financiële middelen

Artikel 22

§ 1. De financiële middelen van het IWT-Vlaanderen bestaan uit :

1° de dotaties van het Vlaamse Gewest ;

2° schenkingen en legaten ;

3° de inkomsten uit activiteiten van het IWT en de vergoedingen voor geleverde prestaties ;

4° de opbrengsten uit eigen vermogen en toevallige ontvangsten.

Artikel 23

De middelen die voortvloeien uit de overgedragen rechten en plichten van het Fonds tot Bevordering van het Industrieel Wetenschappelijk Onderzoek

in Vlaanderen worden gevoegd bij de financiële middelen van het IWT-Vlaanderen.

HOOFDSTUK VII

Toezicht

Artikel 24

§ 1. Het IWT-Vlaanderen staat onder het toezicht van de Vlaamse regering. Het toezicht wordt uitgeoefend door een commissaris en een gemachtigde van financiën en begroting, beiden benoemd door de Vlaamse regering voor een periode van hoogstens zes jaar. Hun benoeming is hernieuwbaar.

§ 2. De commissaris en de gemachtigde hebben het recht op elk ogenblik in kennis gesteld te worden van de stand van zaken van de aangelegenheden waarover zij een controlebevoegdheid hebben, inzage te hebben in alle documenten en de juistheid van de geschriften en van de kasverrichtingen na te gaan.

§ 3. De commissaris en de gemachtigde van financiën en begroting kunnen binnen een termijn van vier werkdagen beroep instellen tegen elke beslissing die zij strijdig achten met de wetten of de decreten, de besluiten en/of de beheersovereenkomst.

Het beroep is opschortend.

Die termijn gaat in de dag van de vergadering, waarop de beslissing genomen werd, voorzover zij daarop regelmatig uitgenodigd werden, en, in het tegenovergestelde geval, de dag waarop ze er kennis van hebben gekregen.

Indien de Vlaamse regering binnen een termijn van twintig werkdagen, ingaande de dag waarop het beroep werd ingesteld, de beslissing niet heeft vernietigd, wordt deze definitief.

§ 6. De commissaris en de gemachtigde wonen met raadgevende stem de vergaderingen van de raad van bestuur bij.

§ 7. De Vlaamse regering voorziet in de tijdelijke vervanging van de commissaris en de gemachtigde bij afwezigheden van meer dan drie maanden."

HOOFDSTUK VIII

Overgangsbepalingen

Artikel 25

Met het oog op het waarborgen van de noodzakelijke operationaliteit kan de Vlaamse regering, gedurende een periode van zes maanden vanaf de datum van het in werking treden van het besluit van de Vlaamse regering tot vaststelling van de personeelsformatie, onder de door haar vast te leggen voorwaarden, gespecialiseerd personeel aanwerven op grond van de kwalificaties vastgelegd op grond van een functieomschrijving, en op basis van ervaring, verdiensten en diplomavereisten die onder meer blijken uit een curriculum vitae, zo dat geen indienstneming kan geschieden dan na een openbare oproep tot kandidaten.

De Vlaamse regering stelt voor die personeelsleden tevens de loopbaan en de verloning vast, in overeenstemming met de aard van de functie en de gevraagde kwalificaties.

Deze personeelsleden worden aangeworven bij arbeidsovereenkomst voor onbeperkte duur.

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET

betreffende het voeren van een beleid ter aanmoediging van de technologische innovatie

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de minister-president en de Vlaamse minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie,

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De minister-president van de Vlaamse regering en de Vlaamse minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

Dit decreet regelt de wijze waarop, de voorwaarden waaronder en de instrumenten waarmee de Vlaamse regering een beleid voor de aanmoediging van de technologische innovatie kan voeren.

Artikel 3

Voor de toepassing van dit decreet wordt onder technologische innovatie verstaan, dat gedeelte van de activiteiten binnen economische innovatie, waarin wetenschappelijk-technologisch onderzoek en ontwikkeling of creatieve technologietoepassingen een wezenlijke rol spelen, in combinatie met andere kenniselementen.

Onder economische innovatie wordt het geheel van activiteiten verstaan, waarbij bestaande en/of nieuwe kenniselementen creatief aangewend en gecombineerd worden voor de verbetering van bestaande of de ontwikkeling van nieuwe producten en diensten, productieprocessen, organisatiemethoden en commercialisering, zodat toegevoegde waarde tot stand wordt gebracht of in stand wordt gehouden.

Artikel 4

Voor de toepassing van dit decreet wordt een onderscheid gemaakt tussen verschillende types van activiteiten, zijnde :

- 1° ontwikkeling van wetenschappelijk-technologische kennis : onderzoek en haalbaarheidsstudies uitvoeren om nieuwe wetenschappelijk-technologische kennis tot stand te brengen ;
- 2° verspreiding van wetenschappelijk-technologische kennis : wetenschappelijk-technologische kennis voor potentiële of effectieve gebruikers beschikbaar maken ;
- 3° aanwending van wetenschappelijk-technologische kennis : wetenschappelijk-technologische kennis gebruiken om bestaande producten en diensten te verbeteren of nieuwe producten en diensten te ontwikkelen, of om het productieproces, de organisatiemethoden en de commercialisering te vernieuwen ;
- 4° ondersteuning van wetenschappelijk-technologische kennis : alle activiteiten ondersteunen die bewerkten dat wetenschappelijk-technologische kennis meer en beter ontwikkeld, verspreid en aangewend wordt, en die niet onder de punten 1°, 2° of 3° gerangschikt kunnen worden.

HOOFDSTUK II

De Vlaamse regering

Artikel 5

De Vlaamse regering moet een beleid voeren voor de aanmoediging van de technologische innovatie.

Artikel 6

§ 1. De Vlaamse regering doet een beroep op het IWT-Vlaanderen voor de aanmoediging van de technologische innovatie.

§ 2. De Vlaamse regering kan aan het IWT-Vlaanderen concrete opdrachten geven, tot al wat dienen kan voor de aanmoediging van de technologische innovatie. Ze mag daarbij een beroep doen op de financiële middelen van het IWT-Vlaanderen.

Artikel 7

§ 1. De Vlaamse regering dient periodiek in het Vlaams Parlement een beleidsplan in voor de aanmoediging van de technologische innovatie (hierna ‘het beleidsplan’ te noemen). Het beleidsplan geldt voor een termijn van vier jaar.

§ 2. Het beleidsplan omvat :

- 1° een beschrijving en verantwoording van het beleid dat de Vlaamse regering gevoerd heeft en van de beleidsintenties voor de toekomst, binnen de internationale context ;
- 2° een beschrijving en verantwoording van de budgettaire middelen die ze inzet ;
- 3° een beschrijving en analyse van de instrumenten en/of financieringsmechanismen die ze inzet.

§ 3. Het beleidsplan heeft betrekking op :

- 1° het beleid, de budgettaire middelen en de instrumenten en/of financieringsmechanismen die in hoofdzaak gericht zijn op de aanmoediging van de technologische innovatie ;
- 2° de weerslag en de afgeleide effecten op de technologische innovatie van het beleid, de budgettaire middelen en de instrumenten van acties binnen andere beleidsdomeinen en met een andere finaliteit dan de technologische innovatie, voorzover die weerslag en afgeleide effecten belangrijk zijn.

§ 4. Het beleidsplan moet in het bijzonder, gelet op de evoluerende behoeften van het innovatiebeleid, voorstellen bevatten voor de aanpassing, de coördinatie en de integratie van de bestaande en tot de totstandkoming van nieuwe instrumenten en/of financieringsmechanismen die in hoofdzaak gericht zijn op de aanmoediging van de technologische innovatie of die er een belangrijke weerslag op hebben.

§ 5. De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen en de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid brengen over het beleidsplan genoemd in § 1 een advies uit. Deze adviezen worden toegevoegd aan het beleidsplan vóór het in het Vlaams Parlement wordt neergelegd.

§ 6. Een besluit van de Vlaamse regering regelt de nadere voorwaarden voor de opstelling en de indiening van het beleidsplan genoemd in § 1.

Artikel 8

De Vlaamse regering regelt in een reglementair besluit de voorwaarden voor de verlening van financiële steun, in het bijzonder de criteria en de procedure voor de beoordeling van de steunaanvragen, aan projecten voor ontwikkeling en/of aanwending van wetenschappelijk-technologische kennis, zoals omschreven in artikel 4, 1° en 3°, die tot stand komen op initiatief van bedrijven.

Artikel 9

De Vlaamse regering regelt in een reglementair besluit de voorwaarden voor de verlening van financiële steun, in het bijzonder de criteria en de procedure voor de beoordeling van de steunaanvragen, aan projecten voor één of meerdere van de verschillende types van activiteiten inzake technologische innovatie, zoals omschreven in artikel 4, die uitgaan van samenwerkingsverbanden tussen bedrijven, instellingen en/of organisaties.

Artikel 10

De Vlaamse regering regelt in een reglementair besluit de voorwaarden voor de verlening van financiële steun, in het bijzonder de criteria en de procedure voor de beoordeling van de steunaanvragen, aan de interface-activiteiten die uitgaan van de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap. Met "interface-activiteiten" wordt voor de toepassing van dit decreet bedoeld : de bevordering van de samenwerking tussen de universiteit en het bedrijfsleven, de economische valorisatie van het door de universiteit uitgevoerde onderzoek en/of de oprichting van spin-offbedrijven.

HOOFDSTUK III

Wijzigings- en opheffingsbepalingen

AFDELING 1

Het IWT-Vlaanderen

Artikel 11

In artikel 2 van het decreet van 23 januari 1991 betreffende de oprichting van een Vlaams Instituut voor de bevordering van het wetenschappelijk-technologisch onderzoek in de industrie wordt § 1 vervangen door wat volgt : '§ 1. Bij de Vlaamse regering wordt een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid opgericht, "Instituut voor de aanmoediging van Innovatie door Wetenschap en Technologie in Vlaanderen" te noemen, afgekort het IWT-Vlaanderen.'

Artikel 12

Artikel 3 van het hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt :

"Artikel 3

Het IWT-Vlaanderen heeft tot doel de technologische innovatie in het Vlaamse Gewest aan te moedigen. Technologische innovatie wordt voor de toepassing van dit decreet omschreven zoals in artikel 3 van het decreet van ... betreffende het voeren van een beleid ter aanmoediging van de technologische innovatie".

Artikel 13

In hetzelfde decreet worden Afdeling I en II, bestaande uit artikel 4 tot en met 7, vervangen door wat volgt :

"HOOFDSTUK IIbis

Opdrachten

Artikel 4

Het IWT-Vlaanderen heeft als algemene opdrachten :

- 1° bijdragen tot de voorbereiding en de uitvoering van het beleid van de Vlaamse regering voor de aanmoediging van de technologische innovatie met inbegrip van het verlenen van adviezen over voorontwerpen van wijziging van dit decreet en over voorontwerpen van reglementaire besluiten aangaande de technologische innovatie ;
- 2° de technologische innovatie op het terrein aanmoedigen.

Artikel 5

Het IWT-Vlaanderen voert de concrete opdrachten uit van de Vlaamse regering die passen binnen de in artikel 4 genoemde algemene opdracht. Het wendt hiertoe zijn financiële middelen aan.

Artikel 6

Het IWT-Vlaanderen kan de technologische innovatie op het terrein aanmoedigen door één of meer van volgende activiteiten te ontwikkelen :

- 1° gericht op technologische innovatie, financiële steun verlenen aan projecten of activiteiten van bedrijven, instellingen en organisaties of beurzen verlenen aan personen ;
- 2° informatie verspreiden en advies, begeleiding, gespecialiseerde dienstverlening en/of expertise aanbieden ;
- 2° informatie verspreiden en advies, begeleiding, gespecialiseerde dienstverlening en/of expertise aanbieden ;
- 3° netwerkvorming en samenwerking tussen bedrijven, instellingen en organisaties in de hand werken ;
- 4° de deelname bevorderen van bedrijven, instellingen en/of organisaties aan internationale programma's, gericht op de technologische innovatie ;
- 5° het optreden coördineren van bedrijven, instellingen en organisaties die middelen ten laste van de Vlaamse begroting voor de technologische innovatie ontvangen.

Artikel 7

Het IWT-Vlaanderen oefent de in artikel 4 tot en met 6 genoemde opdrachten uit overeenkomstig de besluiten en beslissingen van de Vlaamse regering, en krachtens de bepalingen van een beheersovereenkomst met de Vlaamse regering, bedoeld in artikel 14 van het decreet van ... betreffende het voeren van een beleid ter aanmoediging van de technologische innovatie.

Artikel 7bis

§ 1. Het IWT-Vlaanderen mag geen financiële steun verlenen aan de technologische innovatie tenzij op basis van reglementaire besluiten of beslissingen van de Vlaamse regering, die de voorwaarden voor de steunverlening omschrijven.

§ 2. De aanvrager van financiële steun die geen voldoening heeft gekregen, kan, op de wijze bepaald door de Vlaamse regering, bij het IWT-Vlaanderen een met redenen omkleed verzoek tot herziening van de beslissing indienen.'

Artikel 14

In hetzelfde decreet wordt een Hoofdstuk IIter ingevoegd, dat luidt als volgt :

"HOOFDSTUK IIter

Beheersovereenkomst

Artikel 7ter

§ 1. Het Vlaams Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering, sluit met het IWT-Vlaanderen een beheersovereenkomst. De Vlaamse regering deelt, vòòr de ondertekening ervan, het ontwerp van beheersovereenkomst mee aan het Vlaams Parlement.

§ 2. De beheersovereenkomst wordt afgesloten voor een termijn van vier jaar. Ze wordt van rechtswege verlengd wanneer bij het verstrijken van de termijn van de geldende beheersovereenkomst geen nieuwe beheersovereenkomst in werking is getreden.

§ 3. De beheersovereenkomst bepaalt in het bijzonder :

- 1° de kwantitatieve en kwalitatieve resultaten die het IWT-Vlaanderen moet bereiken door op het terrein de technologische innovatie aan te moedigen ;
- 2° de wijze waarop de Vlaamse regering en haar diensten met het IWT-Vlaanderen zullen samenwerken, met inbegrip van de wijze waarop de concrete opdrachten genoemd in artikel 5 worden voorbereid, meegedeeld, uitgevoerd en opgevolgd ;
- 3° de omvang en de berekeningswijze van de dotaties aan het IWT-Vlaanderen genoemd in artikel 21.'

Artikel 15

§ 1. In hetzelfde decreet wordt Hoofdstuk III, bestaande uit artikel 8 tot en met 20, met uitzondering van artikel 11, vervangen door wat volgt :

"HOOFDSTUK III

Bestuur en werking

AFDELING 1

De raad van bestuur

ONDERAFDELING A

Bevoegdheden

Artikel 8

Het IWT-Vlaanderen wordt bestuurd door een raad van bestuur.

Artikel 9

§ 1. De raad van bestuur bepaalt het beleid van IWT-Vlaanderen, onverminderd artikel 7 en 7bis.

§ 2. De raad van bestuur sluit de beheersovereenkomst af, genoemd in artikel 14 van het decreet van ... betreffende het voeren van een beleid ter aanmoediging van de technologische innovatie.

§ 3. De raad van bestuur stelt de jaarlijkse begroting van IWT-Vlaanderen vast.

§ 4. De raad van bestuur heeft verder alle bevoegdheden, die niet door of krachtens dit decreet aan andere organen zijn toegewezen.

Artikel 10

De raad van bestuur kan bevoegdheden delegeren naar de voorzitter van het directiecomité en/of de directeur-generaal en/of het directiecomité.

Artikel 11

§ 1. De raad van bestuur neemt een reglement van orde aan.

§ 2. Het reglement van orde bevat minstens :

1° een regeling van de werkzaamheden van de raad van bestuur ;

2° een bepaling van alle delegaties die de raad van bestuur verleent ;.

§ 3. De Vlaamse regering bekrachtigt het reglement van orde. Het reglement van orde wordt in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd.

ONDERAFDELING B

Samenstelling

Artikel 12

§ 1. De raad van bestuur bestaat uit hoogstens dertien stemgerechtigde leden en de ambtshalve leden.

§ 2. Elk van de leden van de raad van bestuur moet vertrouwd zijn met de technologische innovatie

§ 3. Het lidmaatschap van de raad van bestuur is onverenigbaar met dat van de Kamer van Volksvertegenwoordigers of de Senaat, de federale regering, het Vlaams Parlement, de Vlaamse regering, de Raad van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, een bestendige deputatie, de rechtelijke macht of van het Europees Parlement en met de functie van gewestelijk staatssecretaris in de Brusselse Hoofdstedelijke regering.

Artikel 13

§ 1. De stemgerechtigde leden van de raad van bestuur worden benoemd door de Vlaamse Regering.

§ 2. De stemgerechtigde leden van de raad van bestuur mogen, met uitzondering van de voorzitter van het directiecomité, niet tegelijkertijd personeelslid van IWT-Vlaanderen zijn.

§ 3. Vier stemgerechtigde leden worden benoemd uit een dubbeltal voorgedragen door de organisaties vertegenwoordigd in de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, waarvan twee leden de representatieve

organisaties van de werkgevers, de middenstand en de landbouw vertegenwoordigen, en twee leden de representatieve organisaties van de werknemers.

Vier stemgerechtigde leden worden benoemd uit een dubbeltal voorgedragen door de Vlaamse Interuniversitaire Raad.

De Vlaamse regering duidt ten hoogste vijf leden aan, waaronder de voorzitter van het directiecomité.

§ 4. Het mandaat van de stemgerechtigde leden van de raad van bestuur duurt hoogstens zes jaar en is hernieuwbaar. Ingeval het mandaat van een stemgerechtigd lid voortijdig beëindigd wordt, voltooit de opvolger het mandaat van zijn voorganger.

§ 5. De Vlaamse regering benoemt onder de stemgerechtigde leden, met uitzondering van de voorzitter van het directiecomité, de voorzitter van de raad van bestuur. In geval van staking van stemmen in de raad van bestuur is zijn stem doorslaggevend.

Artikel 14

§ 1. De ambtshalve leden van de raad van bestuur zijn :

1° de directeur-generaal ;

2° een ambtenaar van de administratie Wetenschap en Innovatie van de Vlaamse Gemeenschap.

§ 2. De ambtshalve leden hebben geen stemrecht. Zij wonen de vergaderingen van de raad van bestuur bij met raadgevende stem

AFDELING 2

De leiding

Artikel 15

§ 1. Het IWT-Vlaanderen wordt collegiaal geleid door de voorzitter van het directiecomité en de directeur-generaal.

§ 2. De raad van bestuur bepaalt de nadere onderlinge taakverdeling tussen de voorzitter van het directiecomité en de directeur-generaal, die gehouden en gerechtigd zijn hiertoe een voorstel te formuleren.

Artikel 16

§ 1. De voorzitter van het directiecomité en de directeur-generaal worden benoemd door de Vlaamse regering.

§ 2. Hun mandaat duurt ten hoogste zes jaar, en is hernieuwbaar. Hun mandaat is een voltijdse opdracht. Hun rechten en plichten worden bedongen in een overeenkomst met de Vlaamse regering.

Artikel 17

§ 1. Bij het IWT-Vlaanderen wordt een directiecomité ingesteld. Het directiecomité bereidt de bijeenkomsten van de raad van bestuur voor, en ziet toe op de uitvoering van diens beslissingen. Het directiecomité oefent verder de bevoegdheden uit, die door de raad van bestuur eraan zijn gedelegeerd.

§ 2. Het directiecomité bestaat uit ten hoogste vijf leden, waaronder de voorzitter van het directiecomité en de directeur-generaal. Elk lid heeft één stem. Bij staking van stemmen beslist de raad van bestuur.

AFDELING 3

Personeel

Artikel 18

De Vlaamse regering bepaalt het administratief en geldelijk statuut van het statutair personeel en stelt de personeelsformatie van het IWT-Vlaanderen vast.

Artikel 19. Het IWT-Vlaanderen kan contractuele personeelsleden in dienst nemen, onder de bij wet bepaalde voorwaarden.

Artikel 16

Artikel 11 en artikel 20 van hetzelfde decreet worden opgeheven.

Artikel 17

In artikel 21, § 1 van hetzelfde decreet wordt het eerste lid vervangen door wat volgt :

"1°. de dotaties van het Vlaamse Gewest."

Artikel 18

In artikel 21, § 1 van hetzelfde decreet wordt het tweede lid opgeheven.

Artikel 19

In Hoofdstuk IV van hetzelfde decreet worden een artikel 21bis ingevoegd, dat luidt als volgt :

"Artikel 21bis

De middelen die voortvloeien uit de overgedragen rechten en plichten van het Fonds tot Bevordering van het Industrieel Wetenschappelijk Onderzoek in Vlaanderen worden gevoegd bij de financiële middelen van het IWT-Vlaanderen."

Artikel 20

In artikel 22, § 3 van hetzelfde decreet wordt het eerste lid vervangen door wat volgt : "De commissaris en de gemachtigde van financiën en begroting kunnen binnen een termijn van vier werkdagen beroep instellen tegen elke beslissing die zij strijdig achten met de wetten of de decreten, de besluiten en/of de beheers-overeenkomst."

AFDELING 2

VITO

Artikel 21

In artikel 4 van het decreet van 23 januari 1991 betreffende de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek, gewijzigd bij decreet van 25 juni 1992, wordt § 1 opgeheven.

Artikel 22

In artikel 4 van het hetzelfde decreet wordt § 3 vervangen door wat volgt : "§ 3 De VITO kan met eigen middelen kapitaalsparticipaties nemen of de activa die door haar onderzoeksactiviteiten worden tot stand gebracht inbrengen in ondernemingen, instellingen of verenigingen."

AFDELING 3

FIOV

Artikel 23

Het decreet van 6 mei 1987 tot oprichting van een Fonds tot Bevordering van het Industrieel Wetenschappelijk Onderzoek in Vlaanderen, gewijzigd bij decreet van 21 december 1990, wordt opgeheven.

Artikel 24

De uitstaande rechten en plichten van het Fonds genoemd in artikel 21 worden bij de opheffing overgedragen naar het IWT-Vlaanderen.

HOOFDSTUK IV

Slotbepalingen

Artikel 25

De Vlaamse regering kan de bepalingen van het decreet van 23 januari 1991 betreffende de oprichting van een Vlaams Instituut voor de bevordering van het wetenschappelijk-technologisch onderzoek in de indu-

strie coördineren met de bepalingen die daarin uitdrukkelijk of stilzwijgend wijzigingen hebben aangebracht tot aan het tijdstip van de coördinatie.

Te dien einde kan de regering :

- 1° de volgorde en de nummering van de te coördineren bepalingen veranderen en in het algemeen de teksten naar de vorm wijzigen ;
- 2° de verwijzingen die voorkomen in de te coördineren bepalingen, met de nieuwe nummering overeenbrengen ;
- 3° zonder afbreuk te doen aan de beginselen die in de te coördineren bepalingen vervat zijn, de redactie ervan wijzigen teneinde ze onderling te doen overeenstemmen en eenheid in de terminologie te brengen.

De coördinatie zal het opschrift volgende dragen : ‘Decreet betreffende de oprichting van het IWT-Vlaanderen, gecoördineerd op (datum).’

Artikel 26

De Vlaamse regering bepaalt de datum waarop de verschillende artikelen van dit decreet in werking treden.

Brussel,

*De minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Buitenlands Beleid,
Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie,*

LUC VAN DEN BRANDE

ADVIES VAN DE SERV OVER HET VOORONTWERP VAN DECREET
BETREFFENDE HET VOEREN VAN EEN BELEID TER AANMOEDING
VAN DE TECHNOLOGISCHE INNOVATIE

Brussel, 11 maart 1998

De Raad werd op 10 februari 1998 door de Minister-president en Vlaams Minister voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, de heer Luc Van den Brande, om advies gevraagd over het voorontwerp van decreet betreffende het voeren van een beleid ter aanmoediging van de technologische innovatie.

De Raad verheugt zich over het feit dat met het voorontwerp ook in Vlaanderen een aanzet wordt gegeven voor een innovatiebeleid.

De Vlaamse sociale partners menen, in samenhang met het internationale en Europese denken, dat innovatie absoluut noodzakelijk is om de groei van de welvaart en de werkgelegenheid te stimuleren en het concurrentievermogen in stand te houden. In het VESOC-akkoord van 14 december 1995 over *"Vlaams werkgelegenheidsoverleg : uitwerking van de op 20.09.95 afgesproken doelstellingen"* en in het kaderakkoord van 17 november 1997 over *"de Werkgelegenheid 1998-2000"* werd het belang van een brede innovatiebeweging door de Vlaamse sociale partners erkend. De Vlaamse sociale partners hebben zich geëngageerd om, zowel gezamenlijk als ieder op zijn terrein, zowel op algemeen als op sectoraal en bedrijfsvlak, initiatieven te nemen om de innovatiebeweging te versterken. Daarmee wordt de noodzaak van technologische innovatie en de noodzaak van innovatie inzake arbeidsorganisatie en personeelsbeleid erkend.

Wat de technologische innovatie betreft, onderschreven de Vlaamse sociale partners het belang van een financiële inhaalbeweging ten behoeve van het horizontaal programma voor wetenschapsbeleid, ten einde het gemiddeld niveau van de OESO-landen voor uitgaven inzake O&O te bereiken. Ook werd het belang onderkend van een doorgedreven technologieverspreiding via de uitbouw van nieuwe kanalen en de verbetering van bestaande kanalen. Verder pleitten de Vlaamse sociale partners voor een evenwichtige inspanning door de Vlaamse overheid en de private sector.

Het voorontwerp laat de Raad toe een aantal bedenkingen te formuleren over de draagwijdte van het decreet. In het advies zal de Raad zijn zienswijze verduidelijken t.a.v. het begrip innovatie en ten aanzien van de decretale invulling van het begrip technologische innovatie. Tenslotte wenst de Raad via een artikelsgewijze bespreking enkele technische en inhoudelijke bedenkingen bij het voorontwerp te plaatsen.

1. *BEDENKINGEN BIJ DE DRAAGWIJDTE VAN HET DECREET*

De Raad meent dat innovatie een uitdaging moet zijn voor alle organisaties, die mede gestalte geven aan het economisch, sociaal en cultureel draagvlak van de maatschappij. Niet alleen de bedrijfswereld, maar ook de social-profitsector en de overheid kunnen door een versterking van hun innovatiestrategie een betere voldoening van de individuele en collectieve behoeften, een verhoging van het welvaartspeil, de versterking van het concurrentievermogen en van de groeikracht van ondernemingen en regio's en een vergroting van de werkgelegenheid nastreven.

De Raad beschouwt integrale innovatie als een voortdurend proces van kennisopbouw, dat bestaat in de zoektocht naar de voor de betrokken organisatie ideale combinatie (mix) van kenniselementen, die voor die organisatie een verhoogde toegevoegde waarde tot gevolg heeft. Deze kenniselementen kunnen steunen op wetenschappelijk onderzoek en ontwikkeling maar kunnen evenzeer betrekking hebben op technologie-inzichten, vorming en opleiding, marktinzichten, arbeidsorganisatie, vormgeving en engineering, strategische alliantie en netwerking, management van het menselijk kapitaal, enz.

De Raad wijst er op dat de draagwijdte van het decreet beperkt wordt tot de technologische innovatie en dat weinig of geen aandacht wordt besteed aan de andere elementen van kennisopbouw.

De Raad meent dat achter een innovatiebeleid dat aan bovengenoemde uitdagingen en doelstellingen een efficiënte en constructieve bijdrage wil leveren, een gefundeerde en stevig onderbouwde visie over de bevoegdheden van de Vlaamse regering heen (horizontaal) moet schuil gaan.

Vooreerst is het van belang om in een innovatierapport een stand van zaken op te maken, een diagnose te stellen op het vlak van innovatie en het beleid terzake. In het innovatierapport mogen een aantal mogelijke toekomstscenario's inzake innovatie en bijhorende effecten op de werkgelegenheid niet ontbreken. De Raad meent dat het Vlaams Technologisch observatorium (VTO) en de STV in deze materies belangrijke actoren zijn. Het VTO dient strategische innovatieve concepten empirisch te onderzoeken op basis van uit te werken methodologieën die aangeven welke

gevolgen deze concepten kunnen hebben voor de werkgelegenheid en de toegevoegde waarde van de activiteiten in Vlaanderen.

Dit diagnostische innovatierapport moet de basis vormen voor een horizontaal innovatiebeleidsplan dat de doelstellingen en de krachtlijnen uittekent voor een lange termijn aanpak inzake integrale innovatie. Hierbij moet uitgegaan worden van een vraaggedreven strategie (demand-pull) zodat instrumenten kunnen ontwikkeld worden en acties en initiatieven op touw kunnen gezet worden die de kennisopbouw in de diverse soorten van organisaties ondersteunen en versterken op lange termijn. De Raad benadrukt dat de termijn van het innovatiebeleidsplan voldoende lang moet zijn zodat een continuïteit van het beleid gewaarborgd wordt en de nodige effecten worden gesorteerd.

Ter uitvoering en operationalisering van het innovatiebeleidsplan wordt er jaarlijks een innovatieprogramma opgesteld. Dit programma geeft aan welk deel van het plan jaarlijks wordt uitgevoerd. In het verlengde van het beleidsplan zal ook in dit programma een horizontale aanpak uitgewerkt worden.

2. *BEDENKINGEN BIJ DE DECRETALE INVULLING VAN DE TECHNOLOGISCHE INNOVATIE*

De Raad stelt vast dat de klassieke kernopdracht van het IWT nl. de stimulering van O&O wordt verruimd tot technologische innovatie.

Het voorontwerp zorgt verder voor een stroomlijning van de bevoegde instellingen door de FIOV-activiteiten te laten opgaan in het IWT-Vlaanderen waardoor deze laatste een centrale rol krijgt toebedeeld. Ook wat het instrumentarium betreft, stelt de Raad een verruiming vast ten aanzien van de klassieke instrumenten. Zo worden bijvoorbeeld de kanalen voor netwerkvorming en technologiediffusie decretaal onderbouwd.

Het voorontwerp beoogt daardoor de werking en de performantie van het IWT-Vlaanderen te optimaliseren. De opheffing van het onderscheid tussen de wetenschappelijk-technologische opdracht en de dienstverlenende opdracht past eveneens in dit kader. De Raad verheugt zich erover dat de vroegere dienstverlenende opdracht omgevormd wordt tot een strategische functie evenwaardig aan de wetenschappelijk-technologische opdracht.

De Raad onderschrijft de keuze voor de verruimde werking van het IWT maar stelt vast dat de inhoudelijke invulling van het decretale kader nog ten volle geconcretiseerd moet worden. De Raad verwijst hiervoor naar de in de artikelen 8, 9 en 10 aangekondigde uitvoeringsbesluiten.

Artikel 8 heeft het over de financiële steun aan projecten voor ontwikkeling en aanwending van wetenschappelijk-technologische kennis, die tot stand komen op initiatief van bedrijven.

Artikel 9 kondigt de regeling van financiële steunverlening aan voor projecten tot ontwikkeling, verspreiding en/of ondersteuning van wetenschappelijk-technologische kennis, die uitgaan van niet-commerciële samenwerkingsverbanden.

Artikel 10 tenslotte spreekt over een reglementair besluit dat de financiële steunverlening voor interface-activiteiten van de universiteiten regelt.

De Raad meent dat de verruiming maar een meerwaarde kan hebben, in de mate dat zij concreet in de instrumenten zal vertaald worden.

De Raad dringt dan ook ten eerste er op aan dat zij betrokken wordt bij de verdere invulling van dit decreet via advisering over de bovenvermelde besluiten.

3. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Enkel de artikelen die volgens de Raad enige commentaar behoeven, komen hier aan bod.

Artikel 3

De Raad heeft reeds gesteld dat innovatie een matrix veronderstelt van op elkaar inwerkende kenniselementen.

De definitie die in artikel 3, eerste paragraaf wordt gehanteerd, moet volgens de Raad zo geïnterpreteerd worden dat de "technologische innovatie" en "de combinatie van technologische innovatie met andere kenniselementen" zich op een gelijkwaardig niveau bevinden.

Slechts in de mate dat dit geldig is, kan een beleid inzake technologische innovatie bijdragen tot een integrale innovatie binnen organisaties en bedrijven van zowel economische als social-profit sectoren en resulteren in positieve maatschappelijke effecten.

Artikel 7

De Raad benadrukt dat de bedenkingen ten aanzien van het begrip innovatie en de concrete invulling ervan ook gelden voor het beleidsplan.

Het beleidsplan moet ingebed worden in een context die de technologische innovatie overstijgt en moet bovendien deel uitmaken van een horizontale beleidsonderbouwende procedure.

Het beleidsplan moet voldoende rekening houden met het innovatierapport, de grote oriëntaties van het innovatiebeleid vastleggen en de doelstellingen afbakenen die op termijn moeten bereikt worden. Vanuit een evaluatie van de realisatie van het beleid moet een permanente bijsturing van het instrumentarium mogelijk zijn.

Wat de termijn van het beleidsplan betreft, pleit de Raad voor een concrete invulling ervan. De termijn moet wel een voldoende lange periode overlappen, waardoor de continuïteit van het beleid gewaarborgd wordt en de nodige effecten kunnen worden gesorteerd.

Artikel 8, 9 en 10

De in artikelen 8, 9 en 10 in het vooruitzicht gestelde reglementaire besluiten dienen rekening te houden met de verruimde definitie zoals de Raad die voorstelde bij de bespreking van het artikel 3.

Artikel 9

De Raad vreest dat door de uitsluiting van de activiteiten tot aanwending van wetenschappelijk-technologische kennis, zoals omschreven in artikel 4, 3°, de inhoud van het begrip "verspreiding van wetenschappelijk-technologische kennis", zoals omschreven in artikel 4, 2°, verengd wordt. De verspreiding van wetenschappelijk-technologische kennis wordt immers in belangrijke mate in de hand gewerkt door de aanwending ervan.

De Raad meent dat in het licht van artikel 9 de combinatie van technologische kennisopbouw met andere kenniselementen in de aanwendingsmogelijkheden (o.a. nieuw product/marktcombinatie) een grote rol speelt.

De Raad stelt voor bij de uitvoering van artikel 9 de activiteiten tot aanwending van wetenschappelijk-technologische kennis niet a priori uit te sluiten.

Artikel 13

In het nieuwe artikel 6,2 ° van het IWT-decreet is er sprake van gespecialiseerde dienstverlening als activiteit voor de aanmoediging van technologische innovatie op het terrein.

De Raad meent dat het IWT-Vlaanderen aan gespecialiseerde dienstverlening kan doen door een coördinerende en integrerende rol op zich te nemen met betrekking tot de organisatie van kennisdiffusie, waarbij vooral aandacht moet besteed worden aan drempelverlagende acties meer specifiek ten aanzien van de KMO's. Het IWT-Vlaanderen dient haar rol inzake gespecialiseerde dienstverlening waar te nemen met inachtneming van het subsidiariteitsprincipe, zodat het, indien nodig, een complementaire rol vervult ten aanzien van de andere actoren van het veld.

Artikel 14

De Raad meent dat de decretale verruiming van de opdracht voor het IWT naar technologische innovatie nog geen garantie biedt voor een werkelijke verruiming op het veld. Daarvoor is de inhoudelijke invulling nog veel te vaag.

De Raad benadrukt dat de uitvoeringsbesluiten enerzijds en de beheersovereenkomst anderzijds hierbij een grote rol zullen spelen. De Raad heeft reeds gepleit voor een nauwe betrokkenheid bij de uitvoeringsbesluiten.

De Raad beschouwt de beheersovereenkomst als een professionalisering van de relaties tussen de Vlaamse Regering en het IWT-Vlaanderen. De vastlegging van de

kwalitatieve en kwantitatieve resultaten die het IWT-Vlaanderen moet realiseren is hiervan een goede illustratie. De autonomie van het IWT-Vlaanderen wordt hierdoor geconditioneerd, waardoor een toetsing (controle) mogelijk wordt.

Een professionalisering van de relaties vereist dat duidelijke afspraken worden gemaakt en een afgelijnde taakafbakening wordt uitgetekend voor een welomschreven periode. Dit laatste is vooralsnog niet gebeurd. De Raad dringt er op aan de termijn van de beheersovereenkomst duidelijk vast te leggen. De voorwaarden waaraan de termijn moet voldoen, zijn dezelfde als deze voor het beleidsplan.

Artikel 15

De Raad van Bestuur

De Raad stelt vast dat het voorzitterschap van de Raad van Bestuur aan een stemgerechtigd lid, extern aan het IWT-Vlaanderen, wordt toevertrouwd (artikel 13, §5 van het nieuwe IWT-decreet). De Raad meent dat dit een positieve ontwikkeling is.

De Raad stelt verder een driedigheid vast in de constructie rond het voorzitterschap van de Raad van Bestuur, het voorzitterschap van het Directiecomité (artikel 13, §2 en §5 van het nieuwe IWT-decreet) en de Directeur-generaal. De Raad vraagt zich af of de formele uitwerking hiervan in het decreet wel de meest aangewezen is en een efficiënte werking niet in de weg staat.

De leiding

De Raad stelt vast dat het voorontwerp zich inzake de samenstelling van het Directiecomité vooral toespitst op de voorzitter en de directeur-generaal maar vaag blijft over de andere leden (artikel 17, §2 van het nieuwe IWT-decreet).

De Raad sluit zich aan bij de bevoegdheid van de Raad van Bestuur om de onderlinge taakverdeling tussen de voorzitter van het Directiecomité en de directeur-

generaal nader uit te werken (artikel 15, §2 van het nieuwe IWT-decreet). Hij meent dat de Raad van Bestuur de volheid van bevoegdheid moet krijgen om de samenstelling van het Directiecomité te regelen, wat inhoudt dat de Raad van Bestuur tevens het aantal leden ervan kan bepalen.

Het personeel

Het succes van de omvorming van het IWT tot het belangrijkste instrument en actor van de technologische innovatie in Vlaanderen wordt in grote mate bepaald door de inzet van het personeel van de instelling.

De Raad meent dat een moderne human resources-aanpak de beste garanties biedt voor de gewenste ontwikkeling van het IWT. Een dergelijke aanpak speelt in op de kennis en de vaardigheden van het personeel en veronderstelt :

- een degelijk en zeker statuut voor de personeelsleden inclusief het contractuele personeel.
- een vorm van mobiliteit die er toe kan bijdragen dat het personeel optimaal wordt ingezet.

Artikel 16

De Raad stelt vast dat de redactie van het nieuwe IWT-decreet in het voorontwerp van dit decreet niet overeenstemt met de redactie in de officieuze coördinatie van het IWT-decreet. De Raad dringt aan op een duidelijke officiële coördinatie van het IWT-decreet.

PROTOCOL VAN HET SECTORCOMITE XVIII

SECTORCOMITE XVIII
VLAAMSE GEMEENSCHAP EN VLAAMS GEWEST

protocol nr. 93.241

PROTOCOL HOUDENDE DE CONCLUSIES VAN DE
ONDERHANDELINGEN VAN 3 MAART 1998 DIE GEVOERD WERDEN IN
HET SECTORCOMITE XVIII VLAAMSE GEMEENSCHAP EN VLAAMS
GEWEST

over

voorontwerp van decreet betreffende het voeren van een beleid ter aanmoediging
van de technologische innovatie m.b.t. de artikelen 15 en 16 inzake het IWT

Werd een eenparig akkoord bereikt over bijgaand voorontwerp van decreet betreffende het voeren van een beleid ter aanmoediging van de technologische innovatie m.b.t. de artikelen 15 en 16 inzake het IWT

Bijgaande tekst maakt integraal deel uit van dit protocol.

Brussel, 12 MAART 1998

DE AFVAARDIGING VAN DE
REPRESENTATIEVE VAKORGA-
NISATIES :

Voor de Algemene Centrale der Open-
bare Diensten :

DE AFVAARDIGING VAN DE
OVERHEID

De Voorzitter,

Luc Van den Brande
minister-president van de Vlaamse
regering en Vlaams minister van
Buitenlands Beleid, Europese Aangele-
genheden, Wetenschap en Technologie

Voor de Federatie van de Christelijke
Syndicaten der Openbare Diensten

DE ONDERVOORZITTER.

Luc Van den Bossche
minister vice-president van de Vlaamse
regering en Vlaams minister van
Onderwijs en Ambtenarenzaken

ADVIES VAN DE RAAD VAN BESTUUR VAN HET IWT

19/03/98

Ontwerp Innovatiedecreet**1. Situering**

1.1. De **Vlaamse regering** vraagt het advies van de Raad van Bestuur van het IWT m.b.t. het “ontwerp van decreet betreffende het voeren van een beleid ter aanmoediging van de technologische innovatie.”

De definitieve tekst en zijn memorie van toelichting werden reeds overgemaakt aan de leden van de Raad van Bestuur (Mededeling RVB/98/19.02/DOC.051).

1.2. Het ontwerp is in belangrijke mate gericht op een herziening van het **Decreet op het IWT van 23/01/91**.

Dit decreet voorziet o.m. in zijn Artikel 5 § 1 - 1° dat voorontwerpen tot wijziging of aanpassing van dit decreet het advies vereisen van het IWT.

1.3. Naast het advies aan het IWT wordt ook advies gevraagd aan de **VRWB** en de **SERV**. Daarna wordt het ontwerp in tweede lezing voorgelegd aan de V.R. Samen met het advies van de **Raad van State** wordt het ontwerp ten slotte voorgelegd aan het **Vlaams Parlement**.

1.4. Ter **voorbereiding** van dit ontwerp werd door de voogdijminister ten dele een beroep gedaan op een “informele werkgroep” waaraan o.m. de algemene directie van het IWT ambtshalve kon deelnemen. De directie heeft zijn volle medewerking verleend aan deze voorbereiding op de tekstgedeelten die aan de werkgroep werden voorgelegd. De directie heeft hierbij maximaal vertolking trachten te geven aan de standpunten van de Raad van Bestuur in de diverse aanverwante aangelegenheden die op de raadsvergadering reeds eerder aan bod kwamen. De directie werd ook betrokken bij de voorbereiding van de ontwerpen van besluiten vermeld in Art. 8 t/m 10 van het ontwerpdecreet.

1.5. Het advies is **geordend volgens de artikelen van het ontwerpdecreet zelf**. Het advies gaat tevens in op de memorie van toelichting voor zover relevant voor de artikelsgewijze bespreking van het ontwerpdecreet.

Het advies is vnl. gericht op de aspecten van werkbaarheid van het nieuwe IWT-Vlaanderen in functie van de vooropgestelde opdrachten.

2. Artikelsgewijze bespreking en advisering

Artikel 1

Dit decreet regelt de gewestaangelegenheden, met uitzondering van artikel 10 dat een gemeenschapsaangelegenheid regelt.

Commentaar en advies

Het artikel 1 voorziet in de noodzaak om naast gewestaangelegenheden ook gemeenschapsaangelegenheden te regelen. Hierbij wordt verwezen naar het artikel 10. m.b.t. het besluit tot steun aan universitaire interface-diensten. De memorie van toelichting (p. 14) verduidelijkt dat "indien de steun aan interface-diensten als een gewestbevoegdheid zou vermeld worden, geen interface-diensten zouden gesteund kunnen worden die uitgaan van die universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap die in het Brussels Gewest gelegen zijn."

De institutioneel-juridische vragen die zich hierbij stellen zijn de volgende :

- a) Het kan vermoedelijk niet de bedoeling zijn dat de VUB-interface-dienst activiteiten met Vlaamse steun ontwikkelt t.b.v. Brusselse bedrijven. Dit zou immers ingaan tegen de Bijzondere Wet op de Staatshervorming.
- b) Het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest verleent overigens nu al steun aan de VUB-interface activiteiten, uiteraard t.b.v. Brusselse bedrijven. Het BHG beschikt niet over gemeenschapsbevoegdheden en de betreffende actie is hier evenmin op gestoeld.
- c) Er worden nu reeds talrijke O&O-projecten rechtstreeks of onrechtstreeks (via Vlaamse bedrijven) gesteund waarbij een beroep wordt gedaan op de VUB (en zelfs instellingen die onder de bevoegdheid vallen van de Franstalige Gemeenschap). Deze acties worden niet gesitueerd in een gemeenschapsaangelegenheid, aangezien de finaliteit ervan duidelijk gesitueerd wordt in de Vlaamse gewestaangelegenheden.
- d) Er zijn een aantal acties die een grotere band vertonen met gemeenschapsaangelegenheden.
Dit is in het bijzonder het geval met acties die betrekking hebben op vorming en opleiding. De Specialisatiebeurzen bijvoorbeeld zijn expliciet gericht op de opleiding van onderzoekers. Het beheer bij het IWT is echter vnl. gemotiveerd vanuit de economische finaliteit die vooropgesteld wordt bij de onderzoeks-onderwerpen en de economische valorisatieperspectieven op termijn bij de Vlaamse bedrijfswereld.

Ook het luik “vorming en opleiding” van het Impulsprogramma Nieuwe Materialen moet in deze logica gesitueerd worden. Dit geldt eveneens voor activiteiten van dienstverlening of bijvoorbeeld in de opdrachten voor Medialab m.b.t. vorming en opleiding.

De adviezen die het IWT in de toekomst zou dienen te verlenen in het kader van de zgn. “innovatie-opleidingen” sluiten hierbij aan.

- e) Art. 10 van de Bijzondere Wet op de Staatshervorming stelt dat :

“De decreten kunnen rechtsbepalingen bevatten in aangelegenheden waarvoor de raden niet bevoegd zijn, voor zover die bepalingen noodzakelijk zijn voor de uitoefening van hun bevoegdheid.”

Gemeenzaam is hier sprake van zgn. “implied powers”.

Men zou er dus kunnen van uit gaan dat het mogelijk is om met een decreet gericht op gewestaangelegenheden, impliciet ook beperkte delen gemeenschapsmaterie te kunnen regelen. Essentieel is dat deze laatste bijdragen tot de bevordering van technologische innovatie. De verwijziging naar art. 10 kan dus ofwel worden geschrapt ofwel kan algemeen geformuleerd worden :

“Dit decreet regelt gewestaangelegenheden en gemeenschapsaangelegenheden voor zover deze bijdragen tot deze gewestaangelegenheden.”

- f) Het is aangewezen dat deze eerder formele juridisch-institutionele problematiek zou opgeklaard worden. Het advies van de raad van state zou hierbij kunnen benut worden.

Art. 2 i/m 4

Art. 2. *Dit decreet regelt de wijze waarop, de voorwaarden waaronder en de instrumenten waarmee de Vlaamse regering een beleid voor de aanmoediging van de technologische innovatie kan voeren.*

Art. 3. *Voor de toepassing van dit decreet wordt onder technologische innovatie verstaan, dat gedeelte van de activiteiten binnen economische innovatie, waarin wetenschappelijk-technologisch onderzoek en ontwikkeling of creatieve technologietoepassingen een wezenlijke rol spelen, in combinatie met andere kenniselementen.*

Onder economische innovatie wordt het geheel van activiteiten verstaan, waarbij bestaande en/of nieuwe kenniselementen creatief aangewend en gecombineerd worden voor de verbetering van bestaande of de ontwikkeling van nieuwe producten en diensten, productieprocessen, organisatiemethoden en commercialisering, zonder toegevoegde waarde tot stand worden gebracht of in stand wordt gehouden.

Art. 4 Voor de toepassing van dit decreet wordt een onderscheid gemaakt tussen verschillende types van activiteiten, zijnde :

- 1° ontwikkeling van wetenschappelijk-technologische kennis : onderzoek en haalbaarheidsstudies uitvoeren om nieuwe wetenschappelijk-technologische kennis tot stand te brengen ;*
- 2° verspreiding van wetenschappelijk-technologische kennis : wetenschappelijk-technologische kennis voor potentiële of effectieve gebruikers beschikbaar maken ;*
- 3° aanwending van wetenschappelijk-technologische kennis : wetenschappelijk-technologische kennis gebruiken om bestaande producten en diensten te verbeteren of nieuwe producten en diensten te verbeteren of nieuwe producten en diensten te ontwikkelen, of om het productieproces, de organisatiemethoden en de commercialisering te vernieuwen ;*
- 4° ondersteuning van wetenschappelijk-technologische kennis : alle activiteiten ondersteunen die bewerken dat wetenschappelijke kennis meer en beter ontwikkeld, verspreid en aangewend wordt, en die niet onder de punten 1°, 2° en 3° gerangschikt kunnen worden.*

Commentaar en advies

- a) De verduidelijking van de begrippen “technologische innovatie” en van de “types van activiteiten” in dit verband vertonen het voordeel eenduidigheid te verstrekken t.o.v. de huidige situatie, hetgeen positieve gevolgen kan hebben bij de externe communicatie, zowel naar de actoren als naar administratieve instanties toe. De perceptie over de huidige IWT-opdrachten blijkt dikwijls beperkt tot “steun aan O&O”. De huidige “volle naam” van het IWT versterkt deze perceptie.
(zie ook verder, Art. 11).
- b) Het is echter van belang te onderlijnen dat de opdrachten van het IWT op basis van het vigerende decreet van 23/01/91 reeds ruimer gesteld zijn dan steun aan O&O. Meer nog dan de eigenlijke decreetstekst verduidelijkt de betreffende memorie van toelichting de taken van het IWT inzake technologieverspreiding en innovatie.
 - Dit werd recentelijk door de voogdijminister expliciet bevestigd t.a.v. de Vlaamse regering n.a.v. de actie “aansluiting van Internet voor HOBU-instellingen”, waarvan het beheer aan het IWT werd toevertrouwd.¹ Dit n.a.v. een bezwaar door de Raad van State die, ten onrechte, stelde dat het IWT enkel bevoegd zou zijn voor steun aan O&O.

¹ Voor de volledige tekst ter zake m.b.t. de opdrachtstelling van het IWT, cfr. de mededeling aan de Raad van Bestuur (RVB/97/18.12/DOC.372 – Nota aan de V.R. – VR/97/12.11/DOC.0986).

Besluit punt IV van de nota aan de V.R. :

“M.a.w. het IWT is volgens het Decreet van 23/01/91 niet alleen bevoegd voor de bevordering van O&O, maar ook voor de bevordering van technologieverspreiding en innovatie. De ondersteuning van de Internet-aansluiting van het HOBU sluit aan bij deze tweede opdracht.”

- Het IWT beheert nu al talrijke acties die zich situeren in de domeinen van steun aan technologieverspreiding en innovatie op expliciete vraag van de voogdij-overheid of op eigen initiatief. Hierbij kan verwezen worden naar :
 - + Steun aan TAD-diensten bij Collectieve Centra (en Cluster-initiatieven).
 - + Een belangrijk gedeelte van de activiteiten in de huidige Dienstverlenende Opdracht (valorisatie van Vlaams onderzoek naar Europese en internationale programma's ; partner search ; technologiediffusie ; enz.).
 - + Het zgn. HOBU-fonds gericht op technologieverspreiding.
 - + Internet-aansluiting HOBU-instellingen.
 - + Adviezen en inhoudelijke begeleiding van de clusters / economische netwerken.
 - + De actie KMO-Innovatie Vlaanderen (KIV).
 - + De deelname aan het zgn. MKB-initiatief.
 - + Het Medialab-programma, onderzoek en expertise-opdrachten gericht op de niet-technologische aspecten van het multimedia-gebeuren t.b.v. de diffusiemogelijkheden van deze technologieën (+ MIDAS in Europees verband).
 - + De deelname aan het Nederlands-Vlaams experiment rond TechnologieRating.
 - + Het IT-Centrum in het kader van het ITA-programma.
 - + De werkzaamheden van de KMO-Stuurgroep.
 - + Het KMO-Netwerk.
 - + De actie Tele-administratie.
 - + Het programme Demonstratieprojecten Multimedia.
 - + Het Vlaams Technologie Observatorium (VTO) gericht op de ontwikkeling van indicatoren en de analyse van het Vlaams Innovatiesysteem.
 - + Enz.
- Er kan bezwaarlijk gesteld worden dat de V.R. en het IWT met deze acties zonder wettelijke basis zouden hebben geageerd.
- Het is dus ook van belang deze acties te kunnen verder zetten en zelfs nieuwe acties in dit verband te kunnen opstarten in de periode die ons scheidt naar het effectief in voege treden van het innovatiedecreet.
- De Raad van Bestuur heeft, terecht, in het recente verleden een reeks nieuwe initiatieven uitgesteld die verband houden met de innovatie-opdracht. Dit was o.m. het geval met de oprichting van een "valorisatiecel", een reeks mogelijke acties i.v.m. de "relaties met de kapitaalverschaffers", de uitbreiding van de activiteiten in de Dienstverlenende Opdracht, de eventuele integratie van de TIV, de eventuele uitbreiding van de zgn. "KMO-aanpak" naar technologie-diffusie, enz.

Dit ondanks het feit dat reeds in '97 de nodige budgettaire mogelijkheden voor deze mogelijke initiatieven werden toegekend.

De terechte voorzichtigheid van de Raad van Bestuur was niet ingegeven door het gebrek aan een wettelijke basis om deze acties te ondernemen. De Raad van Bestuur was wel van oordeel dat eerst meer duidelijkheid moest komen over de beleidsintenties over het te voeren innovatiebeleid in het algemeen en de opdrachtstellingen van het IWT in het bijzonder, o.m. in functie van het aangekondigde Innovatiedecreet.

- De Raad van Bestuur veronderstelt bijgevolg dat, o.m. rekening houdend met de verduidelijkingen van het beleid die nu aangebracht worden in het ontwerpdecreet, er nu reeds werk kan gemaakt worden van de voorbereiding en operationalisering van de voorziene nieuwe acties.
- Zoals reeds gesteld vertonen de formuleringen van het ontwerpdecreet het grote voordeel om verdere interpretatieproblemen over het werktterrein van het IWT uit de wereld te helpen.

- c) M.b.t. de “types van activiteiten” vermeld in Artikel 4. is de categorie 4° “ondersteuning van wetenschappelijk-technologische kennis” bij voorkeur ruim in te vullen. De memorie van toelichting somt er een aantal op p. 17.

Vorming en opleiding kunnen wellicht ook onder de rubrieken “verspreiding” (2°) of zelfs “aanwending” (3.) gesitueerd worden. Een initiatief als Medialab betreft alleszins geen “ontwikkeling van wetenschappelijk-technologische kennis” (1°). De actie kan wel verbonden worden aan de type-activiteiten “ondersteuning”. Het is alleszins van belang het actieterrain in het domein van “technologische innovatie” zo ruim mogelijk te stellen, gezien het bij uitstek een zeer snel evoluerend domein betreft waarop adequaat en met de meest gepaste acties moet kunnen ingespeeld worden. Dit is ook de geest van het ontwerpdecreet.

- d) Terecht stelt het art. 3 dat technologische innovatie de combinatie veronderstelt van technologie “met andere kenniselementen”. De internationale inzichten m.b.t. “innovatie” onderlijnen immers het belang om technologische kennis te combineren met kennis in talrijke andere domeinen teneinde tot daadwerkelijke bruikbare innovatietoepassingen te komen : marktverkenningen, IPR, arbeidsorganisatie, kennis van de diverse reglementeringen, opleiding en vorming, gebruiksvoorkeuren, vormgeving, enz.
- Dit zou zich ook dienen te vertalen in de ondersteunde acties en projecten waarbij naast technologie ook niet-technologische aspecten aan bod moeten kunnen komen.
- e) De in de memorie van toelichting (p. 14. en 15.) vermelde problematiek m.b.t. de KMO-benadering van het IWT verdient enige verduidelijking :

- Het IWT is zich terdege bewust van de nood aan een specifieke aanpak voor KMO-projecten inzake O&O. Op initiatief van de Raad van Bestuur werden met succes de zgn. “KMO-Haalbaarheidsstudies” en “KMO-Innovatieprojecten” geïntroduceerd vanaf eind ‘94 en zelfs bijgestuurd eind ‘96 op basis van de opgedane ervaring. Dit alles gebeurde op basis van het huidige zgn. “FIOV-Besluit” van 23/10/91².

Deze aanpak is zo laagdrempelig mogelijk : zowel in de administratieve procedures, de actieve begeleiding door het IWT en intermediaire organisaties, de verruiming van het O&O-concept, de maximalisering van de steunmogelijkheden, enz.

De voorbije periode is overigens gekenmerkt door het feit dat meer dan 54 % van de aanvragen vanwege de bedrijfssector afkomstig zijn van KMO's (tot 200 werknemers) en dit aandeel stijgt nog steeds.

Meer dan 25 % van de steun, in financiële termen, ging naar KMO's, daar waar zij slechts 10,5 % van de Vlaamse bedrijfs-O&O realiseren. Deels is dit hoge KMO-aandeel toe te schrijven aan de zgn. “high tech” KMO's. Er bestaat voor de meeste meer traditionele KMO's nog steeds een drempel naar het IWT toe, ondanks de “KMO-aanpak”.

- Dat het IWT als te academisch wordt ervaren door KMO's heeft met verschillende factoren te maken :
 - + Dat subsidies een ernstige verantwoording en dus evaluatie vereisen, wordt niet altijd als evident ervaren.
 - + Veel KMO's kennen het IWT niet of slechts “van horen zeggen”. Dit heeft niet in de eerste plaats vandoen met een gebrek aan communicatie en publiciteit. Feit is dat de KMO-populatie die echt aan O&O doet beperkt is in verhouding tot de volledige KMO-populatie. De KMO-populatie die aan technologische innovatie doet is echter veel groter. Een reeks nieuwe acties en programma's zijn precies bedoeld om deze KMO's te kunnen ondersteunen en begeleiden in hun innovatiestreven. Een aantal nieuwe initiatieven zijn ongetwijfeld verder te overwegen en uit te werken in dit perspectief.
- Het zgn. FIOV-Besluit van '91 was slechts zeer ten dele een hinderpaal bij de “KMO-aanpak” van het IWT. De nood aan actualisering van dit besluit geldt evengoed naar grote ondernemingen toe. De adviezen van de Raad van Bestuur voor de actualisering ervan houden alleszins terdege rekening met de specifieke KMO-component.

- f) M.b.t. de definities inzake “ontwikkeling” versus “aanwending” van W-T kennis wordt verder verwezen naar de commentaar en de adviezen bij Art. 8.

² Te noteren dat de memorie-tekst spreekt van het FIOV-Besluit uit 1987. Dit is een materiële fout. Het decreet op het FIOV-fonds dateert wel van 6 mei 1987.

Artikel 5 t/m 7

- Art. 5. *De Vlaamse regering moet een beleid voeren voor de aanmoediging van de technologische innovatie.*
- Art. 6. § 1. *De Vlaamse regering moet een beroep doen op het IWT-Vlaanderen voor de aanmoediging van de technologische innovatie.*
 § 2. *De Vlaamse regering kan aan het IWT-Vlaanderen concrete opdrachten geven, tot al wat dienen kan voor de aanmoediging van de technologische innovatie.*
Ze mag daarbij een beroep doen op de financiële middelen van het IWT-Vlaanderen.
- Art. 7. § 1. *De Vlaamse regering dient periodiek in het Vlaams Parlement een beleidsplan in voor de aanmoediging van de technologische innovatie (hierna "het beleidsplan" te noemen).*
 § 2. *Het beleidsplan omvat :*
 1° *een beschrijving en verantwoording van het beleid dat de Vlaamse regering heeft en van de beleidsintenties voor de toekomst, binnen de internationale context ;*
 2° *een beschrijving en verantwoording van de budgettaire middelen die ze inzet ;*
 3° *een beschrijving en analyse van de instrumenten en/of financieringsmechanismen die ze inzet.*
- § 3. *Het beleidsplan heeft betrekking op :*
 1° *het beleid, de budgettaire middelen en de instrumenten en/of financieringsmechanismen die in hoofdzaak gericht zijn op de aanmoediging van de technologische innovatie ;*
 2° *de weerslag en de afgeleide effecten op de technologische innovatie van het beleid, de budgettaire middelen en de instrumenten van acties binnen andere beleidsdomeinen en met een andere finaliteit dan de technologische innovatie, voorzover die weerslag en afgeleide effecten belangrijk zijn.*
- § 4. *Het beleidsplan moet in het bijzonder, gelet op de evoluerende behoeften van het innovatiebeleid , voorstellen bevatten voor de aanpassing, de coördinatie en de integratie van de bestaande en tot de totstandkoming van nieuwe instrumenten en/of financieringsmechanismen die in hoofdzaak gericht zijn op de aanmoediging van de technologische innovatie of die er een belangrijke weerslag op hebben.*

§ 5. De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen en de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid brengen over het beleidsplan genoemd in § 1. een advies uit. Deze adviezen worden toegevoegd aan het beleidsplan vóór het in het Vlaams Parlement wordt neergelegd.

§ 6. Een besluit van de Vlaamse regering regelt de nadere voorwaarden voor de opstelling en de indiening van het beleidsplan genoemd in § 1.

Commentaar en advies

- a) De opdrachten en de invulling ervan voor IWT-Vlaanderen komen verder uitgebreider aan bod.
- b) Het voorzien van een beleidsplan kan de doorzichtigheid van het technologisch innovatiebeleid enkel ten goede komen en de opdracht van IWT-Vlaanderen in deze verduidelijken. De RVB verheugt zich over dit beleidsvoornemen. Transparantie in de voorbereiding, de uitvoering en de evaluatie van het beleid stond de voorbije zes jaar steeds centraal in de bekommernissen van de Raad van Bestuur van het IWT.
- c) De bijdragen van IWT-Vlaanderen bij het voorbereiden en uitvoeren van het beleidsplan zullen nader moeten gepreciseerd worden, o.m. via het besluit voorzien in Art. 7 § 6. en via de beheersovereenkomst met IWT-Vlaanderen.
- d) De nood aan afstemming en coördinatie met andere overheidsinstrumenten en ministeriële en administratieve bevoegdheden, met een impact op technologische innovatie, is ongetwijfeld terecht.
Het IWT is in het verleden steeds attent geweest voor dit aspect en neemt daarom rechtstreeks contact met andere administratieve instanties, o.m. teneinde mogelijke subsidie-overlappingsen te vermijden (ook naar het Europees O&O-Kaderprogramma toe).
Samenwerking en doorverwijzing zijn eveneens veelvuldig van toepassing.
Een stroomlijning op beleidsniveau, zoals in het ontwerpdecreet vooropgesteld, biedt uiteraard nog meer voordelen ten gunste van een coherent beleid van technologische innovatie.

Artikel 8 t/m 10

- Art. 8. *De Vlaamse regering wordt ertoe gemachtigd een reglementair besluit uit te vaardigen over de financiële steun aan projecten voor ontwikkeling en aanwending van wetenschappelijk-technologische kennis, zoals omschreven in artikel 4, 1° en 3°, die tot stand komen op initiatief van bedrijven.*

Dit reglementair besluit zal de voorwaarden voor de verlening van de financiële steun bepalen in het bijzonder de criteria en de procedure voor de beoordeling van de steunaanvragen.

- Art. 9. *De Vlaamse regering wordt ertoe gemachtigd een reglementair besluit uit te vaardigen over de financiële steun aan projecten voor de ontwikkeling van wetenschappelijk-technologische kennis zoals omschreven in artikel 4, 1°, de verspreiding van ervan, zoals omschreven in artikel 4, 2°, en/of de ondersteuning ervan, zoals omschreven in artikel 4, 4°, die uitgaan van niet-commerciële samenwerkingsverbanden tussen bedrijven, instellingen en/of organisaties.*

Dit reglementair besluit zal de voorwaarden voor de verlening van de financiële steun bepalen, in het bijzonder de criteria en de procedure voor de beoordeling van de steunaanvragen.

- Art. 10. *De Vlaamse regering wordt ertoe gemachtigd een reglementair besluit uit te vaardigen over de financiële steun aan de interface-activiteiten die uitgaan van de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap. Met "interface-activiteiten" wordt voor de toepassing van dit decreet bedoeld : de bevordering van de samenwerking tussen de universiteit en het bedrijfsleven, de economische valorisatie van het door de universiteit uitgevoerde onderzoek en/of de oprichting van spin-offbedrijven.*

Dit reglementair besluit zal de voorwaarden voor de verlening van de financiële steun bepalen, in het bijzonder de criteria en de procedure voor de beoordeling van de steunaanvragen.

Commentaar en advies

- a) De Raad van Bestuur onderkent ten volle de noodzaak aan de vooropgestelde reglementaire besluiten.

Het eerste advies van de Raad van Bestuur m.b.t. de actualisering van het zgn. FIOV-Besluit (steun aan O&O op initiatief van de bedrijven) dateert immers van 23 mei 1996, op verzoek van de voorgedij-overheid. De huidige steunregeling naar de Collectieve Centra e.a., o.m. in het kader van het zgn. Samenwerkingsakkoord 3C/4C met de overige Gewesten en de Federale Overheid, is aan herziening toe en vereist een specifiek Vlaamse reglementaire basis tot steun.

De ondersteuning van andere samenwerkingsverbanden (clusters / economische netwerken e.a.) moet een stabiele rechtsbasis verkrijgen.

Hetzelfde geldt, hoewel van kleinere budgettaire omvang, voor de steun aan universitaire interface-diensten.

De Raad van Bestuur en de directie van het IWT hebben in dit verband reeds hun volle medewerking aangeboden ter uitwerking van de nodige teksten. Voor de twee eerste reglementaire teksten werden formele adviezen goedgekeurd door de RVB op 19/02/98 en 19/03/98.

- b) Het is vermoedelijk niet de bedoeling om het aantal mogelijke reglementaire besluiten ter aanmoediging van technologische innovatie limitatief op te vatten in een decreet.

Zo zijn er al twee andere reglementaire besluiten die van kracht zijn en normaliter verder van kracht zullen blijven na het in voege treden van het nieuwe decreet : het besluit op de Specialisatiebeurzen en het besluit op de onderzoeksmandaten. Het ontwerpdecreet voorziet dat IWT-Vlaanderen slechts steun kan verlenen op basis van reglementaire besluiten of van beslissingen van de V.R. (Art. 7 bis § 1.). Het lijkt alleszins aangewezen, minstens in de memorie van toelichting, aan te geven dat naast de drie vermelde reglementaire besluiten ook andere reglementaire besluiten kunnen voorzien worden in de toekomst, zoniet zou een strikte interpretatie van de decreetsteksten problemen kunnen opleveren. Er zijn immers nog een reeks acties denkbaar die een reglementair besluit kunnen vereisen en die van groot belang kunnen zijn voor een aangepast (en snel evoluerend) technologisch innovatiebeleid.

- c) Legistiek gesproken dient een decreet de V.R. niet te "machtigen" tot het uitvaardigen van uitvoeringsbesluiten. Dit is de normale bevoegdheid van de uitvoerende macht. In principe is het dus voldoende dat gesteld wordt dat de concrete acties ter bevordering van technologische innovaties gestoeld dienen te zijn op reglementaire besluiten of beslissingen van de V.R. (cfr. Art. 13 – Art. 7 – zie verder).

- d) Reglementaire besluiten (en beslissingen van de V.R.) vereisen altijd een decretale basis. Hierbij rijst de vraag naar de snelheid waarmee deze decretale basis zal tot stand kunnen komen.

Er kan uiteraard geen bezwaar zijn om de nodige decretale basis te vinden in het Innovatiedecreet.

Vooraleer het Innovatiedecreet, redelijkerwijze, in voege kan treden, zullen zich minstens twee mogelijkheden hebben aangediend om de nodige decretale basis te vinden in een begrotingsdecreet en een bijhorend "begeleidend decreet" (programmadedcreet). Wanneer, zoals het ontwerpdecreet zelf stelt, de drie reglementaire besluiten van essentieel belang zijn voor de ordentelijke en effectieve onderbouw van de aanmoediging van technologische innovatie, is de tijdsfactor wel degelijk van belang. Voor het eerste reglementair besluit (O&O van bedrijven) komt daarbij nog dat het akkoord vereist is van de Europese Commissie.

De Raad van Bestuur verwijst hierbij naar zijn advies van 18 februari 1998 m.b.t. de twee reglementaire besluiten inzake steun aan O&O van het bedrijfsleven en steun aan Vlaamse Innovatie-Samenwerkingsverbanden. Hierbij werd een alternatieve decretale basis gesuggereerd t.a.v. een innovatiedecreet. Het advies van de Raad van Bestuur van 19 maart voor deze reglementaire besluiten stoeit de decretale basis op het ontwerp innovatiedecreet.

- e) Tot besluit kan gesteld worden dat het legistiek aangewezen is in de decreetstekst een algemene bepaling te voorzien t.a.v. de noodzaak aan reglementaire besluiten naast beslissingen van de V.R. en de drie betreffende besluiten als prioritaire beleidintentie te vermelden in de memorie van toelichting.

- f) Van relatief ondergeschikt belang, is de gebruikte terminologie m.b.t. het tweede reglementair besluit (Art. 9).

Hier is sprake van "niet-commerciële" samenwerkingsverbanden. Dit kan in de externe communicatie verwarrend werken.

Enerzijds betreft het hier wel degelijk vormen van collectieve acties die niet alleen één of een beperkt aantal bedrijven zouden moeten ten goede komen. In die zin hebben deze acties geen direct privaat en exclusief commercieel karakter.

Anderzijds hebben de betrokken acties wel degelijk de bedoeling om technologische innovatie aan te moedigen, m.a.w. om tot commerciële toepassingen te leiden, zij het bij een zo groot mogelijk aantal bedrijven.

De vlag dekt dus niet volledig de lading.

De suggestie wordt gedaan om te spreken over "samenwerkingsverbanden" zonder meer. Het betreffende besluit zal voldoende het collectief karakter duiden en de mogelijkheid aangeven om de samenwerkingsverbanden ruim op te vatten.

g) Het is de Raad van Bestuur niet duidelijk waarom in Art. 8 sprake is van financiële steun aan projecten voor ontwikkeling “en aanwending” van wetenschappelijk-technologische kennis.

- Het betreffende reglementair besluit heeft vermoedelijk toch betrekking op de actualisering van het zgn. FIOV-Besluit, m.a.w. steun aan O&O op initiatief van bedrijven.

Dit bleek althans in de voorbereidende werkzaamheden van de eerder vermelde voorbereidende “informele werkgroep”.

- Het probleem ontstaat wellicht door de invulling die in de memorie van toelichting wordt gegeven aan de begrippen “ontwikkeling” versus “aanwending” van W-T kennis (Art. 4 – p. 15 en 17).

Bij de “aanwending” wordt hierbij immers de “prototype-ontwikkeling” inbegrepen. Dit stelt een dubbel probleem :

a) In de internationale definities worden zowel (basis)onderzoek als (prototype-)ontwikkeling begrepen als wetenschappelijk-technologische “kenniscreatie” (ontwikkeling). De scheidingslijn tussen onderzoek versus ontwikkeling is overigens niet scherp te trekken. Heel wat projecten of projectluiken worden dan ook gesteund als “gemengd onderzoek” met bijgevolg ook een gemengd en gewogen subsidiepercentage t.a.v. de twee basistarieven voor industrieel basisonderzoek (50 %) versus prototype/ontwikkeling (25 %). Zowel onderzoek als ontwikkeling implicieren een “technologisch risico” waarbij door incrementele kenniscreatie getracht wordt de technologische onbekenden weg te werken.

b) Essentiëler is echter dat onder “aanwending” van W-T kennis ook het veld van “technologie-implementatie” thuis hoort. W-T kennis kan dan al tot stand zijn gebracht, de toepassing ervan, laat staan het absorberen zelf van die (externe) kennis, is niet evident naar concrete product- of proces-innovatie voor een gegeven bedrijf. Het vereist doorgaans ook de combinatie met niet-technologische aspecten en kennis. Het huidige FIOV-Besluit (evenmin als het geactualiseerde) laten in principe niet toe om projecten van technologie-implementatie te steunen, voor zover geen nieuwe technologische kennis wordt ontwikkeld. Acties als het MKB-initiatief, KMO-Innovatie Vlaanderen, het HOBU-fonds laten dit daarentegen wel toe. Steun aan Demonstratie-projecten sluit hierbij aan. Nog ruimer gesteld maken ook “engineering” en “design” deel uit van W-T-aanwending.

- Dit belet uiteraard niet dat zinvol kan gedacht worden aan een reglementair besluit m.b.t. steun aan de "implementatie" van W-T-kennis. Dit heeft in september '96 reeds het voorwerp uitgemaakt van een gedachtenwisseling in de Raad van Bestuur en formeel medegedeeld aan de voogdij-overheid. Dit werd echter naar later uitgesteld, zoals reeds eerder gemeld.
- Beide doelstellingen in één besluit bundelen, kan ernstige moeilijkheden opleveren. De logica van beide benaderingen verschilt in belangrijke mate, hetgeen zich zou moeten vertalen inzake indieningsmodaliteiten, aanvaardbaarheidsvoorwaarden, criteria, steunmodaliteiten, procedures, doelgroepen, enz. Bovendien moet hierbij terdege rekening worden gehouden met de mogelijke reacties van de Europese Commissie in het raam van de procedure die nog moet doorlopen worden inzake de conformiteit aan de Kaderregeling voor nationale O&O-steun. Het is dus aangewezen, indien nodig en wenselijk, om twee afzonderlijke besluiten te voorzien.
- Wel is het belangrijk om te bevestigen dat in projecten van wetenschappelijk-technologische O&O tevens, maar in bijkomende orde, niet-technologische aspecten kunnen aan bod komen, alsook steun aan valorisatie-aspecten zoals kosten voor octrooiname.

Artikel 11 en 12

- Art. 11 In artikel 2 van het decreet van 23 januari 1991 betreffende de oprichting van een Vlaams Instituut voor de bevordering van het wetenschappelijk-technologisch onderzoek in de industrie wordt § 1. vervangen door wat volgt : § 1. Bij de Vlaamse regering wordt een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid opgericht, "Instituut voor de aanmoediging van Innovatie door Wetenschap en Technologie in Vlaanderen" te noemen, afgekort het IWT-Vlaanderen.*
- Art. 12 Artikel 3 van het hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt : Art. 3. Het IWT-Vlaanderen heeft tot doel de technologische innovatie in het Vlaamse Gewest aan te moedigen. Technologische innovatie wordt voor de toepassing van dit decreet omschreven zoals in artikel 3 van het decreet van ... betreffende het voeren van een beleid ter aanmoediging van de technologische innovatie.*

Commentaar en advies

a) De Raad van Bestuur verheugt zich over de voorgestelde naamsverandering tot IWT-Vlaanderen :

- De huidige “volle naam” van het IWT is niet alleen weinig viot te noemen, hij is bovendien verwarrend, want hij suggereert dat het IWT enkel bevoegd zou zijn voor steun aan O&O en dan enkel aan “de industrie” (zie ook commentaar bij Art. 2. t/m 4.).
- Het acroniem “IWT” wordt behouden, hetgeen van cruciaal belang is voor de externe communicatie, zelfs naar actoren toe die verondersteld worden dit gebeuren van nabij te volgen. Nu nog moet vastgesteld worden dat de terminologie “IWONL” niet volledig is “uitgestorven”. Voor de continuïteit in het bevattingvermogen, van al bij al vrij complexe structuren en instellingen is het behoud van het IWT-acroniem enkel positief te noemen. Recente enquêtes hebben trouwens gewezen op het feit dat meerdere overheidsinstanties lijden onder een gebrek aan bekendheid en situering bij de doorsnee Vlaming.
- De toevoeging “Vlaanderen” situeert ondubbelzinnig het institutioneel niveau waarop de instelling opereert.
- De nieuwe naam verduidelijkt afdoende de opdracht van het instituut.

b) Het onderscheid tussen de verschillende opdrachten en functies vervat in het vigerende IWT-decreet wordt opgeheven.

De overige bepalingen in het ontwerpdecreet vangen dit voldoende op.

Wel verdienen formuleringen in de memorie van toelichting (p. 24 & 25.) enige commentaar :

- Het IWT is van bij de start niet uitgegaan van het zgn. “lineair innovatiemodel”.
De decretale formuleringen in de opdrachten gaven hier ook geen aanleiding toe.
- Van meetaf aan werd geopteerd om niet te spreken over twee “afdelingen” (Evaluatie versus Dienstverlening) met alle begrenzings dat dit normaliter veronderstelt, o.m. inzake de inzet van personeel, wetenschappelijk adviseurs in het bijzonder.

De volledige instelling werd expliciet verondersteld te werken ten behoeve van de twee hoofdopdrachten. Wel werden de adviseurs taken toegewezen die “in hoofdzaak” verbonden waren met één van de twee hoofdopdrachten. Zo zijn heel wat adviseurs die vnl. belast worden met evaluaties van projecten (onder de verantwoordelijkheid van de Opdrachthouder W-T Evaluatie), in bijkomende orde belast met vertegenwoordigingen in de Europese programmacomités (onder de verantwoordelijkheid van de Opdrachthouder Dienstverlening).

Ook werden adviseurs die vnl. actief zijn in de dienstverlening belast met evaluatie-opdrachten. Er werd van uitgegaan dat elke adviseur, gemiddeld, 20 % tijd kan spenderen in de tweede opdracht dan deze waarvoor hij prioritair wordt ingezet. De opeenvolgende activiteitenverslagen maken hier expliciet melding van. Begeleiding en advisering van bedrijven bijv. was over het gehele adviseursbestand toebedeeld.

- c) Aangezien het IWT-Vlaanderen opdrachten kan krijgen van de V.R. gaat de Raad van Bestuur ervan uit dat in de toekomst ook opdrachten kunnen worden uitgevoerd die onder de verantwoordelijkheid vallen van een ander Vlaams minister dan de eigen voorgedij-minister. Dit was tot nu expliciet voorzien in de zgn. "uitvoerende functie" van het IWT. Voorbeelden waren het VLIM (Vlaams Impulsprogramma Milieutechnologie o.l.v. de minister van Leefmilieu en gefinancierd door het MINA-fonds ; momenteel in fase van eindevaluatie) of nog het recente VLIET-bis-programma (energietechnologie) in opdracht van de minister-president en de minister bevoegd voor energie. Het op stapel zijnde programma STWW (Strategische Technologieën voor Welzijn en Welvaart) voorziet o.m. in programmaluiken t.b.v. de Vlaamse minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening ("Logistiek") en de Vlaamse minister bevoegd voor het landbouwbeleid ("Landbouw").
- d) Meer in het algemeen kunnen logistiek vragen worden gesteld bij de gehanteerde werkwijze die erin bestaat met dit innovatiedecreet slechts partieel wijzigingen aan te brengen aan het decreet op het IWT van 23 januari 1991.
- Het innovatiedecreet verwijst zo naar zichzelf in Art. 12. en Art. 14 – Art. 7 ter.
 - De gehanteerde werkwijze hindert de nodige transparantie in de decretale beschikkingen (zie ook verder m.b.t. de "officieuze coördinatie" van het IWT-decreet, inzonderheid het nieuwe art. 25).
 - Er zijn ons geen voorbeelden bekend van deze logistieke werkwijze met een ingrijpende impact op een bestaand decreet.
 - Het is aan te bevelen het innovatiedecreet te vervolledigen met het volledige luik m.b.t. het IWT / IWT-Vlaanderen (cfr. de Gecoördineerde tekst) dat terzelfdertijd het bestaande decreet van 23 januari 1991 integraal opheft.

Art. 13 - Art. 4 en 5

Begin van Art. 13 In hetzelfde decreet worden Afdeling I en II,

bestaande uit: artikel 4 tot en met 7, vervangen door wat volgt :

Hoofdstuk IIbis. Opdrachten

gevolgd door :

Art. 4. Het IWT-Vlaanderen heeft als algemene opdrachten :

1° bijdragen tot de voorbereiding en de uitvoering van het beleid van de Vlaamse regering voor de aanmoediging van de technologische innovatie ;

2° de technologische innovatie op het terrein aanmoedigen.

Art. 5. Het IWT-Vlaanderen voert de concrete opdrachten uit van de Vlaamse regering die passen binnen de in artikel 4 genoemde algemene opdracht. Het wendt hiertoe zijn financiële middelen aan.

Commentaar en advies

a) De Raad van Bestuur verheugt zich over het feit dat de rol van IWT-Vlaanderen inzake de beleidsvoorbereiding bevestigd wordt. De bijdragen van het IWT tijdens de voorbije zes jaar waren ter zake substantieel en werden doorgaans onverkort overgenomen in het beslissingsproces van de politieke overheid. Het IWT beschikt over de nodige terreinkennis en heeft ruimschoots bewezen nieuwe paden te willen bewandelen, zowel op initiatief of op verzoek van de voogdij-overheid als op eigen initiatief.

b) De Raad van Bestuur heeft zichzelf evenwel nooit gezien als een “oneigenlijk adviesraad” zoals de SERV of de VRWB (cfr. memorie van toelichting p. 25). De terminologie “advies” kan ter zake inderdaad aanleiding geven tot mogelijke verwarring.

De “adviezen” van de Raad van Bestuur betreffen in feite “voorstellen”, “aanbevelingen”, of “opinies”, die ten gronde niet verschillen met deze van een Secretaris- of Directeur-generaal van een klassieke administratie. Gezien het karakter van pararegionale B, gaan de aanbevelingen of “adviezen” uit van het hoogste bestuursorgaan van het Instituut, m.n. de Raad van Bestuur. Dit heeft minstens het voordeel dat deze adviezen / aanbevelingen een evenwichtig karakter vertonen met een deskundige inbreng, zowel vanuit de IWT-staf als vanuit de leden van de Raad van Bestuur zelf.

Naar eigen inschatting werden de adviezen in het verleden niet gekenmerkt door een doorslaggevende impact van enige belangengroep die zich zou hebben kunnen manifesteren doorheen leden van de Raad van Bestuur. Dit heeft uiteraard in belangrijke mate te maken met de diversiteit van zijn samenstelling. T.a.v. de lange tijd gehoorde opwerping van een teveel aan universiteitsprofessoren in de Raad van Bestuur werd door de hersamenstelling van de Raad op 23/07/97 rekening gehouden. Het ontwerpdecreet voorzien geen verdere herziening ten gronde wat deze vertegenwoordiging betreft.

- c) Het spreekt voor zich dat de beleidsmaker rechtstreeks een beroep moet kunnen doen op de aanwezige expertise bij het IWT-Vlaanderen ter analyse, onderbouw en voorbereiding van het te voeren beleid.
Dit was in het verleden al veelvuldig het geval. De algemene directie is ter zake op elke vraag van de voogdij-overheid ingegaan.

- d) Het lijkt de Raad van Bestuur essentieel om ook in de toekomst het standpunt van de Raad van Bestuur van IWT-Vlaanderen te voorzien, onder de vorm van een "aanbeveling" of "standpunt", wanneer nieuwe acties en initiatieven in voorbereiding bedoeld zijn om later aan het beheer van het IWT-Vlaanderen te worden toevertrouwd. Dit kan enkel bijdragen tot een betere onderbouw met evenwichtige en doorzichtige actiemodaliteiten.
Het staat de beleidsmaker uiteraard vrij om al dan niet rekening te houden met het geheel of een deel van deze aanbevelingen.
Deze werkwijze heeft ook het voordeel dat de instelling, als geheel de uitvoering van acties en initiatieven maximaal ter harte zal nemen.
Dit zou nader dienen gepreciseerd te worden in de voorziene beheersovereenkomsten.

- e) Art. 13 van het innovatiedecreet vervangt de artikelen 4 t/m 7 van het decreet op het IWT.
Het oude artikel 5. § 1., 1° vermeldt :

"Het IWT verleent overeenkomstig de regels bepaald door de Vlaamse Executieve een gemotiveerd advies over de voorontwerpen tot wijziging of aanpassing van dit decreet alsook over de ontwerpen van uitvoeringsbesluiten (...)."

In 1991 werd dit advies volgens de memorie van toelichting gemotiveerd vanuit de bekommernis om inspraak te verzekeren in de reglementeringen die het IWT aanbelangen en waar het instituut de nodige ervaring kan doen gelden.

Deze motivering blijft redelijkerwijze geldig voor essentiële reglementeringen die IWT-Vlaanderen aanbelangen, inzonderheid :

- Voorontwerpen tot wijziging van het innovatiedecreet.
- Voorontwerpen van beheersovereenkomsten met het IWT (cfr. Art. 14 – Art. 7 ter).
- Voorontwerpen van reglementaire besluiten.

Het verdient aanbeveling om een adviesverplichting te behouden. Dit kan enkel de besluitvorming van de V.R. ten goede komen en eveneens de werkzaamheden van het V.P. nader onderbouwen bij de besprekingen van de Beleidsplannen, waaraan de ontwerpen van beheersovereenkomsten gekoppeld worden (cfr. Art. 14 – Art. 7 ter).

- f) De taakafbakening en de samenwerking van IWT-Vlaanderen en de AWI (Administratie Wetenschap & Innovatie) is in het verleden soms materie van discussie geweest. Het spreekt alleszins voor zich dat het domein “wetenschapsbeleid” het werkteerterrein m.b.t. “technologische innovatie” ruim overschrijdt. De beleidsintegratie in deze kan bijgevolg alleen bij de AWI gesitueerd worden, wat de administratieve onderbouw betreft naar het beleid toe. Een meer precieze aflijning van de taken en verantwoordelijkheden kunnen wellicht het voorwerp uitmaken van de beheersovereenkomst tussen de V.R. en IWT-Vlaanderen (cfr. verder Art. 7. ter). Wellicht kan het “subsidiariteitsprincipe” in deze dienstig zijn, zoals overigens eveneens bepleit in het ontwerpdecreet t.a.v. IWT-Vlaanderen in relatie met de overige innovatie-actoren (cfr. memorie van toelichting, p. 28 en 29).

Bijzondere aandacht en verduidelijking is o.m. vereist inzake :

- De activiteiten van het VTO (Vlaams Technologie Observatorium in de schoot van het IWT).
- De bevordering van deelname aan Europese programma's en de valorisatie ervan, o.m. VIA en de werkzaamheden van de diverse programma instanties en -comités.
- De bijdragen van IWT-Vlaanderen bij de opstelling van het Strategisch Plan Wetenschapsbeleid (en in het spoor “Economisch Vlaanderen”, zoals nu reeds het geval) en uiteraard in de toekomst m.b.t. het innovatiebeleidsplan.

Art. 13 - Art. 6

Art. 6. *Het IWT-Vlaanderen kan de technologische innovatie op het terrein aanmoedigen door één of meer van volgende activiteiten te ontwikkelen :*

1° financiële steun verlenen aan de technologische innovatie ;

2° informatie verspreiden en advies, begeleiding, gespecialiseerde dienstverlening en/of expertise aanbieden ;

3° netwerkvorming en samenwerking tussen bedrijven, instellingen en organisaties die middelen ten laste van de Vlaamse begroting voor de technologische innovatie ontvangen.

4° de deelname bevorderen van bedrijven, instellingen en/of organisaties aan internationale programma's, gericht op de technologische innovatie ;

5° het optreden coördineren van bedrijven, instellingen en organisaties die middelen ten laste van de Vlaamse begroting voor de technologische innovatie ontvangen.

Commentaar en advies

- a) De geformuleerde activiteiten beantwoorden ongetwijfeld aan de noden. Het is echter aangewezen om duidelijk te stellen dat het IWT-Vlaanderen niet alleen steun kan geven aan projecten maar eveneens aan personen via beurzen (Specialisatiebeurzen Onderzoeksmandaten). Dit werd alleszins expliciet gesteld in het huidige decreet op het IWT en is o.m. van belang naar federale instanties toe m.b.t. het specifieke regime van bursalen vanuit fiscaal / parafiscaal oogpunt. Daarom wordt volgende wijziging voorgesteld voor het Art. 6, 1° :

“1° financiële steun aan projecten of activiteiten van bedrijven, instellingen en organisaties en van beurzen aan personen, gericht op technologische innovatie.”

- b) Het onderscheid dat in de memorie van toelichting gemaakt wordt tussen de bepalingen in 3° en 5° is terecht.

Het IWT-Vlaanderen moet enerzijds als catalysator optreden t.b.v. zinvolle samenwerking. Anderzijds moet de bereidheid tot samenwerking, specialisatie en onderlinge doorverwijzing beter kunnen onderbouwd worden wanneer het innovatie-actoren betreft die van Vlaamse overheidssteun genieten.

Deze coördinatie-opdracht voor IWT-Vlaanderen zal t.a.v. de huidige coördinatiemogelijkheden (o.m. via de KMO-Stuurgroep) in belangrijke mate kunnen verstevigd worden dank zij de reglementaire besluiten aangekondigd in Art. 9 en 10 van het ontwerpdecreet.

- c) De Raad van Bestuur onderschrijft het “subsidiariteitsprincipe” in zijn relaties met de overige innovatie-actoren (cfr. memorie p. 28 en 29). Dit werd destijds al expliciet vooropgesteld door de Raad van Bestuur in zijn “Strategisch Beleidskader voor het IWT” (april ‘94). Het IWT heeft hier steeds willen naar handelen.

Art. 13 - Art. 7 en Art. 7 bis

Art. 7. Het IWT-Vlaanderen oefent de in artikel 4 tot en met 6 genoemde opdrachten uit overeenkomstig de besluiten en beslissingen van de Vlaamse regering en krachtens de bepalingen van een beheersovereenkomst met de Vlaamse regering, bepaald in artikel 7ter van dit decreet.

Art. 7bis § 1. Het IWT-Vlaanderen mag geen financiële steun verlenen aan de technologische innovatie tenzij op basis van reglementaire besluiten of beslissingen van de Vlaamse regering die de voorwaarden voor de steunverlening omschrijven.

§ 2. De aanvrager van financiële steun die geen voldoening heeft gekregen, kan, op de wijze bepaald door de Vlaamse regering, bij het IWT-Vlaanderen een met redenen omkleed verzoek tot herziening van de beslissing indienen.

Commentaar en advies

- a) De Raad van Bestuur onderschrijft de beleidsintentie om voortaan de beslissingen over de concrete invulling door individuele projecten toe te vertrouwen aan de Raad van Bestuur. Dit uiteraard binnen de klijtlijnen en modaliteiten bepaald in de opdrachten vanwege de Vlaamse Regering m.b.t. programma's en acties. Voor de huidige zgn. "autonome functie" of voor de Specialisatiebeurzen is dit reeds het geval.

Voor projecten in de zgn. "adviserende en uitvoerende functies" was de geplogenheid dat het advies van de Raad van Bestuur rond projectsteun nog de bekrachtiging / goedkeuring vereiste van de politieke overheid (voogdijminister en/of V.R.).

Dit gaf in de praktijk aanleiding tot vertraging in het beslissingsproces en dit ten nadele van de rechtstreeks betrokkenen.

Het strekt de voogdij-overheid tot eer deze beslissingen te willen delegeren naar een Raad van Bestuur die ten slotte met o.m. dat doel door de Vlaamse Regering werd aangesteld. De dossiers in "adviserende functie" waren bovendien doorgaans verbonden met FIOV-financiering, hetgeen nog extra tijdrovende stappen met zich bracht. Dit wordt verder besproken (Art. 23 en 24).

- b) Het verdient aanbeveling deze delegatiemogelijkheden naar de Raad van Bestuur al zo veel als formeel mogelijk te benutten op korte termijn (cfr. de modaliteiten m.b.t. het programma van KMO-Innovatie Vlaanderen).
- c) De systematische beroepsmogelijkheid van de aanvragers (Art. 7 bis § 2) moet zich noodzakelijkerwijze vertalen ofwel in een algemeen uitvoeringsbesluit ofwel in de diverse reglementaire besluiten en beslissingen rond nieuwe acties van de V.R.

Art. 14 - Art. 7 ter

Artikel 14. In hetzelfde decreet wordt een Hoofdstuk IIter ingevoegd, dat luidt als volgt :

Hoofdstuk IIter. Beheersovereenkomst

Art. 7 ter § 1. Het Vlaams Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering, sluit met het IWT-Vlaanderen een beheersovereenkomst. De Vlaamse regering legt het ontwerp van beheersovereenkomst voor aan het Vlaams Parlement.

§ 2. De beheersovereenkomst wordt afgesloten voor de periode van het beleidsplan, zoals vermeld in artikel 7 van het decreet van ... betreffende het voeren van een beleid ter aanmoediging van de technologische innovatie. Ze wordt van rechtswege verlengd wanneer bij het verstrijken van de termijn van de geldende overeenkomst geen nieuwe beheersovereenkomst in werking is getreden.

§ 3. De beheersovereenkomst bepaalt in het bijzonder :

1° de kwantitatieve en kwalitatieve resultaten die het IWT-Vlaanderen moet bereiken door op het terrein de technologische innovatie aan te moedigen ;

2° de wijze waarop de Vlaamse regering en haar diensten met het IWT-Vlaanderen zullen samenwerken, met inbegrip van de wijze waarop de concrete opdrachten genoemd in artikel 5 worden voorbereid, meegedeeld, uitgevoerd en opgevolgd ;

3° de omvang en de berekeningswijze van de dotaties aan het IWT-Vlaanderen genoemd in artikel 21.

Commentaar en advies

- a) De Raad van Bestuur erkent de voordelen om met een beheersovereenkomst te werken die gelijke tred houdt en zelfs uitvoering geeft aan de implementatie van het Beleidsplan.

Dit geeft aan het IWT-Vlaanderen en de V.R. een grotere houvast t.a.v. de onderlinge verwachtingen en dit na overleg.

- b) Er dient op gewezen dat de formulering in § 3 - 2° (de Vlaamse Regering en haar diensten) zou kunnen begrepen worden in de zin dat IWT-Vlaanderen niet tot de diensten van de V.R. behoort. Dit is uiteraard wel het geval. Het IWT-Vlaanderen kan immers rechtstreeks opdrachten krijgen van de V.R. o.m. bij beslissing tot nieuwe acties of onder de vorm van technische assistentie t.b.v. de beleidsbepaling. De relaties met de voorgedij worden dus niet beperkt tot deze voorzien in het decreet, de reglementaire besluiten of de beheersovereenkomst. Er kan opnieuw verwezen worden naar de commentaren en adviezen m.b.t. Art. 13 - Art. 4 en 5.

- c) § 3 - 3° voorziet dat de beheersovereenkomst eveneens “de omvang en de berekeningswijze van de dotaties aan het IWT-Vlaanderen” bepaalt.

Vraag is of het opportuun is om dit volledig te regelen via de beheersovereenkomsten.

De dynamiek van het betrokken beleidsdomein maakt belangrijke jaarlijkse schommelingen in de begrotingskredieten en dotaties, die het IWT-Vlaanderen in beheer zal moeten nemen, ook in de toekomst zeer waarschijnlijk.

Ook nieuwe kredietlijnen en dotaties kunnen het voorwerp uitmaken van jaarlijkse begrotingsdecreten in functie van nieuwe acties in een, dient het herhaald, snel evoluerend domein.

De voorzieningen in de jaarlijkse begrotingsdecreten, eveneens inzake de werkingsdotaties, moeten voldoende soepel kunnen inspelen op de noden in relatie met de bepalingen in de beheersovereenkomsten met een meerjaren draagwijdte.

Art. 15 - Art. 8 t/m 17

Art. 15. § 1. In hetzelfde decreet wordt Hoofdstuk III, bestaande uit artikel 8 tot en met 20, met uitzondering van artikel 11, vervangen door wat volgt :

Hoofdstuk III. Bestuur en werking Afdeling 1. De raad van bestuur
Onderafdeling A. Bevoegdheden"

Art. 8 Het IWT-Vlaanderen wordt bestuurd door een raad van bestuur.

Art. 9. § 1. De raad van bestuur bepaalt het beleid van IWT-Vlaanderen, onverminderd artikel 7 en 7bis.

§ 2. De raad van bestuur sluit de beheersovereenkomst af, genoemd in artikel 7ter.

§ 3. De raad van bestuur stelt de jaarlijkse begroting van IWT-Vlaanderen vast.

Art. 10. De raad van bestuur kan bevoegdheden delegeren naar de voorzitter van het directiecomité en/of de directeur-generaal.

Art. 11. § 1. De raad van bestuur neemt een reglement van orde aan.

§ 2. Het reglement van orde bevat minstens :

- 1° een regeling van de werkzaamheden van de raad van bestuur ;*
- 2° een bepaling van alle delegaties die de raad van bestuur verleent.*

§ 3. De Vlaamse regering bekrachtigt het reglement van orde.

Art. 12 § 1. De raad van bestuur bestaat uit hoogstens dertien stemgerechtigde leden en de ambsthalve leden.

§ 2. Elk van de leden van de raad van bestuur moet vertrouwd zijn met de technologische innovatie.

§ 3. Het lidmaatschap van de raad van bestuur is onverenigbaar met dat van de Kamer van Volksvertegenwoordigers of de Senaat, de federale regering, het Vlaams Parlement, de Vlaamse regering, de Raad van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, een bestendige deputatie, de rechtelijke macht of van het Europees Parlement en met de functie van gewestelijk staatssecretaris in de Brusselse Hoofdstedelijke regering.

- Art. 13 § 1. *De stemgerechtigde leden van de raad van bestuur worden benoemd door de Vlaamse Regering.*
- § 2. *De stemgerechtigde leden van de raad van bestuur mogen, met uitzondering van de voorzitter van het directiecomité, niet tegelijkertijd personeelslid van IWT-Vlaanderen zijn.*
- § 3. *Vier stemgerechtigde leden worden benoemd uit een dubbeltal voorgedragen door de organisaties vertegenwoordigd in de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, waarvan twee leden de representatieve organisaties van de werkgevers, de middenstand en de landbouw vertegenwoordigen, en twee leden de representatieve organisaties van de werknemers.*
- Vier stemgerechtigde leden worden benoemd uit een dubbeltal voorgedragen door de Vlaamse Interuniversitaire Raad.*
- De Vlaamse regering duidt ten hoogste vijf leden aan, waaronder de voorzitter van het directiecomité.*
- § 4. *Het mandaat van de stemgerechtigde leden van de raad van bestuur duurt hoogstens zes jaar en is hernieuwbaar. Ingeval het mandaat van een stemgerechtigd lid voortijdig beëindigd wordt, voltooit de opvolger het mandaat van zijn voorganger.*
- § 5. *De Vlaamse regering benoemt onder de stemgerechtigde leden, met uitzondering van de voorzitter van het directiecomité, de voorzitter van de raad van bestuur. Ingeval van staking van stemmen in de raad van bestuur is zijn stem doorslaggevend.*

- Art. 14 § 1. *De ambtshalve leden van de raad van bestuur zijn :*

1° de directeur-generaal ;

2° een ambtenaar van de administratie Wetenschap en Innovatie van de Vlaamse Gemeenschap.

- § 2. *De ambtshalve leden hebben geen stemrecht. Zij wonen de vergaderingen van de raad van bestuur bij met raadgevende stem.*

Afdeling 2. De leiding

- Art. 15 § 1. Het IWT-Vlaanderen wordt collegiaal geleid door de voorzitter van het directiecomité en de directeur-generaal.*
- § 2. De raad van bestuur bepaalt de nadere onderlinge taakverdeling tussen de voorzitter van het directiecomité en de directeur-generaal, die gehouden en gerechtigd zijn hiertoe een voorstel te formuleren.*
- Art. 16 § 1. De voorzitter van het directiecomité en de directeur-generaal worden benoemd door de Vlaamse regering.*
- § 2. Hun mandaat duurt ten hoogste zes jaar, en is hernieuwbaar. Hun mandaat is een voltijdse opdracht. Hun rechten en plichten worden bedongen in een overeenkomst met de Vlaamse regering.*
- Art. 17 § 1. Bij het IWT-Vlaanderen wordt een directiecomité ingesteld. Het Directiecomité bereidt de bijeenkomsten van de raad van bestuur voor, en ziet toe op de uitvoering van diens beslissingen.*
- § 2. Het directiecomité bestaat uit ten hoogste vijf leden, waaronder de voorzitter van het directiecomité en de directeur-generaal. Elk lid heeft één stem. Bij staking van stemmen beslist de raad van bestuur.*

Commentaar en advies

- a) Het ontwerpdecreet voorziet in een externe voorzitter die instaat voor de goede functionering van de Raad van Bestuur als college en geen verantwoordelijkheden dient op te nemen in de dagelijkse leiding van het IWT-Vlaanderen (operationele aangelegenheden ; voorbereiding van beleidsaspecten ; extern woordvoerschap; enz.).

De memorie van toelichting (p. 31 en 32) motiveert dit bestuursmodel vanuit de algemene overweging dat een voorzitter-directielid een dubbele functie moeilijk zou kunnen combineren, m.n. enerzijds deze van voorbereiding van een dossier en anderzijds de bespreking ervan in de Raad van Bestuur op een afstandelijke en serene wijze. De memorie van toelichting maakt geen gewag van het feit of dit in het verleden tot disfunctioneringen in de schoot van de Raad van Bestuur zou hebben geleid. Evaluaties in deze worden evenmin aangehaald.

De Raad van Bestuur neemt akte van de beleidsvoorkeur inzake het nieuwe bestuursmodel voor IWT-Vlaanderen, zoals geformuleerd in het ontwerpdecreet.

- b) Het ontwerpdecreet voorziet dat de dagelijkse leiding aan de twee leidinggevende ambtenaren "collegiaal" wordt toevertrouwd.

De Raad van Bestuur moet in een taakverdeling tussen betrokkenen voorzien.

- De Raad van Bestuur neemt akte van de beleidsvoorkeur geformuleerd in het ontwerpdecreet om de instelling verder te laten leiden door een "dubbelhoofdigheid".
- Positief is alleszins het feit dat IWT-Vlaanderen niet meer zal geconfronteerd zijn met complexe en meervoudig interpreteerbare decreetsteksten (23/01/91) inzake de taakverdeling tussen de twee leidinggevende ambtenaren. Dit heeft in het verleden tot menige discussie geleid, ook al heeft dit de functionering van de instelling nooit in het gedrang gebracht.
- De uitwerking van een goede taakverdeling voor de twee leidinggevende ambtenaren is alleszins een essentiële uitdaging voor de Raad van Bestuur. Een collegiaal beslissingsproces m.b.t. de dagelijkse leiding kan maar effectief functioneren wanneer de voorbereiding ervan eenduidig wordt toegewezen. "Quatre-mains"-aansturingen ter zake, zowel intern als extern, zijn zoveel als mogelijk te vermijden. Dit is niet in tegenstelling met de collegiale en gezamenlijke verantwoordelijkheid in de te nemen essentiële beslissingen rond de dagelijkse leiding.
- Indien de collegiale leiding niet tot consensus leidt inzake voorstellen rond beleidsaspecten kan de Raad van Bestuur ter zake zijn normale bevoegdheid opnemen. Hij is immers verantwoordelijk voor de beleidsbeslissingen.

- Indien de collegiale leiding niet tot consensus leidt inzake aangelegenheden van dagelijkse leiding is geen expliciet mechanisme voorzien om knopen door te hakken. Het komt dan in principe de Raad van Bestuur toe om hierin te voorzien, aangezien het niet de bedoeling kan zijn de Raad van Bestuur te belasten met aspecten van dagelijkse leiding.
 - Het begrip “leiding” voor de dubbelhoofdige leiding is echter niet ingevuld. Dit zou kunnen gepreciseerd worden door het Reglement van Orde. Ter zake wordt echter verwezen naar de problematiek van de bevoegdheidsomschrijving van de Raad van Bestuur (zie verder punt e.).
- c) Art. 16 § 2. voorziet dat de rechten en plichten van de voorzitter van het directiecomité en van de directeur-generaal worden bedongen in een overeenkomst met de Vlaamse regering. De vraag kan gesteld worden waarom deze overeenkomsten niet met de Raad van Bestuur worden bedongen. Het is immers de Raad van Bestuur die instaat voor hun taakverdeling en die toezicht houdt op hun werkzaamheden.
- d) Er wordt in Art. 17 voorzien in een directiecomité, bestaande uit maximum vijf leden waaronder de voorzitter van het directiecomité en de directeur-generaal.
- De rol van het directiecomité wordt in het ontwerpdecreet gepreciseerd m.b.t. de voorbereiding van de Raad van Bestuur en het toezicht op de uitvoering van diens beslissingen (Art. 17 § 1.). Er wordt in deze, al dan niet ruim te interpreteren bevoegdheid m.b.t. de dagelijkse leiding, geen onderscheid gemaakt met de collegiale leiding van de instelling door de voorzitter van het directiecomité en de directeur-generaal. Ook het reglement van orde (Art. 15 – Art. 11) voorziet niet in de mogelijkheid van delegatie van bevoegdheden naar het directiecomité.
Nochtans wordt een directiecomité voorzien met stemmingsbevoegdheid voor elk van zijn leden (Art. 17 § 2.). De vraag is dan hoe de tweehoofdigheid zijn collegiale leidingsverantwoordelijkheid kan waarnemen.
 - De modaliteit van “ten hoogste vijf leden” voor het directiecomité lijkt de Raad van Bestuur van het IWT niet opportuun te bepalen in een decreetstekst. Momenteel bestaat het Directiecomité formeel uit vier (stemgerechtigde) leden, conform het decreet van 23/01/91. Sedert medio '95 nemen de Directeur Financiën en Logistiek en de Directeur Personeelszaken en Juridische Aangelegenheden deel aan de vergaderingen van het Directiecomité, zij het formeel met een “raadgevende stem”. In totaal nemen momenteel dus zes directieleden deel aan de werkzaamheden van het Directiecomité.
Het Directiecomité heeft immers essentieel tot taak een optimale operationele integratie te behartigen. De rationale van “ten hoogste vijf leden” wordt niet nader gemotiveerd in de memorie van toelichting.

Het kan uiteraard niet de bedoeling zijn om het aantal directieleden sterk op te drijven. De beperkingen in deze kunnen echter beter vastgelegd worden ofwel in een aangepast personeelskader, ofwel in een specifiek uitvoeringsbesluit, die door de V.R. moeten worden goedgekeurd en dit in functie van de reële en eventueel evolutieve noden.

- Te noteren dat de huidige Opdrachthouders / Directeurs niet expliciet meer worden voorzien, evenmin als een “mandatenmodaliteit” voor deze directieleden.
 - Mogelijke subdelegaties van de tweehoofdige leiding naar overige directieleden toe zijn niet decretaal bepaald. Dit wordt evenmin voorzien in het Reglement van Orde.
 - De Raad van Bestuur adviseert bijgevolg volgende aanpassingen aan het ontwerpdecreet :
 - + Het voorzien van het directiecomité in de delegatiemogelijkheden van de RVB (Art. 10) en in het reglement van orde (Art. 11 § 2.).
 - + Het schrappen van de modaliteit van “ten hoogste vijf leden” (Art. 17 § 2.).
 - + Het schrappen van de beslissingsmodaliteiten binnen het Directiecomité. Dit moet deel uitmaken van het Reglement van Orde in compatibiliteit met de voorzieningen van collegiaal leiden op het niveau van de dubbelhoofdige leiding.
- e) M.b.t. de bevoegdheden van de Raad van Bestuur van IWT-Vlaanderen zelf stellen zich meerdere legistieke problemen :
- Art. 9 stipuleert dat de Raad van Bestuur het beleid van IWT-Vlaanderen bepaalt, de beheersovereenkomsten afsluit en de jaarlijkse begrotingen vaststelt (**). In tegenstelling tot het decreet van '91 wordt niet meer vermeld dat de Raad van Bestuur “alle bevoegdheden heeft die niet door of krachtens dit decreet aan andere organen zijn toegewezen.”
- Beslissingsbevoegdheid of aanbevelingsbevoegdheid m.b.t. de in Art. 6 opgesomde activiteiten dient minstens uitdrukkelijk te worden voorzien, conform de bepalingen in de beheersovereenkomst.

(**) Dit laatste is als decretale bepaling zelfs overbodig want voorzien in de wet van 16 maart 1954 (Art. 3).

Een nog ruimere bevoegdheidsbepaling verdient aanbeveling (bijv. Personeelsaangelegenheden), zoniet is beslissingsdelegatie naar directieleden of organen legistiek “leeg”. Het gangbaar Administratief Recht voorziet tevens dat delegaties enkel kunnen voor bijzaken, niet voor een hoofdzaak. Zo is het niet aangewezen dat “het beleid” zou gedelegeerd worden naar één of meerdere directieleden.

- Het ontwerpdecreet voorziet niet meer, zoals wel het geval in '91, dat de Raad van Bestuur onder voorwaarden bepaald in het reglement van orde, steeds een beroep kan doen op deskundigen of permanente of tijdelijke werkgroepen kan oprichten (bijv. de KMO-Stuurgroep).

De Raad van Bestuur zou decretaal in staat moeten worden gesteld commissies en werkgroepen samen te stellen die de Raad adviseren of zelfs, per delegatie, beslissingen kunnen nemen. Dit zowel ter aanbreng van deskundigheid naar de Raad van Bestuur toe als ter ontlasting van de werkzaamheden van de Raad m.b.t. beslissingsprocedures, ook naar steunverlening toe.

De Raad stelt dus voor om in het Art. 10 te voorzien :

“De raad van bestuur kan tevens bevoegdheden delegeren naar specifieke commissies, die de raad samenstelt.”

- Er wordt tevens geen vertegenwoordiging van het IWT-Vlaanderen meer voorzien voor alle gerechtelijke en buitengerechtelijke akten (in het Decreet van '91 bij de VZ van de RVB).
Dit is van belang naar derden toe.
Het zou kunnen geregeld worden in het Reglement van Orde, maar dan op voorwaarde dat dit Reglement in het Belgisch Staatsblad wordt gepubliceerd ter kennisgeving aan derden.
Dit zou dan decretaal moeten worden voorzien.
Een “bekrachtiging” door de V.R. volstaat hiertoe niet.

Art. 15 - Art. 18 t/m Art. 19

Afdeling 3. Personeelszaken

Art. 18. De Vlaamse regering bepaalt het administratief en geldelijk statuut van het statutair personeel en stelt de personeelsformatie van het IWT-Vlaanderen vast.

Art. 19. Het IWT-Vlaanderen kan contractuele personeelsleden in dienst nemen, onder de bij wet bepaalde voorwaarden.

Commentaar en advies

- a) Legistiek zijn beide artikels niet nodig aangezien zij reeds voorzien zijn in de Wet van 16 maart 1954, die ook voor IWT-Vlaanderen geldt.
- b) Het ontwerpdecreet voorziet niet of de Raad van Bestuur de bevoegdheid heeft m.b.t. het benoemen, bevorderen of ontslagen van personeel op voorstel van het directiecomité, zoals momenteel wel expliciet voorzien. Dit sluit aan bij de voordien gestelde problematiek van de beslissingsbevoegdheden van de Raad van Bestuur in relatie met delegatiemogelijkheden en het reglement van orde.
- c) Art. 19 stipuleert de mogelijkheid van contractuele aanwervingen onder bij wet bepaalde voorwaarden. In de memorie van toelichting wordt hierbij verwezen naar het KB van 26 september 1994 tot bepaling van de algemene principes van het statuut van de rijksambtenaren (het zgn. APKB-besluit). Dit besluit laat volgende contractuele tewerkstellingen toe:
 - voor tijdelijke en uitzonderlijke personeelsbehoeften : arbeidsovereenkomsten voor beperkte duur
 - voor vervangingen : arbeidsovereenkomst van vervanging
 - voor bijkomende of specifieke opdrachten : overeenkomsten voor bepaalde of onbepaalde duur.

In de eerste lectuur laat dit gelijkenis vermoeden met het Art. 18 van het huidige IWT-decreet :

“De raad van bestuur benoemt het statutair personeel, op voorstel van het directiecomité. Hij kan eveneens voor het uitvoeren van gespecialiseerde of tijdelijke opdrachten personeelsleden in dienst nemen bij wege van een arbeidsovereenkomst voor een bepaalde tijd of een bepaald werk.”

Het zeer belangrijke voordeel van deze decretale bepaling was dat dit het IWT toeliet om dergelijk personeel aan te werven zonder bijkomende autorisatieprocedures via wijzigingen van het VPS-IWT (Art. XIV, 5). Voor bijkomend specifiek contractueel personeel dienen betrekkingen in het VPS te worden opgenomen en met een functiebepaling geïdentificeerd (met de nodige goedkeuringen door de V.R., na syndicaal overleg, enz.).

Het schrappen van de mogelijkheden volgens Art. 18 van het huidige IWT-decreet zal de instelling in belangrijke mate hinderen bij de uitvoering van haar opdrachten, ook al beantwoorden deze aan de expliciete wens van de voogdij-overheid. Tot nu toe volstond immers het voorzien van de nodige budgettaire middelen t.b.v. deze aanwervingen.

De zgn. Art. 18-contractuelen waren een essentieel ingrediënt voor de performantie van het IWT in de voorbije zes jaar.

Wanneer het de bedoeling is om het IWT-Vlaanderen in zijn opdrachten te verruimen en om soepel te kunnen inspelen op een snel evoluerend beleidsterrein is dergelijke ingrijpende beperking uitermate contra-productief.

De Raad van Bestuur selt dan ook volgende aanpassing van de tekst voor (vervanging van de artikelen 18 en 19) :

Art. 18. De raad van bestuur benoemt het statutair personeel, op voorstel van het directiecomité. Hij kan eveneens voor het uitvoeren van gespecialiseerde of tijdelijke opdrachten op vraag van de voogdij-overheid personeelsleden in dienst nemen bij wege van een arbeidsovereenkomst.

Nadere beperkingen in deze tegen mogelijk "misbruik" dienen dan te worden opgelegd door de V.R. in het kader van het VPS op het IWT en m.b.t. het statutair personeelskader (incl. de directeursfuncties).

Er dient overigens op gewezen worden dat n.a.v. het innovatiedecreet de personeelsformatie ten gronde aan herziening toe is. Permanente taken dienen in principe door een voldoende permanente, dus statutaire, bestaffing te worden onderbouwd.

- d) Een paar overgangsbepalingen die in dit verband dienen te worden voorzien naar de huidige mandaathouders en de zgn. "opstartformatie" (contracten van onbepaalde duur, volgens het art. 23 van het huidige IWT-decreet).
Hiertoe wordt een nieuwe artikel 19 voorgesteld :

- Art. 19. § 1. De titularis van de functie van voorzitter van de raad van bestuur, hernieuwd in zijn mandaat op 23 juli 1997, op basis van het decreet op het IWT van 23 juni 1991, neemt het mandaat waar van voorzitter van het directiecomité van IWT-Vlaanderen.
- § 2. De titularis van de functie van directeur-generaal van het IWT, hernieuwd in zijn mandaat op 23 juli 1997, op basis van het decreet op het IWT van 23 juni 1991, neemt het mandaat waar van directeur-generaal van IWT-Vlaanderen.
- § 3. De mandaathouders van de functie van Opdrachthouder volgens het Art. 17 van het decreet op het IWT van 23 juni 1991 kunnen door de Raad van Bestuur opgenomen worden in de personeelsformatie van het IWT-Vlaanderen, met arbeidsovereenkomsten van onbepaalde duur.
- § 4. De personeelsleden aangeworven volgens de modaliteiten voorzien in het artikel 23 van het decreet op het IWT van 23 januari 1991 worden in de personeelsformatie van IWT-Vlaanderen opgenomen, met arbeidsovereenkomsten van onbepaalde duur.

Art. 16 u/m Art. 26

Art. 16. Artikel 11 en artikel 20 van hetzelfde decreet worden opgeheven.

Art. 26 De Vlaamse regering bepaalt de datum waarop de verschillende artikelen van dit decreet in werking treden.

Commentaar en advies

- a) De Raad van Bestuur verheugt zich over de vooropgestelde opheffing van het FIOV-fonds.

Deze parastatale A onder beheer van de Administratie Economie (EWBL) werd bij Decreet van 6 mei 1987 opgericht en bij Decreet van 21/12/90 omgevormd tot een parastatale A.

Bij de oprichting van het IWT in '91 was het nog de bedoeling om alle steunmiddelen onder beheer van het IWT via dit fonds te laten verlopen.

Deze optie werd snel verlaten.

In de praktijk werd het FIOV-fonds enkel benut voor de acties in de zgn. "adviserende functie", waarbij de voogdij-overheid de finale beslissingsbevoegdheid heeft (impuls- en actieprogramma's, EUREKA-projecten, enz.).

Dit gaf aanleiding tot zeer complexe situaties :

- Het IWT was verantwoordelijk voor de adviezen rond de individuele projecten alsook voor de inhoudelijke opvolging en het administratief beheer van de projectmatige steunverlening.
- De voogdijminister diende eventueel de individuele projectovereenkomsten te ondertekenen (in principe ook de eventueel latere addenda). Dit vereist telkens het advies van de Inspecteur van Financiën.
- De Administratie Economie, formeel belast met het beheer van het FIOV-fonds als parastatale A, diende in te staan voor de budgettaire vastleggingen en de schijfsgewijze betalingen aan de begunstigden, zij het op voorstel van het IWT. Dit vereiste op zijn beurt de tussenkomst van de Controleur der vastleggingen en volgens de lopende praktijk zelfs de goedkeuring van het Rekenhof.
- Deze merkwaardige administratieve complexiteit kwam bovenop de complexiteit verbonden met het reeds ingewikkelde beslissingsproces inzake programma's en projecten in de zgn. "adviserende functie" (zie ook de eerder vermelde commentaar en adviezen bij Art. 13 - Art. 7. en Art. 7 bis).

- b) Het IWT heeft meermaals gepleit voor de drastische vereenvoudiging van deze administratieve wildgroei. Ook de afschaffing van het FIOV-fonds kwam meermaals aan bod n.a.v. de opeenvolgende begrotingsbesprekingen. Bezwaren van diverse aard hebben dit vooralsnog belet. De Raad van Bestuur verheugt zich bijgevolg over het feit dat de opheffing van het FIOV-fonds zal worden gerealiseerd. Dit kan enkel ten goede komen aan de gegadigden betrokken bij de acties die vanuit het FIOV-fonds dienen te worden gefinancierd. Het betreft hier overigens niet alleen bedrijven, maar ook onderzoeksinstellingen rechtstreeks (strategisch en generisch basisonderzoek).
- c) Een vergelijkbare bedenking kan hierbij worden gemaakt als t.a.v. de eerder behandelde drie prioritaire reglementaire besluiten (Art. 8 t/m 10). Uiteraard vergt de opheffing van het FIOV-fonds en het voorzien, ter vervanging, van nieuwe begrotingslijnen (basisallocaties) t.b.v. het IWT, met overname van rechten en plichten een decretale basis. Het Innovatiedecreet kan dit bezorgen, zoals voorgesteld in het ontwerpdecreet. Hoe dan ook zal dit tevens moeten vertaald worden in de begrotingsdecreten. Aangezien ook hier de tijdsfactor van belang is t.b.v. de innovatie-actoren op het terrein kan de vraag gesteld worden of deze beleidsintentie niet sneller kan worden gerealiseerd via de eerstkomende begrotingsdecreten en hun begeleidingsdecreten. Het innovatiedecreet kan deze hervorming dan nader bekrachtigen. Ook in deze kan dit enkel de credibiliteit van het beleid ten goede komen.
- d) Art. 19 - Art. 21 bis stelt dat de middelen die voortvloeien uit de overdracht van het FIOV-fonds gevoegd zullen worden bij de middelen van IWT-Vlaanderen.
- Het betreft hierbij de terugbetalingen van zgn. "renteloze voorschotten", toegekend in het verleden op basis van opeenvolgende steunregimes (ook vóór het ontstaan van het IWT).
 - In de praktijk betekent dit inkomsten t.b.v. toekomstige betalingsverplichtingen. M.a.w. dit vermindert de nood aan betalingskredieten, zoals nu reeds het geval voor het FIOV-fonds.
 - Het verhoogt echter niet de steunmogelijkheden voor het IWT-Vlaanderen. Deze worden niet door de betalingskredieten gelimiteerd, wel door de vastleggingsmogelijkheden (vastleggingskredieten of vastleggingsmachtigingen, al naar gelang de aard van de basisallocatie). Dit is nu ook het geval voor het FIOV-fonds.
 - Het artikel 19. - Art. 21bis voegt bijgevolg niets wezenlijks toe aan de verder vermelde artikelen 23 en 24 en zou dus best geschrapt worden uit het ontwerpdecreet.

- e) De slotbepalingen voorzien in de mogelijkheid een gecoördineerde tekst voor IWT-Vlaanderen op te stellen m.b.t. het Innovatiedecreet.

De “officieuze coördinatie” voorziet in zijn Art. 25 nog in de mogelijkheid voor de V.R. om in een overgangsperiode van zes maand te voorzien in de aanwerving van gespecialiseerd personeel bij arbeidsovereenkomsten van onbepaalde duur. Dit artikel is afkomstig van het artikel 23 van het vigerende besluit van 23/01/91. Dit artikel was destijds, als overgangsbepaling, bedoeld om het IWT een snelle operationalisering te waarborgen met personeel dat reeds over een grote ervaring beschikte in de evaluatie en het beheer van O&O-steun en aanverwanten (in het bijzonder adviseurs uit het IWONL en de vroegere Dienst Onderzoek / BITO).

Het is onduidelijk waarom dit artikel niet geschrapt wordt in het kader van het ontwerpdecreet. De initiële overgangsperiode van zes maand in '91 is reeds lang verlopen. De positionering van het zgn. Art. 23 - personeel kan best geregeld worden in het nieuw voorgesteld Art. 19 van het ontwerpdecreet.

Er bestaat geen nood aan speciale recruiteringsprocedures andere dan deze die de Raad van Bestuur kan doorvoeren volgens de normale wegen en procedures. Er wordt dus ook voorgesteld het Art. 25 in een gecoördineerde versie te schrappen en dit ook te voorzien in het ontwerpdecreet. De overgangsregelingen m.b.t. de huidige contractuelen van onbepaalde duur worden afdoende opgenomen in het door de Raad van Bestuur nieuw voorgestelde Art. 19 (zie hoger).

ADVIES VAN DE VRWB

Brussel, 26 maart 1998

**ADVIES BIJ HET VOORONTWERP VAN DECREET BETREFFENDE
HET VOEREN VAN EEN BELEID TER AANMOEDIGING VAN DE
TECHNOLOGISCHE INNOVATIE.**

1. Situering

1.1. In toepassing van artikel 3, § 4 van het decreet van 15 december 1993 tot oprichting van de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid vraagt de **minister-president** de VRWB om **advies** bij het voorontwerp van **decreet** betreffende het voeren van een beleid ter aanmoediging van de technologische innovatie.

1.2. De **minister-president** vraagt in zijn brief van 10 februari 1998 dit advies binnen een termijn van één maand. Gelet op de programmatie van de VRWB-vergaderingen en na ruggespraak met het kabinet, kon deze termijn verlengd worden.

1.3. De adjunct-kabinetschef van de minister-president heeft de **doelstellingen** van het voorontwerp van decreet uitvoerig toegelicht in de **commissie Technologiebeleid** van 18 maart 1998, die vervolgens het voorliggende advies heeft voorbereid.

2. Inhoudelijke krachtlijnen van het decreet

2.1. Het voorontwerp van decreet creëert het algemeen kader voor het voeren van een beleid voor de aanmoediging van de **technologische innovatie**. Het decreet beperkt zich tot de technologische innovatie, die **gedefinieerd wordt** als deelverzameling van de economische innovatie, op zijn beurt een deelverzameling van het groter begrip innovatie.

2.2. Het decreet somt de **types van activiteiten** op, waarop het decreet van toepassing is, m.n. de ontwikkeling, de verspreiding, de aanwending en de ondersteuning van wetenschappelijk-technologische kennis.

2.3. Het decreet geeft de Vlaamse regering de opdracht een beleid te voeren voor de aanmoediging van de technologische innovatie en bepaalt dat ze daarvoor een beroep doet op het IWT-Vlaanderen.

2.4. Dit beleid wordt omschreven en gemotiveerd in een beleidsplan dat aan het Vlaams parlement wordt voorgelegd, na voorafgaand de VRWB en de SERV om advies te hebben gevraagd.

2.5. Het decreet legt de basis voor de financiële steunmechanismen, die de Vlaamse overheid kan aanwenden voor de aanmoediging van de technologische innovatie. Het betreft (1) steun aan projecten voor ontwikkeling en aanwending van wetenschappelijk-technologische kennis, op initiatief van bedrijven; (2) steun aan projecten voor de ontwikkeling van wetenschappelijk-technologische kennis, de verspreiding en/of de ondersteuning ervan, op initiatief van niet-commerciële samenwerkingsverbanden tussen bedrijven, instellingen en/of organisaties; (3) steun aan de interface-activiteiten van de Vlaamse universiteiten.

2.6. Het budgettair fonds 'FIOV' wordt opgeheven, wat een drastische vereenvoudiging van budgettaire procedures en dossierstromen zal toelaten.

2.7. Het decreet verbreedt de doelstelling van het IWT tot het aanmoedigen van de technologische innovatie en specificeert zijn opdrachten. Voor de uitvoering van zijn opdrachten sluit het IWT een beheersovereenkomst af met de Vlaamse regering, waarvan het voorontwerp aan het Vlaams parlement wordt voorgelegd. Binnen het kader van deze beheersovereenkomst krijgt het IWT meer verantwoordelijkheid. De Raad van Bestuur van het IWT wordt aangepast, in het bijzonder wat betreft de aanduiding van de voorzitter.

2.8. Het decreet bevat ook twee bepalingen betreffende de VITO. De bevoorrechte positie van de GIMV bij valorisering van VITO-kennis wordt opgeheven en een aantal belemmeringen voor de concrete valorisatie van VITO-kennis in ondernemingen worden weg genomen.

ADVIES

ALGEMEEN

1. De VRWB wenst vooreerst te herinneren aan eerdere VRWB-aanbevelingen¹² inzake het Vlaams innovatiebeleid. Daarin onderschrijft de VRWB dat innovatie breder is dan wetenschappelijk en technologisch onderzoek. Het vertalen van onderzoeksresultaten naar innovatie kan enkel slagen als het wordt opgevat als een proces waarbij verschillende kenniselementen gecombineerd worden in een voor de betrokken organisatie ideale mix. Deze elementen kunnen betrekking hebben op technologie-inzichten, vorming en opleiding, arbeidsorganisatie, marktinzichten, HRM, netwerking, ... De Raad merkt op dat Innovatie niet alleen een uitdaging moet zijn voor de bedrijfswereld, maar ook voor de overheid, het onderwijs en de social-profitsector.

2. De VRWB onderschrijft in het bijzonder dat het voorliggende voorontwerp van decreet het overheidsbeleid voor aanmoediging van het wetenschappelijk-technologisch onderzoek verbreedt naar de bevordering van de technologische innovatie.

3. Maar de VRWB meent dat dit decreet slechts één onderdeel kan zijn van het gehele innovatiebeleid dat de Vlaamse regering kan voeren. Daarnaast moet de Vlaamse regering op geïntegreerde wijze ook de nodige stimulerende maatregelen nemen, voor wat betreft de uitdagingen op het vlak van de elementen vermeld onder aanbeveling 1. Het voorontwerp van decreet biedt trouwens de mogelijkheden om hier soepel op in te spelen.

HET BELEIDSPLAN

4. De VRWB onderschrijft de idee om het beleid voor de aanmoediging van de technologische innovatie te schragen met een periodiek beleidsplan, dat na raadpleging van de VRWB en de SERV voorgelegd wordt aan het Vlaams parlement. De VRWB beveelt aan om voor dit periodiek beleidsplan in een continue mogelijkheid voor bijsturing te voorzien.

¹ Advies bij de beleidsbrief 'Wetenschaps- en Technologiebeleid in Vlaanderen - Beleidsprioriteiten 1997' dd. 24 april 1997.

² Aanbeveling bij het Groenboek over Innovatie van de EU-commissie: Kritische prioriteiten voor de Vlaamse regering dd. 6 december 1996.

5. Het beleidsplan moet uitgaan van een innovatierapport waarin een inventaris wordt opgesteld en een analyse wordt uitgevoerd van de actuele toestand inzake technologische innovatie in Vlaanderen. Het rapport zal tevens de knelpunten op het vlak van innovatie moeten detecteren en mogelijke scenario's aangeven inzake innovatie en de invloed op werkgelegenheid en andere maatschappelijke uitdagingen.

6. Op basis van onder meer dit innovatierapport moet dan een innovatiebeleidsplan worden opgesteld, waarin aandacht wordt besteed enerzijds aan alle aspecten van het overheidsbeleid ten aanzien van innovatie, en anderzijds ook de impact wordt nagegaan op de innovatie van het overheidsbeleid in andere bevoegdheidsdomeinen.

De VRWB onderschrijft verder de bepaling van het voorontwerp van decreet dat het beleidsplan voorstellen dient te bevatten voor het bijsturen en aanpassen van de instrumenten en/of financieringsmechanismen. Dit zal de Vlaamse regering immers toelaten een dynamisch en flexibel technologisch innovatiebeleid te voeren in functie van de wijzigende noden van het socio-economische weefsel.

7. In een derde fase zal het beleidsplan tenslotte uitmonden in het opstellen van een programma waarin de voorgestelde acties concreet worden uitgewerkt.

FINANCIËLE STEUNMECHANISMEN

8. Voor de invulling van de uitvoeringsbesluiten m.b.t. de financiële steun aan (1) projecten voor ontwikkeling en aanwending van wetenschappelijk-technologische kennis, op initiatief van bedrijven, (2) projecten voor de ontwikkeling van wetenschappelijk-technologische kennis, de verspreiding en/of de ondersteuning ervan, op initiatief van niet-commerciële samenwerkingsverbanden tussen bedrijven, instellingen en/of organisaties, en (3) steun aan de interface-activiteiten van de Vlaamse universiteiten, verwijst de VRWB naar de VRWB-aanbeveling³ van 6 december 1996 en het VRWB-advies van 24 april 1997⁴. In het bijzonder

³ Aanbeveling bij het Groenboek over Innovatie van de EU-commissie: Kritische prioriteiten voor de Vlaamse regering dd. 6 december 1996.

⁴ Advies bij de beleidsbrief 'Wetenschaps- en Technologiebeleid in Vlaanderen - Beleidsprioriteiten 1997' dd. 24 april 1997

wenst de VRWB volgende aanbevelingen in herinnering te brengen:

>> Uit de VRWB-aanbeveling³ van 6 december 1996:

5. Vertrekkende van de eigenheid van het economisch weefsel moet het IWT dan ook **een portfolio van projecttypes en aangepaste instrumenten** uitwerken en aanbieden. Bestaande ondersteuningsinstrumenten en projecttypes voor industrieel onderzoek (autonome en adviserende functie van het IWT, prototypes, IMEC, VITO, VIB, ...) dienen bestendig aan de doelstellingen getoetst te worden en naar prestaties geëvalueerd. Daarnaast is er behoefte aan een **geëigend instrument voor continu strategisch basisonderzoek** met economische finaliteit op lange termijn, dat geconcipieerd wordt vanuit strategische overwegingen. Dit geëigend instrument is te verkiezen boven tijdelijke ad hoc impulsacties.

De VRWB en in het bijzonder zijn commissie Technologiebeleid, zouden kunnen en moeten een belangrijke rol spelen in het uitzetten van strategische onderzoeksdomeinen in Vlaanderen, op basis van inzichten in toekomstige noden en te verwachten technologische evoluties.

Verder moet een bijzondere aandacht uitgaan naar het ontwikkelen van geschikte mechanismen om het omzetten van **wetenschappelijke vindingen in nieuwe producten en processen** financieel te ondersteunen.

6. Mechanismen moeten worden versterkt die de link leggen tussen onderzoek en innovatie.

Het aangekondigde Vlaamse kader voor **collectief onderzoek en technologische netwerking** zal ondermeer hierop een passend antwoord moeten geven door te vertrekken van de volgende **basisprincipes**:

*uitwerken van een strategische langetermijnvisie door de collectieve en gelijkgeschakelde centra en andere netwerkorganisaties, welke vertrekt van de effectieve vraag inzake technologische expertise van de ondernemingen;

*uitwerken van een voortschrijdend meerjarenprogramma voor O&O met op regelmatige basis een globale evaluatie in termen van effectieve relevantie en kwaliteit van de activiteiten voor ondernemingen en dienstverlenende organisaties in de betrokken (sub)sector en/of netwerk. De vraag in de markt moet het centrale uitgangspunt zijn.

*co-financiering van de activiteiten door de overheid op basis van een aantal output-indicatoren zoals bijvoorbeeld de evolutie van de inkomsten uit het bedrijfsleven, de evolutie van de deelname aan EU-programma's, het aantal product- en procesinnovaties daadwerkelijk gerealiseerd in de ondernemingen, enz.

>> uit het VRWB-advies van 24 april 1997⁵:

5.18. De VRWB onderschrijft de intentie van de minister-president om het beleid ter **stimulering van netwerken en clusters** verder in te vullen. De VRWB pleit voor het verder uitbouwen van samenwerkingsverbanden en brede netwerkvorming tussen bedrijven actief in dezelfde domeinen.

5.19. Het is wel belangrijk om erover te waken dat **de cluster als instelling niet zelf onderzoeksactiviteiten** opzet, maar wel de betrokken bedrijven aanmoedigt gezamenlijke onderzoeksprojecten te ondernemen. De clusters moeten O&O-projecten coördineren, niet zelf uitvoeren.

5.20. De VRWB is van oordeel dat de Vlaamse overheid in haar steun voor de **Collectieve Centra** voldoende attent moet zijn voor de doelmatigheid van deze steun voor de betrokken sector. Deze doelmatigheid is sterk verbonden met het beleid van elk collectief centrum ten aanzien van valorisatie en technologiediffusie. Net zoals bij alle andere instituten is regelmatig een grondige doorlichting nodig.

5.21. De VRWB onderschrijft dat het mank loopt wat betreft het **omzetten in industriële en maatschappelijke toepassingen** van de wetenschappelijke resultaten, voortspruitend uit het onderzoek, waarvoor Vlaanderen in het algemeen internationaal goed scoort. Er moeten dringend initiatieven hieromtrent ontwikkeld worden of bestaande acties en instrumenten versterkt.

5.22. Het aangekondigd innovatiedecreet zal het wettelijke kader hiervoor moeten aanpassen. **O.m. een betere stroomlijning van de grote waaier aan intermediaire structuren** is aangewezen. Ook de interfacediensten van de kenniscentra en meer bepaald van de universiteiten, moeten hierin een gepaste rol kunnen spelen. Het is immers aangewezen dat elk kenniscentrum open staat voor samenwerking met bedrijven en andere centra. Een van de bestaande organisaties zoals bv. **het IWT zou de draaischijfrol** moeten vervullen tussen bedrijven en kenniscentra.

9. Conform de decretale bepalingen (art.3, §4 van het Decreet van 15 december 1993 tot oprichting van de VRWB), herinnert de VRWB eraan dat de Raad vooraf verplicht moet worden geraadpleegd over deze uitvoeringsbesluiten.

HET IWT

⁵ Advies bij de beleidsbrief 'Wetenschaps- en Technologiebeleid in Vlaanderen - Beleidsprioriteiten 1997' dd. 24 april 1997

10. De VRWB is verheugd dat de Vlaamse regering ondubbelzinnig opteert voor het IWT als dé instelling, waarop zij een beroep doet voor de aanmoediging van de technologische innovatie.

11. Het IWT, dat in het verleden genoegzaam bewezen heeft over de nodige competenties te beschikken om zijn opdrachten efficiënt uit te voeren, krijgt nu een verbrede opdracht en bovendien meer autonomie. De VRWB is van oordeel dat de Vlaamse regering via het afsluiten van een beheersovereenkomst, die moet kaderen in het voormelde beleidsplan, het IWT de nodige slagkracht moet geven om op een dynamische en flexibele wijze zijn taken voor de aanmoediging van de technologische innovatie uit te voeren.

12. De opdrachtverbreding en de grotere autonomie van het IWT houdt o.m. in dat het IWT strategische visies op lange termijn zal moeten uitwerken. Het is dan ook van groot belang dat de bedrijfswereld voldoende vertegenwoordigd is in de Raad van Bestuur van het IWT. In het bijzonder beklemtoont de VRWB dat alle leden van de Raad van Bestuur over voldoende expertise moeten beschikken zowel op het vlak van technologie als op het vlak van de bedrijfsrealiteit.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

L. 27.656/1

KONINKRIJK BELGIE
-----ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 22 april 1998 door de minister-president van de Vlaamse regering verzocht hem van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "betreffende het voeren van een beleid ter aanmoediging van de technologische innovatie", heeft op 20 mei 1998 het volgende advies gegeven :

L. 27.656/1

STREKKING VAN HET ONTWERP

Het voor advies voorgelegde ontwerp strekt ertoe een decretale regeling op te zetten met betrekking tot de wijze waarop, de voorwaarden waaronder en de instrumenten waarmee de Vlaamse regering een beleid voor aanmoediging van de technologische innovatie kan voeren (artikel 2 van het ontwerp). In de artikelen 3 en 4 van het ontwerp wordt een definitie gegeven van het begrip "technologische innovatie" en van zijn deelaspecten. De artikelen 5 tot 7 van het ontwerp voorzien in de opmaak van een beleidsplan voor de aanmoediging van de technologische innovatie dat de verdere coördinatie van het instrumentarium voor technologische innovatie waarborgt in functie van de veranderende noden.

Aan de Vlaamse regering worden zeer ruime machtigingen verleend om een regeling uit te werken inzake financiële steun voor technologische innovatie (artikelen 8 tot 10).

Ten slotte worden door het ontwerp een aantal decreten gewijzigd teneinde deze in overeenstemming te brengen met de nieuwe beleidsdoelstellingen inzake technologische innovatie :

- het bestaande Vlaams Instituut voor de bevordering van het wetenschappelijk-technologisch onderzoek in de industrie wordt omgevormd tot "het Instituut voor de aanmoediging van Innovatie door Wetenschap en Technologie in Vlaanderen" om aldus een centrale rol te kunnen spelen in het beleid tot aanmoediging van de techno-

L. 27.656/1

logische innovatie. Daartoe wordt het decreet van 23 januari 1991 betreffende de oprichting van een Vlaams Instituut voor de bevordering van het wetenschappelijk-technologisch onderzoek in de industrie ingrijpend gewijzigd (artikelen 11 tot 20 van het ontwerp);

- er worden wijzigingen aangebracht in het decreet van 23 januari 1991 betreffende de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (artikelen 21 en 22 van het ontwerp);
- het Fonds tot Bevordering van het Industrieel Wetenschappelijk Onderzoek in Vlaanderen wordt opgeheven en vereffend (artikelen 23 en 24 van het ontwerp).

ONTVANKELIJKHEID VAN DE ADVIESAANVRAAG

1.1. Artikel 92, lid 1, van het Verdrag van 25 maart 1957 tot oprichting van de Europese Gemeenschap bepaalt :

"Behoudens de afwijkingen waarin dit Verdrag voorziet (1), zijn steunmaatregelen van de Staten of in welke vorm ook met staatsmiddelen bekostigd, die de mededinging door begunstiging van bepaalde ondernemingen of bepaalde producties vervalsen of dreigen te vervalsen, onverenigbaar met de gemeenschappelijke markt, voor zover deze steun het handelsverkeer tussen de Lid-Staten ongunstig beïnvloedt."

-
- (1) Het Verdrag voorziet in twee vormen van afwijkingen : afwijkingen de jure (artikel 92.2) en mogelijke afwijkingen (artikel 92.3). De beoordeling van laatstgenoemde afwijkingen behoort tot de discretionaire bevoegdheid van de Europese Commissie. Onder meer sectorale steun behoort tot die laatste categorie (artikel 92.3. c).

L. 27.656/1

Het begrip "steunmaatregel" wordt door het Hof van Justitie en de Commissie van de Europese Gemeenschappen ruim geïnterpreteerd, namelijk als een voordeel dat bepaalde ondernemingen of producties ontvangen als resultaat van een door de overheid ondernomen stap (1). Een steunmaatregel veronderstelt aldus een directe of indirecte kost voor de openbare begroting. Bovendien wordt geen onderscheid gemaakt naar de oorzaken of doeleinden der bedoelde maatregelen, doch wordt enkel gekeken naar hun gevolgen (2).

1.2. Ten aanzien van zulke maatregelen moet de procedure worden gevolgd bedoeld in artikel 93, lid 3, van het Verdrag. Dat artikel bepaalt dat de Commissie van elk voornemen tot invoering van steunmaatregelen tijdig op de hoogte wordt gebracht, zodat zij haar opmerkingen zou kunnen maken. Zoals het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen heeft overwogen, mag een Lid-Staat de duidelijke bepalingen van artikel 93, lid 3, niet terzijde stellen, bijvoorbeeld op grond van de overweging dat die Staat de voorgenomen steunmaatregel verenigbaar acht met de gemeenschappelijke markt (3). De aanmelding bij de Commissie moet dan ook geschieden, zelfs al meent de Lid-Staat dat deze steun niet indruist tegen de regelen van het Europees

(1) Zie JORIS, T., "Nationale steunmaatregelen en het Europees gemeenschapsrecht", MAKLU uitgevers, 1994, p. 55.

(2) Zie Hof van Justitie, zaak 173-73, Italië/Commissie, van 2 juli 1974, Jur., 1974, p. 709.

(3) Hof van Justitie, beschikking van 20 september 1983, Commissie/Frankrijk, 171/83 R, Jur., 1983 (2621), p. 2627, § 12.

L. 27.656/1

Gemeenschapsrecht. Het is immers de Commissie - en niet de Lid-Staat - die hierover zal oordelen (1). Ten slotte volgt uit artikel 93, lid 3, zoals het Hof van Justitie heeft overwogen, dat de voorgenomen maatregel tot invoering van steun aan de Commissie medegedeeld moet worden voordat die maatregel in de interne rechtsorde doorgevoerd is (2).

2. Daarover ondervraagd door de auditeur-verslaggever, heeft de gemachtigde van de regering geantwoord dat het ontwerp niet werd aangemeld bij de Commissie. De redenen daarvoor zijn volgens hem de volgende :

"Op uw verzoek, geef ik u hierbij enkele elementen op basis waarvan de Vlaamse regering meent, dat het ontwerp van decreet betreffende het voeren van een beleid ter aanmoediging van de technologische innovatie niet aan de voorafgaande goedkeuring van de Europese Commissie dient onderworpen te worden.

Artikel 93 van het Europees Verdrag bepaalt dat "de commissie van elk voornemen tot invoering of wijziging van steunmaatregelen tijdig op de hoogte (wordt) gebracht, om haar opmerkingen te kunnen maken. Indien zij meent dat zulk een voornemen volgens artikel 92 onverenigbaar is met de gemeenschappelijke markt, vangt zij onverwijld de (in het vorige lid bedoelde) procedure aan. De betrokken Lid-Staat kan de voorgenomen maatregel niet tot uitvoering brengen voordat die procedure tot een eindbeslissing heeft geleid."

(1) Hof van Justitie, *ibid.*, Jur., 1983, p. 26127.

(2) Zie Hof van Justitie, arrest van 27 maart 1984, Commissie/Italië, 169/82, Jur., 1984, (1603), p. 1615, §§ 10-11.

L. 27.656/1

De Vlaamse regering wil met het bedoelde decreet haar instrumentarium voor het voeren van een innovatiebeleid beter organiseren en stroomlijnen. De herschikkingen zijn intern aan de overheid. Het decreet regelt de wisselwerking tussen regering en parlement en het herschikt de instrumenten als het IWT, het FIOV en het VITO. Het zou een slechte keuze zijn, om deze veranderingen regeling per regeling door te voeren, zonder de gemeenschappelijke noemer aan te geven. De gemeenschappelijke noemer van deze herschikkingen is "innovatie". Daarom voert het decreet de nieuwe basisbegrippen in voor het voeren van een innovatiebeleid.

Omdat de plaats van deze instrumenten decretaal vastligt, kan men niet anders dan ze langs decretale weg te wijzigen. Men kan bijv. het FIOV niet opheffen, of de interne organisatie van het IWT wijzigen, zonder decreet. In de memorie van toelichting wordt uitvoerig geargumenteed, dat het ontbreken van deze nieuwe basisbegrippen in het wettelijk apparaat de beleidsvoerder ernstig hinderen.

De aangebrachte wijzigingen veranderen in geen deele de rechten die derden zouden hebben. Het begrippenkader waarrond het interne "huishouden" van de overheid wordt herschikt, zal later gebruikt worden om steunregelingen op te baseren. Artikel 8, 9 en 10 kondigen aan, op welke domeinen zo'n regelingen getroffen zullen worden, zonder dat dit nu al gebeurt. Wanneer deze besluiten later uitgewerkt worden, zal de rechtsonderhorige ze onmiddellijk kunnen plaatsen in het juiste referentiekader, vermits te verwijzen naar de begrippen die de overheid ook voor haar interne organisatie gebruikt. Dit bevordert de doorzichtigheid van het overheidsoptreden : de (nog uit te werken) regels die haar externe optreden bepalen, sluiten dan aan bij haar interne organisatie.

Nergens in het decreet komen bepalingen voor, die aan de Vlaamse regering een uitvoerbare basis geven om ten aanzien van derden rechten te creëren of plichten aan te gaan. Zij kan niets doen op basis van dit decreet, dat van aard zou zijn de mededinging te vervalsen of dreigen te vervalsen door begunstiging van bepaalde ondernemingen of producties zodat het handelsverkeer ongunstig beïnvloed wordt. Indien de Vlaamse

L. 27.656/1

regering zinnens zou zijn om dergelijke steunmaatregelen te nemen, dan zou ze in de concrete bepalingen van het decreet geen enkele grond vinden om die maatregelen - het weze individuele steunverlening, het weze het tot stand brengen van een organieke steunregeling - niet aan de voorafgaande goedkeuring van de EG te moeten onderwerpen, zoals artikel 93 voorziet.

Deze werkwijze is in het verleden nog gevolgd, zonder dat de Europese Commissie daar enige opmerking over gemaakt heeft. Het decreet van 6 mei 1987 tot oprichting van het FIOV regelde de interne werking van de overheid, met name de wijze waarop de door de federale overheid overgedragen middelen voor wetenschappelijk onderzoek in het Vlaams Gewest zouden opgevangen en ondergebracht worden. Dit decreet machtigt de Vlaamse regering om de overgedragen middelen te gebruiken - in algemene zin. Het FIOV-decreet werd niet aan de EG gemeld. Het uitvoeringsbesluit daarentegen, dat de steunvoorwaarden ten aanzien van derden regelt, werd officieel aangemeld op 26 april 1990. Het onderzoek door de Europese Commissie spitste zich toe op de concrete steunmodaliteiten, en leidde tot de goedkeuring ervan op 25 januari 1991. In de correspondentie vanwege de EG wordt nergens vermeld dat het FIOV-decreet aangemeld had moeten geweest zijn. Indien de goedkeuring van het innovatiedecreet zou meebrengen dat de concrete bepalingen van het FIOV-besluit rechtstreeks uitvoerbaar gewijzigd zouden zijn, dan zou dit volgens artikel 93 aangemeld moeten worden, maar dit is niet het geval.

De Vlaamse regering heeft de inhoud van het innovatiedecreet vergeleken met de inhoud van het decreet van 15 december 1993 tot bevordering van de economische expansie in het Vlaamse Gewest. In tegenstelling tot het decreet betreffende het voeren van een beleid ter aanmoediging van de technologische innovatie, bevat het expansiedecreet, hoewel het slechts een kader aangeeft dat later door richtlijnen is ingevuld, wel degelijk zeer concrete bepalingen over de rechten en plichten die derden krachtens dit decreet zullen hebben. Het expansiedecreet regelt zeer nauwkeurig de verschillende types van investeringen waarvoor steun verleend kan worden, de vormen en modaliteiten van deze steun alsmede de maximaal toepasbare

L. 27.656/1

steunpercentages. Het is evident dat de EG deze concrete bepalingen wel voorafgaand aan de indiening van het decreet diende te beoordelen, wat ook gebeurd is.

Samengevat is de Vlaamse regering van oordeel dat de bepalingen die zij in haar ontwerp opneemt wel degelijk het karakter van decretale bepalingen moeten hebben, zonder dat zij op enige wijze steunregelingen of steunvoornemens in de zin van artikel 93 van het EG-Verdrag inhouden, en die derhalve niet aan de voorafgaande beoordeling van de Commissie voorgelegd moeten worden."

3. De Raad van State kan deze zienswijze niet bijvallen.

3.1. Het ontwerp beoogt een decretale basis te bieden voor steunmaatregelen betreffende de aanmoediging van de technologische innovatie. Dat een aanmelding bij de Commissie van dergelijk voornemen noodzakelijk is, blijkt uit de memorie van toelichting zelf : "De lacune aan een formeel kader voor innovatie doet zich ook voor op Europees vlak. De Europese Commissie moedigt lidstaten aan om een innovatiebeleid te voeren. Maar ze biedt geen Europese kaderrichtlijn die duidelijk maakt welke steun aan innovatie gegeven kan worden. De bestaande richtlijnen hebben ofwel betrekking op steun aan onderzoek en ontwikkeling of aan investeringen. De richtlijn over onderzoek en ontwikkeling zegt dat innovatie niet als een afzonderlijke categorie van O&O beschouwt dient te worden. Staatssteun voor activiteiten die als innovatief beschouwd kunnen worden, maar die niet als 'onderzoek' kunnen gerangschikt worden, wordt beoordeeld vanuit de beschikkingen over investeringssteun. Dergelijke formulering biedt weinig rechtszekerheid aan lidstaten en

L. 27.656/1

deelstaten die een steunregeling voor innovatie willen uitvaardigen.".

Het is weliswaar voor een Lid-Staat niet altijd even gemakkelijk om een onderscheid te maken tussen maatregelen die wel of niet onder de toepassing van artikel 92, lid 1, van het EG-Verdrag vallen, doch precies daarom staat het buiten kijf dat bij de minste twijfel moet worden aange meld (1). Indien het aan de Commissie staat om de verenigbaarheid van het ontwerp met de Europese regelgeving inzake staatssteun te onderzoeken, dan is zulks des te meer het geval indien er onduidelijkheid bestaat omtrent het beoorde lingskader inzake steun voor innovatie, hetgeen door de stellers van het ontwerp overigens niet betwist wordt.

3.2. De artikelen 8, 9 en 10 van het ontwerp, gelezen in samenhang met artikel 4 ervan, zullen de rechtsbasis zijn voor de uitwerking van een regeling voor directe steun, waarin reeds in het vooruitzicht gesteld wordt aan welke be gunstigden (bedrijven, instellingen, universiteiten, ...) en voor welke activiteiten steun verleend zal worden. Door de opheffing van het Fonds tot Bevordering van het Industrieel Wetenschappelijk Onderzoek in Vlaanderen (artikel 23 van het ontwerp) wordt bovendien de bestaande steunregeling, minstens voor wat betreft de procedure, gewijzigd.

Andere bepalingen van het ontwerp bieden overigens de basis voor het verlenen van indirecte steun aan be drijven. Zo stelt artikel 6, § 2, van het ontwerp dat de Vlaamse regering aan het Instituut voor de aanmoediging van

(1) Zie JORIS, T., o.c. p. 369 en de aldaar geciteerde rechtspraak onder voetnoot 2118.

L. 27.656/1

Innovatie door Wetenschap en Technologie in Vlaanderen concrete opdrachten kan geven "tot al wat dienen kan voor de aanmoediging van de technologische innovatie", en dat de regering hierbij beroep kan doen op de financiële middelen van deze nieuwe openbare instelling. Deze instelling kan blijkens de ontworpen artikelen 5 en 6 van het decreet van 23 januari 1991 (artikel 13 van het ontwerp) tal van vormen van indirecte steun verlenen.

Het argument luidens welk het ontwerp enkel tot doel heeft het instrumentarium voor het voeren van een innovatiebeleid beter te organiseren in de interne Vlaamse rechtsorde, zonder dat vooralsnog ten aanzien van derden rechten of plichten worden gecreëerd, kan te dezen dan ook niet worden aanvaard. De rechtsleer en de rechtspraak van het Europese Hof van Justitie zijn wat dat betreft duidelijk. Het EG-verdrag is in klare bewoordingen gesteld en maakt gewag van "voornemen tot invoering of wijziging van steunmaatregelen". Een wet, een decreet, een administratieve maatregel of een overeenkomst houden trouwens al meer dan een "voornemen" in. Men zou overigens niet goed kunnen inzien dat een parlement het opportuun zou vinden een regelgeving uit te vaardigen, waarop het in voorkomend geval zou moeten terugkomen (1).

(1) Zie JORIS, T., o.c. p. 403 en de aldaar geciteerde voetnoot 2319.

L. 27.656/1

4. De conclusie uit hetgeen voorafgaat is dan ook dat zolang de procedure, bedoeld in artikel 93, lid 3, van het EG-verdrag, haar beslag niet heeft gekregen, niet kan worden uitgesloten dat opmerkingen die in voorkomend geval door de Commissie kunnen worden geformuleerd, tot een wijziging van de ontworpen regeling zullen moeten leiden. Derhalve is het ontwerp, zoals het thans voorligt, alsnog niet gereed om te worden onderzocht door de afdeling wetgeving van de Raad van State.

L. 27.656/1

De kamer was samengesteld uit

de Heren	J. DE BRABANDERE,	kamervoorzitter,
	M. VAN DAMME,	staatsraden,
	D. ALBRECHT,	
	G. SCHRANS,	assessoren van de
	E. WYMEERSCH,	afdeling wetgeving,
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. P. DEPUYDT, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. J. DRIJKONINGEN, referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS

J. DE BRABANDERE

PERMANENTE VERTEGENWOORDIGING VAN BELGIË
BIJ DE EUROPESE UNIE

Permanente Vertegenwoordiging van België
bij de Europese Unie

FVDB

Nr P11/5320/69.022

Bijlage

1040 Brussel, 21-10-1998
Belliardstraat 62 – Tel. 233.21.11
Fax 231.10.75

KABINET van de MINISTER-PRESIDENT
v/d VLAAMSE REGERING

23-10-1998

WM

Geachte Heer Minister-President,

Betreft : Artikel 93 § 3 EG-Verdrag
Voorontwerp-decreet betreffende het voeren van een beleid ter
aanmoediging van de technologische innovatie

Verwijzend naar uw brief van 3 augustus 1998, ref. WT1/S2/97-B334, heb
ik de eer U als bijlage het antwoord van de Commissie over te maken.

Met bijzondere hoogachting,

De Permanent Vertegenwoordiger

F. van Daele

De Heer Luc VAN DEN BRANDE
Minister-President van de Vlaamse Regering
Martelaarsplein, 19
1000 BRUSSEL

EUROPESE COMMISSIE
DIRECTORAAT-GENERAAL IV - CONCURRENTIE
Overheidssteun

De Directeur

12.10.1998*U / 54129

Brussels,
DG IV/G2/O.J.H. D(98) -744

Betreft: Het voorontwerp van het decreet betreffende het voeren van een beleid ter aanmoediging van de technologische innovatie

Geachte Heer,

Wij danken U voor uw brief van 7 september jl., geregistreerd door de Commissie op 9 september 1998, waarin U het voorontwerp-decreet betreffende het voeren van een beleid ter aanmoediging van de technologische innovatie bij de Commissie heeft aangemeld conform artikel 93 lid 3 van het EG-verdrag. De notificatie ging gepaard met het verzoek te beoordelen of deze notificatie strikt noodzakelijk is, daar het ontwerp-decreet volgens de Vlaamse regering geen bevoegdheid creëert om zonder verdere formaliteiten tot steunverlening over te gaan.

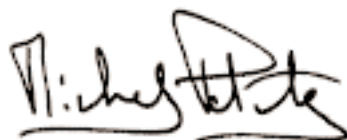
Volgens de Belgische autoriteiten beoogt het onderhavige decreet de wijze waarop, de voorwaarden waaronder en de instrumenten waarmee de Vlaamse regering een beleid voor aanmoediging van technologische innovatie kan voeren, te regelen. Volgens de Belgische autoriteiten bevat het onderhavige decreet geen bepalingen die ten aanzien van ondernemingen rechten op steun creëren. Het decreet zal de rechtsgrondslag vormen voor een aantal in de toekomst uit te vaardigen steunregelingen, die elk tijdig aangemeld zullen worden bij de Europese Commissie. Bij de formulering van deze toekomstige steunregelingen zal de Vlaamse regering houden met de kaderrichtlijnen van de Europese Commissie inzake staatssteun (artikelsgewijze toelichting bij artikel 6 van het voorontwerp).

Permanente Vertegenwoordiging
van België bij de Europese Unie
t.a.v. de hr. F. Van Daele
Belliardstraat 62
1040 Brussel

Daar het onderhavige decreet enkel de rechtsgrondslag zal vormen op basis waarvan steunmaatregelen tot stand komen en geen informatie bevat over de modaliteiten van de voorgenomen steunmaatregelen, behoudt de Commissie zich het recht voor om in een later stadium haar positie te bepalen. De Commissie heeft nota genomen van de verklaring van de Belgische autoriteiten dat elk van de voorgenomen steunmaatregelen aan de Commissie tijdig gemeld zal worden. In dit verband wordt de Belgische autoriteiten er aan herinnerd dat, overeenkomstig art. 93, lid 3 van het EG-verdrag, geen steun mag worden verstrekt tot de Commissie haar standpunt heeft meegedeeld.

In het besef dat bij de formulering van toekomstige steunregelingen de Belgische autoriteiten rekening zullen houden met het beleid van de Commissie ter zake wil de Commissie in dit stadium desalniettemin enige opmerkingen maken over het voorontwerp om mogelijke misverstanden te voorkomen. Deze opmerkingen vindt U in bijlage I.

Met de meeste hoogachting,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'M. Petite', with a stylized flourish at the end.

M. PETITE
Directeur

Bijlage I Enige opmerkingen van de Commissie

1. Algemeen

Het decreet zal een beleid voor de aanmoediging van technologische innovatie mogelijk maken (art. 2 van het decreet). In de "Communautaire kaderregeling inzake staatssteun voor onderzoek en ontwikkeling" is bepaald, dat innovatie niet als een afzonderlijke categorie van Onderzoek en Ontwikkeling wordt beschouwd. Dit betekent dat onder het O&O-steunkader enkel steunmaatregelen ter bevordering van innovatieve activiteiten kunnen worden toegekend voor zover deze activiteiten vallen binnen één van de O&O-fasen, zoals die door de Commissie onderscheiden zijn: fundamenteel onderzoek, industrieel onderzoek of pre-concurrentiële ontwikkeling. De definities van deze O&O-fasen zijn gegeven in bijlage I van het bovengenoemde O&O-kader. Indien het om innovatieve activiteiten gaat, die niet als O&O-activiteiten kunnen worden beschouwd, kan steun voor innovatie slechts worden toegekend, wanneer deze spoort met het beleid van de Commissie inzake investeringssteun.

2. O&O-steun

Voor zover het decreet van toepassing is op het stimuleren van Onderzoek en Ontwikkeling, wil de Commissie opmerken, dat de Commissie onder pre-concurrentiële ontwikkeling verstaat de omzetting van de resultaten van industrieel onderzoek in plannen, schema's of ontwerpen voor nieuwe, gewijzigde of verbeterde producten, processen of diensten, of deze nu voor verkoop of gebruik zijn bestemd, met inbegrip van de fabricage van een eerste prototype dat niet voor commerciële doeleinden kan worden aangewend. Voorts kan daaronder de conceptuele formulering en het ontwerp van alternatieve producten, processen of diensten worden verstaan en eerste demonstratie- of modelprojecten, voor zover deze projecten niet voor industriële toepassing of commerciële exploitatie kunnen worden gebruikt of geschikt gemaakt. Daaronder wordt niet verstaan routinematige of periodieke wijzigingen van bestaande producten, productielijnen, fabricageprocessen of diensten en andere courante werkzaamheden, zelfs indien deze wijzigingen verbeteringen kunnen zijn.

De Commissie stelt vast dat de in het voorontwerp van het decreet gehanteerde terminologie op dit punt ruimer is dan de door de Commissie gehanteerde definities. Zo staat bijvoorbeeld in de toelichting op het decreet van artikel 4 punt 3 dat onder de activiteit "aanwending van wetenschappelijk-technologische kennis" het traditionele begrip prototype valt, zonder daarbij te vermelden dat dit enkel een prototype kan betreffen dat niet voor commerciële doeleinden kan worden aangewend. Ook komen op diverse plaatsen in de tekst de termen "commercialisering" en "industriële productontwikkeling" als subsidiabele activiteiten naar voren (zie bijvoorbeeld artikel 4 van het decreet en de toelichting daarop onder punt 3). Onder het O&O-kader is steun voor dergelijke activiteiten niet toegestaan.

Als in de later te formuleren subsidieregelingen deze terminologie van het decreet en de interpretatie daarvan overgenomen wordt, zal dit ertoe leiden, dat de Europese Commissie zulke steunmaatregelen niet zal kunnen goedkeuren.

3. Investeringssteun

Voor zover het stimuleren van innovatie betrekking heeft op investeringen, herinnert de Commissie de Belgische autoriteiten er aan dat telkens – afhankelijk van de aard van de te steunen investeringen – aan de voorwaarden voldaan moeten worden van de in casu van toepassing zijnde kaders en richtsnoeren (Richtsnoeren inzake regionale steunmaatregelen, Communautaire kaderregeling inzake staatssteun ten behoeve van het milieu, Communautaire kaderregeling inzake overheidssteun voor het midden- en kleinbedrijf, etc).

4. FIOV

Blijkens artikel 23 van het decreet wordt het Fonds tot bevordering van het Industrieel Wetenschappelijk Onderzoek (FIOV) opgeheven. De uitstaande rechten en verplichtingen zullen worden overgedragen aan het IWT-Vlaanderen. De Commissie merkt op dat, indien deze overgang leidt tot wijzigingen van de steunregeling die door het FIOV wordt uitgevoerd, deze wijzigingen aan de Commissie moeten worden gemeld.

5. VITO

Op grond van artikel 22 van het decreet krijgt de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) de competentie kapitaalparticipaties te nemen of activa, die door haar onderzoeksactiviteiten tot stand worden gebracht, in ondernemingen in te brengen. De Commissie wil de Belgische autoriteiten er aan herinneren dat participaties met overheidsmiddelen bekostigd staatssteun in de zin van artikel 92 en 93 van het EG-verdrag kunnen bevatten. Het standpunt van de Commissie dien aangaande is bekendgemaakt in Bull EG 9-1984 (Kapitaalinbreng door de overheid in ondernemingen).

---,---

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET

betreffende het voeren van een beleid ter aanmoediging van de technologische innovatie

DE VLAAMSE REGERING,

Gelet op eensdeels de aanbevelingen van de Europese Commissie om een innovatiebeleid te voeren en de dringende noodzaak het Vlaamse technologisch innovatiebeleid aan die aanbevelingen aan te passen, anderdeels op het onaangepast karakter van de huidige instrumenten en wettelijke terminologie om een dergelijk innovatiebeleid adequaat en snel te kunnen voeren ;

Op voorstel van de minister-president en de Vlaamse minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie,

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De minister-president van de Vlaamse regering en de Vlaamse minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

Dit decreet regelt de wijze waarop, de voorwaarden waaronder en de instrumenten waarmee de Vlaamse regering een beleid voor de aanmoediging van de technologische innovatie kan voeren.

Artikel 3

Voor de toepassing van dit decreet wordt onder technologische innovatie verstaan, dat gedeelte van de activiteiten binnen economische innovatie, waarin wetenschappelijk-technologisch onderzoek en ontwikkeling of creatieve technologietoepassingen een wezenlijke rol spelen, in combinatie met andere kenniselementen.

Onder economische innovatie wordt het geheel van activiteiten verstaan, waarbij bestaande en/of nieuwe kenniselementen creatief aangewend en gecombineerd worden voor de verbetering van bestaande of de

ontwikkeling van nieuwe producten en diensten, productieprocessen, organisatiemethoden en commercialisering, zodat toegevoegde waarde tot stand wordt gebracht of in stand wordt gehouden.

Artikel 4

Voor de toepassing van dit decreet wordt een onderscheid gemaakt tussen verschillende types van activiteiten, zijnde :

- 1° ontwikkeling van wetenschappelijk-technologische kennis : onderzoek en haalbaarheidsstudies uitvoeren om nieuwe wetenschappelijk-technologische kennis tot stand te brengen ;
- 2° verspreiding van wetenschappelijk-technologische kennis : wetenschappelijk-technologische kennis voor potentiële of effectieve gebruikers beschikbaar maken ;
- 3° aanwending van wetenschappelijk-technologische kennis : wetenschappelijk-technologische kennis gebruiken om bestaande producten en diensten te verbeteren of nieuwe producten en diensten te ontwikkelen, of om het productieproces, de organisatiemethoden en de commercialisering te vernieuwen ;
- 4° ondersteuning van wetenschappelijk-technologische kennis : alle activiteiten ondersteunen die bewerkten dat wetenschappelijk-technologische kennis meer en beter ontwikkeld, verspreid en aangewend wordt, en die niet onder de punten 1°, 2° of 3° gerangschikt kunnen worden.

HOOFDSTUK II

De Vlaamse regering

Artikel 5

De Vlaamse regering moet een beleid voeren voor de aanmoediging van de technologische innovatie.

Artikel 6

§ 1. De Vlaamse regering doet een beroep op het IWT-Vlaanderen voor de aanmoediging van de technologische innovatie.

§ 2. De Vlaamse regering kan aan het IWT-Vlaanderen concrete opdrachten geven, tot al wat dienen kan voor de aanmoediging van de technologische innovatie. Ze mag daarbij een beroep doen op de financiële middelen van het IWT-Vlaanderen.

Artikel 7

§ 1. De Vlaamse regering dient periodiek in het Vlaams Parlement een beleidsplan in voor de aanmoediging van de technologische innovatie (hierna 'het beleidsplan' te noemen). Het beleidsplan geldt voor een termijn van vier jaar.

§ 2. Het beleidsplan omvat :

- 1° een beschrijving en verantwoording van het beleid dat de Vlaamse regering gevoerd heeft en van de beleidsintenties voor de toekomst, binnen de internationale context ;

- 2° een beschrijving en verantwoording van de budgettaire middelen die ze inzet ;
- 3° een beschrijving en analyse van de instrumenten en/of financieringsmechanismen die ze inzet.

§ 3. Het beleidsplan heeft betrekking op :

- 1° het beleid, de budgettaire middelen en de instrumenten en/of financieringsmechanismen die in hoofdzaak gericht zijn op de aanmoediging van de technologische innovatie ;
- 2° de weerslag en de afgeleide effecten op de technologische innovatie van het beleid, de budgettaire middelen en de instrumenten van acties binnen andere beleidsdomeinen en met een andere finaliteit dan de technologische innovatie, voorzover die weerslag en afgeleide effecten belangrijk zijn.

§ 4. Het beleidsplan moet in het bijzonder, gelet op de evoluerende behoeften van het innovatiebeleid, voorstellen bevatten voor de aanpassing, de coördinatie en de integratie van de bestaande en tot de totstandkoming van nieuwe instrumenten en/of financieringsmechanismen die in hoofdzaak gericht zijn op de aanmoediging van de technologische innovatie of die er een belangrijke weerslag op hebben.

§ 5. De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen en de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid brengen over het beleidsplan genoemd in § 1 een advies uit. Deze adviezen worden toegevoegd aan het beleidsplan vóór het in het Vlaams Parlement wordt neergelegd.

§ 6. Een besluit van de Vlaamse regering regelt de nadere voorwaarden voor de opstelling en de indiening van het beleidsplan genoemd in § 1.

Artikel 8

De Vlaamse regering regelt in een reglementair besluit de voorwaarden voor de verlening van financiële steun, in het bijzonder de criteria en de procedure voor de beoordeling van de steunaanvragen, aan projecten voor ontwikkeling van wetenschappelijk-technologische kennis, zoals omschreven in artikel 4, 1° en 3°, die tot stand komen op initiatief van bedrijven.

Artikel 9

De Vlaamse regering regelt in een reglementair besluit de voorwaarden voor de verlening van financiële steun, in het bijzonder de criteria en de procedure voor de beoordeling van de steunaanvragen, aan projecten voor één of meerdere van de verschillende types van activiteiten inzake technologische innovatie, zoals omschreven in artikel 4, die uitgaan van samenwerkingsverbanden tussen bedrijven, instellingen en/of organisaties.

Artikel 10

De Vlaamse regering regelt in een reglementair besluit de voorwaarden voor de verlening van financiële steun, in het bijzonder de criteria en de procedure voor de beoordeling van de steunaanvragen, aan de interface-activiteiten die uitgaan van de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap. Met "interface-activiteiten" wordt voor de toepassing van dit decreet bedoeld : de bevordering van de samenwerking tussen de universiteit en het bedrijfsleven, de economische valorisatie van het door de universiteit uitgevoerde onderzoek en/of de oprichting van spin-offbedrijven.

HOOFDSTUK III

Wijzigings- en opheffingsbepalingen

AFDELING 1

Het IWT-Vlaanderen

Artikel 11

In artikel 2 van het decreet van 23 januari 1991 betreffende de oprichting van een Vlaams Instituut voor de bevordering van het wetenschappelijk-technologisch onderzoek in de industrie wordt § 1 vervangen door wat volgt : "§ 1. Bij de Vlaamse regering wordt een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid opgericht, "Instituut voor de aanmoediging van Innovatie door Wetenschap en Technologie in Vlaanderen" te noemen, afgekort het IWT-Vlaanderen."

Artikel 12

Artikel 3 van het hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt :

"Artikel 3

Het IWT-Vlaanderen heeft tot doel de technologische innovatie in het Vlaamse Gewest aan te moedigen. Technologische innovatie wordt voor de toepassing van dit decreet omschreven zoals in artikel 3 van het decreet van ... betreffende het voeren van een beleid ter aanmoediging van de technologische innovatie".

Artikel 13

In hetzelfde decreet worden Afdeling I en II, bestaande uit artikel 4 tot en met 7, vervangen door wat volgt :

"Hoofdstuk Iibis

Opdrachten

Artikel 4

Het IWT-Vlaanderen heeft als algemene opdrachten :

1° bijdragen tot de voorbereiding en de uitvoering van het beleid van de Vlaamse regering voor de aanmoediging van de technologische innovatie met inbegrip van het verlenen van adviezen over voorontwerpen van wijziging van dit decreet en over voorontwerpen van reglementaire besluiten aangaande de technologische innovatie ;

2° de technologische innovatie op het terrein aanmoedigen.

Artikel 5

Het IWT-Vlaanderen voert de concrete opdrachten uit van de Vlaamse regering die passen binnen de in artikel 4 genoemde algemene opdracht. Het wendt hiertoe zijn financiële middelen aan.

Artikel 6

Het IWT-Vlaanderen kan de technologische innovatie op het terrein aanmoedigen door één of meer van volgende activiteiten te ontwikkelen :

- 1° gericht op technologische innovatie, financiële steun verlenen aan projecten of activiteiten van bedrijven, instellingen en organisaties of beurzen verlenen aan personen ;
- 2° informatie verspreiden en advies, begeleiding, gespecialiseerde dienstverlening en/of expertise aanbieden ;
- 2° informatie verspreiden en advies, begeleiding, gespecialiseerde dienstverlening en/of expertise aanbieden ;
- 3° netwerkvorming en samenwerking tussen bedrijven, instellingen en organisaties in de hand werken ;
- 4° de deelname bevorderen van bedrijven, instellingen en/of organisaties aan internationale programma's, gericht op de technologische innovatie ;
- 5° het optreden coördineren van bedrijven, instellingen en organisaties die middelen ten laste van de Vlaamse begroting voor de technologische innovatie ontvangen.

Artikel 7

Het IWT-Vlaanderen oefent de in artikel 4 tot en met 6 genoemde opdrachten uit overeenkomstig de besluiten en beslissingen van de Vlaamse regering, en krachtens de bepalingen van een beheersovereenkomst met de Vlaamse regering, bedoeld in artikel 14 van het decreet van ... betreffende het voeren van een beleid ter aanmoediging van de technologische innovatie.

Artikel 7bis

§ 1. Het IWT-Vlaanderen mag geen financiële steun verlenen aan de technologische innovatie tenzij op basis van reglementaire besluiten of beslissingen van de Vlaamse regering, die de voorwaarden voor de steunverlening omschrijven.

§ 2. De aanvrager van financiële steun die geen voldoening heeft gekregen, kan, op de wijze bepaald door de Vlaamse regering, bij het IWT-Vlaanderen een met redenen omkleed verzoek tot herziening van de beslissing indienen.'

Artikel 14

In hetzelfde decreet wordt een Hoofdstuk IIter ingevoegd, dat luidt als volgt :

"HOOFDSTUK IIter

Beheersovereenkomst

Artikel 7ter

§ 1. Het Vlaams Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering, sluit met het IWT-Vlaanderen een beheersovereenkomst. De Vlaamse regering deelt, vòòr de ondertekening ervan, het ontwerp van beheersovereenkomst mee aan het Vlaams Parlement.

§ 2. De beheersovereenkomst wordt afgesloten voor een termijn van vier jaar. Ze wordt van rechtswege verlengd wanneer bij het verstrijken van de termijn van de geldende beheersovereenkomst geen nieuwe beheersovereenkomst in werking is getreden.

§ 3. De beheersovereenkomst bepaalt in het bijzonder :

- 1° de kwantitatieve en kwalitatieve resultaten die het IWT-Vlaanderen moet bereiken door op het terrein de technologische innovatie aan te moedigen ;
- 2° de wijze waarop de Vlaamse regering en haar diensten met het IWT-Vlaanderen zullen samenwerken, met inbegrip van de wijze waarop de concrete opdrachten genoemd in artikel 5 worden voorbereid, meegedeeld, uitgevoerd en opgevolgd ;
- 3° de omvang en de berekeningswijze van de dotaties aan het IWT-Vlaanderen genoemd in artikel 21.'

Artikel 15

§ 1. In hetzelfde decreet wordt Hoofdstuk III, bestaande uit artikel 8 tot en met 20, met uitzondering van artikel 11, vervangen door wat volgt :

"HOOFDSTUK III

Bestuur en werking

AFDELING 1

De raad van bestuur

ONDERAFDELING A

Bevoegdheden

Artikel 8

Het IWT-Vlaanderen wordt bestuurd door een raad van bestuur.

Artikel 9

§ 1. De raad van bestuur bepaalt het beleid van IWT-Vlaanderen, onverminderd artikel 7 en 7bis.

§ 2. De raad van bestuur sluit de beheersovereenkomst af, genoemd in artikel 14 van het decreet van ... betreffende het voeren van een beleid ter aanmoediging van de technologische innovatie

§ 3. De raad van bestuur stelt de jaarlijkse begroting van IWT-Vlaanderen vast.

§ 4. De raad van bestuur heeft verder alle bevoegdheden, die niet door of krachtens dit decreet aan andere organen zijn toegewezen.

Artikel 10

De raad van bestuur kan bevoegdheden delegeren naar de voorzitter van het directiecomité en/of de directeur-generaal en/of het directiecomité.

Artikel 11

§ 1. De raad van bestuur neemt een reglement van orde aan.

§ 2. Het reglement van orde bevat minstens :

1° een regeling van de werkzaamheden van de raad van bestuur ;

2° een bepaling van alle delegaties die de raad van bestuur verleent ;

§ 3. De Vlaamse regering bekrachtigt het reglement van orde. Het reglement van orde wordt in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd.

ONDERAFDELING B

Samenstelling

Artikel 12

§ 1. De raad van bestuur bestaat uit hoogstens dertien stemgerechtigde leden en de ambtshalve leden.

§ 2. Elk van de leden van de raad van bestuur moet vertrouwd zijn met de technologische innovatie

§ 3. Het lidmaatschap van de raad van bestuur is onverenigbaar met dat van de Kamer van Volksvertegenwoordigers of de Senaat, de federale regering, het Vlaams Parlement, de Vlaamse regering, de Raad van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, een bestendige deputatie, de rechtelijke macht of van het Europees Parlement en met de functie van gewestelijk staatssecretaris in de Brusselse Hoofdstedelijke regering.

Artikel 13

§ 1. De stemgerechtigde leden van de raad van bestuur worden benoemd door de Vlaamse Regering.

§ 2. De stemgerechtigde leden van de raad van bestuur mogen, met uitzondering van de voorzitter van het directiecomité, niet tegelijkertijd personeelslid van IWT-Vlaanderen zijn.

§ 3. Vier stemgerechtigde leden worden benoemd uit een dubbeltal voorgedragen door de organisaties vertegenwoordigd in de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, waarvan twee leden de representatieve organisaties van de werkgevers, de middenstand en de landbouw vertegenwoordigen, en twee leden de representatieve organisaties van de werknemers.

Vier stemgerechtigde leden worden benoemd uit een dubbeltal voorgedragen door de Vlaamse Interuniversitaire Raad.

De Vlaamse regering duidt ten hoogste vijf leden aan, waaronder de voorzitter van het directiecomité.

§ 4. Het mandaat van de stemgerechtigde leden van de raad van bestuur duurt hoogstens zes jaar en is hernieuwbaar. Ingeval het mandaat van een stemgerechtigd lid voortijdig beëindigd wordt, voltooit de opvolger het mandaat van zijn voorganger.

§ 5. De Vlaamse regering benoemt onder de stemgerechtigde leden, met uitzondering van de voorzitter van het directiecomité, de voorzitter van de raad van bestuur. In geval van staking van stemmen in de raad van bestuur is zijn stem doorslaggevend.

Artikel 14

§ 1. De ambtshalve leden van de raad van bestuur zijn :

1° de directeur-generaal ;

2° een ambtenaar van de administratie Wetenschap en Innovatie van de Vlaamse Gemeenschap.

§ 2. De ambtshalve leden hebben geen stemrecht. Zij wonen de vergaderingen van de raad van bestuur bij met raadgevende stem

AFDELING 2

De leiding

Artikel 15

§ 1. Het IWT-Vlaanderen wordt collegiaal geleid door de voorzitter van het directiecomité en de directeur-generaal.

§ 2. De raad van bestuur bepaalt de nadere onderlinge taakverdeling tussen de voorzitter van het directiecomité en de directeur-generaal, die gehouden en gerechtigd zijn hiertoe een voorstel te formuleren.

Artikel 16

§ 1. De voorzitter van het directiecomité en de directeur-generaal worden benoemd door de Vlaamse regering.

§ 2. Hun mandaat duurt ten hoogste zes jaar, en is hernieuwbaar. Hun mandaat is een voltijdse opdracht. Hun rechten en plichten worden bedongen in een overeenkomst met de Vlaamse regering.

Artikel 17

§ 1. Bij het IWT-Vlaanderen wordt een directiecomité ingesteld. Het directiecomité bereidt de bijeenkomsten van de raad van bestuur voor, en ziet toe op de uitvoering van diens beslissingen. Het directiecomité oefent verder de bevoegdheden uit, die door de raad van bestuur eraan zijn gedelegeerd.

§ 2. Het directiecomité bestaat uit ten hoogste vijf leden, waaronder de voorzitter van het directiecomité en de directeur-generaal. Elk lid heeft één stem. Bij staking van stemmen beslist de raad van bestuur.

AFDELING 3

Personeel

Artikel 18

De Vlaamse regering bepaalt het administratief en geldelijk statuut van het statutair personeel en stelt de personeelsformatie van het IWT-Vlaanderen vast.

Artikel 19

Het IWT-Vlaanderen kan contractuele personeelsleden in dienst nemen, onder de bij wet bepaalde voorwaarden.

Artikel 16

Artikel 11 en artikel 20 van hetzelfde decreet worden opgeheven.

Artikel 17

In artikel 21, § 1 van hetzelfde decreet wordt het eerste lid vervangen door wat volgt :

"1°. de dotaties van het Vlaamse Gewest."

Artikel 18

In artikel 21, § 1 van hetzelfde decreet wordt het tweede lid opgeheven.

Artikel 19

In Hoofdstuk IV van hetzelfde decreet worden een artikel 21bis ingevoegd, dat luidt als volgt :

" Artikel 21bis

De middelen die voortvloeien uit de overgedragen rechten en plichten van het Fonds tot Bevordering van het Industrieel Wetenschappelijk Onderzoek in Vlaanderen worden gevoegd bij de financiële middelen van het IWT-Vlaanderen."

Artikel 20

In artikel 22, § 3 van hetzelfde decreet wordt het eerste lid vervangen door wat volgt : "De commissaris en de gemachtigde van financiën en begroting kunnen binnen een termijn van vier werkdagen beroep instellen tegen elke beslissing die zij strijdig achten met de wetten of de decreten, de besluiten en/of de beheers-overeenkomst."

AFDELING 2

VITO

Artikel 21

In artikel 4 van het decreet van 23 januari 1991 betreffende de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek, gewijzigd bij decreet van 25 juni 1992, wordt § 1 opgeheven.

Artikel 22

In artikel 4 van het hetzelfde decreet wordt § 3 vervangen door wat volgt : '§ 3 De VITO kan met eigen middelen kapitaalsparticipaties nemen of de activa die door haar onderzoeksactiviteiten worden tot stand gebracht inbrengen in ondernemingen, instellingen of verenigingen.'

AFDELING 3

FIOV

Artikel 23

Het decreet van 6 mei 1987 tot oprichting van een Fonds tot Bevordering van het Industrieel Wetenschappelijk Onderzoek in Vlaanderen, gewijzigd bij decreet van 21 december 1990, wordt opgeheven.

Artikel 24

De uitstaande rechten en plichten van het Fonds genoemd in artikel 21 worden bij de opheffing overgedragen naar het IWT-Vlaanderen.

HOOFDSTUK IV

Slotbepalingen

Artikel 25

De Vlaamse regering kan de bepalingen van het decreet van 23 januari 1991 betreffende de oprichting van een Vlaams Instituut voor de bevordering van het wetenschappelijk-technologisch onderzoek in de industrie coördineren met de bepalingen die daarin uitdrukkelijk of stilzwijgend wijzigingen hebben aangebracht tot aan het tijdstip van de coördinatie.

Te dien einde kan de regering :

- 1° de volgorde en de nummering van de te coördineren bepalingen veranderen en in het algemeen de teksten naar de vorm wijzigen ;
- 2° de verwijzingen die voorkomen in de te coördineren bepalingen, met de nieuwe nummering overeenbrengen ;
- 3° zonder afbreuk te doen aan de beginselen die in de te coördineren bepalingen vervat zijn, de redactie ervan wijzigen teneinde ze onderling te doen overeenstemmen en eenheid in de terminologie te brengen.

De coördinatie zal het opschrift volgende dragen : "Decreet betreffende de oprichting van het IWT-Vlaanderen, gecoördineerd op (datum)."

Artikel 26

De Vlaamse regering bepaalt de datum waarop de verschillende artikelen van dit decreet in werking treden.

Brussel,

*De minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Buitenlands Beleid,
Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie,*

Luc VAN DEN BRANDE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

L. 28.456/1

KONINKRIJK BELGIE
-----ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 12 november 1998 door de minister-president van de Vlaamse regering verzocht hem van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "betreffende het voeren van een beleid ter aanmoediging van de technologische innovatie", heeft op 7 januari 1999 het volgende advies gegeven :

L. 28.456/1

STREKKING VAN HET ONTWERP

Het om advies voorgelegde ontwerp strekt ertoe een decretale regeling op te zetten met betrekking tot de wijze waarop, de voorwaarden waaronder en de instrumenten waarmee de Vlaamse regering een beleid voor aanmoediging van de technologische innovatie kan voeren.

In de artikelen 3 en 4 van het ontwerp wordt een definitie gegeven van het begrip "technologische innovatie" en van zijn deelaspecten. Artikel 7 van het ontwerp voorziet in de opmaak van een beleidsplan voor de aanmoediging van de technologische innovatie dat de verdere coördinatie van het instrumentarium voor technologische innovatie waarborgt in het licht van de veranderende noden.

Aan de Vlaamse regering worden voorts machtigingen verleend om een regeling uit te werken inzake financiële steun voor technologische innovatie (artikelen 8 tot 10).

Ten slotte worden door het ontwerp een aantal decreten gewijzigd teneinde deze in overeenstemming te brengen met de nieuwe beleidsdoelstellingen inzake technologische innovatie :

- het bestaande Vlaams Instituut voor de bevordering van het wetenschappelijk-technologisch onderzoek in de industrie wordt omgevormd tot "het Instituut voor de aanmoediging van Innovatie door Wetenschap en Technologie in Vlaanderen" (hierna IWT-Vlaanderen) om aldus een centrale rol te kunnen spelen in het beleid tot aanmoediging van de technologische innovatie. Daartoe

L. 28.456/1

wordt het decreet van 23 januari 1991 betreffende de oprichting van een Vlaams Instituut voor de bevordering van het wetenschappelijk-technologisch onderzoek in de industrie, gewijzigd (artikelen 11 tot 20 van het ontwerp) ;

- er worden wijzigingen aangebracht in het decreet van 23 januari 1991 betreffende de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (artikelen 21 en 22 van het ontwerp) ;
- het Fonds tot Bevordering van het Industrieel Wetenschappelijk Onderzoek in Vlaanderen wordt opgeheven en er wordt een regeling getroffen betreffende de uitstaande rechten en plichten van het Fonds (artikelen 23 en 24 van het ontwerp).

VOORAFGAANDE OPMERKING

Het ontwerp bevat een aantal bepalingen die dezelfde aangelegenheid regelen als bepalingen uit een ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen naar aanleiding van de begroting 1999, waarover de Raad van State op 5 november 1998 het advies L. 28.360/1/3 heeft uitgebracht.

Het betreft meer bepaald de volgende artikelen van het ontwerp L. 28.360/1/3 :

- artikel 18 waarin artikel 3, § 2, van het decreet van 23 januari 1991 betreffende de oprichting van een Vlaams

L. 28.456/1

instituut voor de bevordering van het wetenschappelijk-technologisch onderzoek in de industrie wordt geïnterpreteerd, terwijl artikel 12 van het voorliggende ontwerp deze bepaling vervangt;

- de artikelen 19 en 20 die het decreet van 6 mei 1987 houdende oprichting van een fonds tot bevordering van het industrieel onderzoek in Vlaanderen, wijzigen, terwijl artikel 23 van het voorliggende ontwerp dit decreet opheft;
- de artikelen 21 en 22 (1) die identiek zijn aan de artikelen 21 en 22 van het voorliggende ontwerp.

Het staat aan de Vlaamse regering uit te maken welke teksten aan het Vlaams Parlement dienen te worden voorgelegd.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 1

Luidens artikel 1 regelt het ontwerp een gewest-aangelegenheid.

Artikel 10 van het ontwerp regelt evenwel de steunaanvragen met betrekking tot de "interface-activiteiten" die uitgaan van de universiteiten in de Vlaamse

(1) Waarbij door de Raad van State diverse opmerkingen zijn gemaakt in voornoemd advies L. 28.360/1/3.

L. 28.456/1

Gemeenschap. In zoverre die bepaling een financiering van wetenschappelijk onderzoek aan de universiteiten betreft, regelt ze een gemeenschapsaangelegenheid aangezien het wetenschappelijk onderzoek van en door de universiteiten moet worden beschouwd als een onderwijsaangelegenheid (1).

Anders dan in artikel 1 is bepaald, regelt het ontwerp bijgevolg zowel gewest- als gemeenschapsaangelegenheden. De juridische bezwaren omtrent het regelen in eenzelfde decreet van gemeenschaps- en gewestaangelegenheden zijn het Vlaams Parlement genoegzaam bekend, zodat het overbodig is daarover verder uit te weiden.

Artikel 2

Het bepaalde in dit artikel heeft geen normatieve inhoud, noch wordt de opname ervan door enige hogere rechtsnorm voorgeschreven. Het artikel dient bijgevolg uit het ontwerp te worden weggelaten.

Artikel 4

Dit artikel bevat een aantal definities. Men redigere de inleidende zin derhalve als volgt : "Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder ...".

(1) Gedr. St., Kamer, B. Z. 1988, nr. 516/1, 22.

L. 28.456/1

Artikel 5

Weliswaar dient de Vlaamse regering de decreten uit te voeren, kan de decreetgever in een decreet opdrachten verlenen aan de Vlaamse regering en staat die regering bij de uitvoering van haar beleid onder de politieke controle van het Vlaams parlement, doch zulks neemt niet weg dat het door de Vlaamse regering te voeren beleid een zaak van die regering zelf is en niet van het Vlaams Parlement. Artikel 5 dient derhalve uit het ontwerp te worden weggelaten.

Artikel 6

Ook dit artikel dient te worden weggelaten daar de verhouding tussen de Vlaamse regering en het IWT-Vlaanderen, op een overigens meer uitvoerige wijze, wordt geregeld in het - door het voorliggende ontwerp te wijzigen - decreet van 23 januari 1991 betreffende de oprichting van een Vlaams Instituut voor de bevordering van het wetenschappelijk-technologisch onderzoek in de industrie.

Artikel 7

In paragraaf 6 schrappe men de woorden "Een besluit van".

L. 28.456/1

Artikelen 8 tot 10

De Vlaamse regering mag slechts door het uitvoerdigen van reglementaire besluiten normerend optreden. Het is overbodig en in strijd met de regels van de wetgevingstechniek, zulks nog eens uitdrukkelijk te bepalen. Men schrappe derhalve in de artikelen 8, 9 en 10 de woorden "in een reglementair besluit".

Artikel 11

Ook het opschrift van het decreet van 23 januari 1991 betreffende de oprichting van een Vlaams Instituut voor de bevordering van het wetenschappelijk- technologisch onderzoek in de industrie moet worden aangepast aan de nieuwe benaming van de instelling.

Artikel 13

Artikel 13 vervangt de afdelingen 1 en 2 (en niet I en II) van het decreet van 23 januari 1991 door een nieuw hoofdstuk IIbis, waarin de opdrachten van het IWT-Vlaanderen worden omschreven.

Bij dit artikel zijn de volgende opmerkingen te maken :

L. 28.456/1

1. In het ontworpen artikel 4, 1', dient te worden verduidelijkt of het om facultatieve, dan wel om verplichte adviezen gaat.

2. In het ontworpen artikel 6 is het 2' tweemaal weergegeven.

3. In het ontworpen artikel 7 dient de verwijzing naar artikel 14 van het voorliggende ontwerp te worden vervangen door een verwijzing naar het ontworpen artikel 7ter van het decreet van 23 januari 1991.

4. Men vervange in het ontworpen artikel 7bis, § 2, de woorden "die geen voldoening heeft gekregen" door de woorden "wiens steunaanvraag is geweigerd".

Artikel 14

Luidens de memorie van toelichting worden met het begrip "diensten" in het ontworpen artikel 7ter, § 3, 2', van het decreet van 23 januari 1991 bedoeld "de administratie en de Vlaamse wetenschappelijke instellingen". Men specifiëre zulks in de tekst van het artikel zelf.

L. 28.456/1

Artikel 15

Artikel 15 vervangt hoofdstuk III van het decreet van 23 januari 1991.

Bij dit artikel zijn de volgende opmerkingen te maken :

1. Indien artikel 16 van het ontwerp wordt weggelaten, dient in de inleidende zin van artikel 15, § 1, geen uitzondering te worden gemaakt voor artikel 11.

2. Men vervange in het ontworpen artikel 11, § 3, het woord "gepubliceerd" door "bekendgemaakt".

3. De vraag rijst of de opsomming in het ontworpen artikel 12, § 3, van de functies of ambten waarmee het lidmaatschap van de raad van bestuur onverenigbaar is, wel volledig is. Zo rijst bijvoorbeeld de vraag waarom geen melding wordt gemaakt van de ambtsdragers bij het Arbitragehof, de Raad van State of het Rekenhof.

4. Nog in het ontworpen artikel 12, § 3, vervange men het woord "rechtelijke" door "rechterlijke".

L. 28.456/1

5. De verhouding tussen de raad van bestuur, enerzijds, en de voorzitter van het directiecomité en de directeur-generaal, anderzijds, zou in het ontworpen artikel 15 nader moeten worden verduidelijkt.

6. In paragraaf 2 van hetzelfde artikel 15 schrappen men de woorden "gehouden en gerechtigd zijn (...) te".

7. In het ontworpen artikel 17, - dat beter een afzonderlijke afdeling zou uitmaken, in te voegen vóór de ontworpen afdeling 2 - dient te worden verduidelijkt wie de leden van het directiecomité aanwijst.

8. Volgens de memorie van toelichting is met de verwijzing naar de "wet" in het ontworpen artikel 19 het koninklijk besluit van 26 september 1994 tot bepaling van de algemene principes van het administratief en geldelijk statuut van de rijksambtenaren bedoeld.

Men verduidelijke zulks in de ontworpen bepaling.

Artikel 16

Het volstaat te verwijzen naar opmerking 1 bij artikel 15.

L. 28.456/1

Artikelen 17 en 18

1. Men schrijve in artikel 17 "1°" in de plaats van "eerste lid" en in artikel 18 "2°" in plaats van "tweede lid".

2. De beide artikelen zouden beter tot één artikel worden samengevoegd.

L. 28.456/1

De kamer was samengesteld uit

de Heren	D. VERBIEST,	kamervoorzitter,
	M. VAN DAMME,	staatsraden,
	J. SMETS,	
	G. SCHRANS,	assessoren van de
	E. WYMEERSCH,	afdeling wetgeving,
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. P. DEPUYDT, eerste auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door Mevr. M.-C. CEULE, eerste referendaris-afdelingshoofd.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS

D. VERBIEST

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

L. 28.630/1

KONINKRIJK BELGIE
-----ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 22 december 1998 door de minister-president van de Vlaamse regering verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "betreffende het voeren van een beleid ter aanmoediging van de technologische innovatie", heeft op 7 januari 1999 het volgende advies gegeven :

L. 28.630/1

De bepalingen opgenomen in het voor advies voorgelegde voorontwerp van decreet zijn identiek aan de bepalingen opgenomen in het voorontwerp van decreet "betreffende het voeren van een beleid ter aanmoediging van de technologische innovatie", waarover de Raad van State, afdeling wetgeving, heden het advies L. 28.456/1 heeft uitgebracht.

Door het uitbrengen van het advies L. 28.456/1, heeft de Raad van State, afdeling wetgeving, zijn adviesbevoegdheid uitgeput.

L. 28.630/1

De kamer was samengesteld uit

de Heren	D. VERBIEST,	kamervoorzitter,
	M. VAN DAMME,	staatsraden,
	J. SMETS,	
	G. SCHRANS,	assessoren van de
	E. WYMEERSCH,	afdeling wetgeving,
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. P. DEPUYDT, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door Mevr. M.-C. CEULE, eerste referendaris-afdelingshoofd.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS

D. VERBIEST

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Gelet op eensdeels de aanbevelingen van de Europese Commissie om een innovatiebeleid te voeren en de dringende noodzaak het Vlaamse technologisch innovatiebeleid aan die aanbevelingen aan te passen, anderdeels op het onaangepast karakter van de huidige instrumenten en wettelijke terminologie om een dergelijk innovatiebeleid adequaat en snel te kunnen voeren ;

Op voorstel van de minister-president en de Vlaamse minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De minister-president van de Vlaamse regering en de Vlaamse minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

Voor de toepassing van dit decreet wordt onder technologische innovatie verstaan, dat gedeelte van de activiteiten binnen economische innovatie, waarin wetenschappelijk-technologisch onderzoek en ontwikkeling of creatieve technologietoepassingen een wezenlijke rol spelen, in combinatie met andere kenniselementen.

Onder economische innovatie wordt het geheel van activiteiten verstaan, waarbij bestaande en/of nieuwe kenniselementen creatief aangewend en gecombineerd worden voor de verbetering van bestaande of de ontwikkeling van nieuwe producten en diensten, productieprocessen, organisatiemethoden en commercialisering, zodat toegevoegde waarde tot stand wordt gebracht of in stand wordt gehouden.

Artikel 3

Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder

- 1° ontwikkeling van wetenschappelijk-technologische kennis : onderzoek en haalbaarheidsstudies uitvoeren om nieuwe wetenschappelijk-technologische kennis tot stand te brengen ;
- 2° verspreiding van wetenschappelijk-technologische kennis : wetenschappelijk-technologische kennis voor potentiële of effectieve gebruikers beschikbaar maken ;
- 3° aanwending van wetenschappelijk-technologische kennis : wetenschappelijk-technologische kennis gebruiken om bestaande producten en diensten te verbeteren of nieuwe producten en diensten te ontwikkelen, of om het productieproces, de organisatiemethoden en de commercialisering te vernieuwen ;
- 4° ondersteuning van wetenschappelijk-technologische kennis : alle activiteiten ondersteunen die bewerken dat wetenschappelijk-technologische kennis meer en beter ontwikkeld, verspreid en aangewend wordt, en die niet onder de punten 1°, 2° of 3° gerangschikt kunnen worden.

HOOFDSTUK II

De Vlaamse regering

Artikel 4

§ 1. De Vlaamse regering dient periodiek in het Vlaams Parlement een beleidsplan in voor de aanmoediging van de technologische innovatie (hierna 'het beleidsplan' te noemen). Het beleidsplan geldt voor een termijn van vier jaar.

§ 2. Het beleidsplan omvat :

- 1° een beschrijving en verantwoording van het beleid dat de Vlaamse regering gevoerd heeft en van de beleidsintenties voor de toekomst, binnen de internationale context ;
- 2° een beschrijving en verantwoording van de budgettaire middelen die ze inzet ;
- 3° een beschrijving en analyse van de instrumenten en/of financieringsmechanismen die ze inzet.

§ 3. Het beleidsplan heeft betrekking op :

- 1° het beleid, de budgettaire middelen en de instrumenten en/of financieringsmechanismen die in hoofdzaak gericht zijn op de aanmoediging van de technologische innovatie ;
- 2° de weerslag en de afgeleide effecten op de technologische innovatie van het beleid, de budgettaire middelen en de instrumenten van acties binnen andere beleidsdomeinen en met een andere finaliteit dan de technologische innovatie, voorzover die weerslag en afgeleide effecten belangrijk zijn.

§ 4. Het beleidsplan moet in het bijzonder, gelet op de evoluerende behoeften van het innovatiebeleid, voorstellen bevatten voor de aanpassing, de coördinatie en de integratie van de bestaande en tot de totstandkoming van nieuwe instrumenten en/of financieringsmechanismen die in hoofdzaak gericht zijn op de aanmoediging van de technologische innovatie of die er een belangrijke weerslag op hebben.

§ 5. De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen en de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid brengen over het beleidsplan genoemd in § 1 een advies uit. Deze adviezen worden toegevoegd aan het beleidsplan vóór het in het Vlaams Parlement wordt neergelegd.

§ 6. De Vlaamse regering regelt de nadere voorwaarden voor de opstelling en de indiening van het beleidsplan genoemd in § 1.

Artikel 5

De Vlaamse regering regelt de voorwaarden voor de verlening van financiële steun, in het bijzonder de criteria en de procedure voor de beoordeling van de steunaanvragen, aan projecten voor ontwikkeling van wetenschappelijk-technologische ken-

nis, zoals omschreven in artikel 3, 1°, die tot stand komen op initiatief van bedrijven.

Artikel 6

De Vlaamse regering regelt de voorwaarden voor de verlening van financiële steun, in het bijzonder de criteria en de procedure voor de beoordeling van de steunaanvragen, aan projecten voor één of meerdere van de verschillende types van activiteiten inzake technologische innovatie, zoals omschreven in artikel 3, die uitgaan van samenwerkingsverbanden tussen bedrijven, instellingen en/of organisaties.

Artikel 7

De Vlaamse regering regelt de voorwaarden voor de verlening van financiële steun, in het bijzonder de criteria en de procedure voor de beoordeling van de steunaanvragen, aan de interface-activiteiten die uitgaan van de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap. Met "interface-activiteiten" wordt voor de toepassing van dit decreet bedoeld : de bevordering van de samenwerking tussen de universiteit en het bedrijfsleven, de economische valorisatie van het door de universiteit uitgevoerde onderzoek en/of de oprichting van spin-offbedrijven.

HOOFDSTUK III

Wijzigings- en opheffingsbepalingen

AFDELING 1

Het IWT-Vlaanderen

Artikel 8

In het opschrift van het decreet van 23 januari 1991 betreffende de oprichting van een Vlaams Instituut voor de bevordering van het wetenschappelijk-technologisch onderzoek in de industrie worden de woorden "Vlaams Instituut voor de bevordering van het wetenschappelijk-technologisch onderzoek in de industrie" vervangen door "Instituut voor de aanmoediging van Innovatie door Wetenschap en Technologie in Vlaanderen".

Artikel 9

In artikel 2 van het decreet van 23 januari 1991 betreffende de oprichting van een Vlaams Instituut voor de bevordering van het wetenschappelijk-technologisch onderzoek in de industrie wordt § 1 vervangen door wat volgt : "§ 1. Bij de Vlaamse regering wordt een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid opgericht, "Instituut voor de aanmoediging van Innovatie door Wetenschap en Technologie in Vlaanderen" te noemen, afgekort 'het IWT-Vlaanderen'."

Artikel 10

Artikel 3 van het hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt :

"Artikel 3

Het IWT-Vlaanderen heeft tot doel de technologische innovatie in het Vlaamse Gewest aan te moedigen. Technologische innovatie wordt voor de toepassing van dit decreet omschreven zoals in artikel 2 van het decreet van [...] betreffende het voeren van een beleid ter aanmoediging van de technologische innovatie".

Artikel 11

In hetzelfde decreet worden Afdeling I en II, bestaande uit artikelen 4 tot 7, vervangen door wat volgt :

"HOOFDSTUK IIbis

Opdrachten

Artikel 4

Het IWT-Vlaanderen heeft als algemene opdrachten :

- 1° bijdragen tot de voorbereiding en de uitvoering van het beleid van de Vlaamse regering voor de aanmoediging van de technologische innovatie met inbegrip van het verlenen van verplichte adviezen over voorontwerpen van wijziging van dit decreet en over voorontwerpen van regle-

mentaire besluiten aangaande de technologische innovatie ;

- 2° de technologische innovatie op het terrein aanmoedigen.

Artikel 5

Het IWT-Vlaanderen voert de concrete opdrachten uit van de Vlaamse regering die passen binnen de in artikel 4 genoemde algemene opdracht. Het wendt hiertoe zijn financiële middelen aan.

Artikel 6

Het IWT-Vlaanderen kan de technologische innovatie op het terrein aanmoedigen door één of meer van volgende activiteiten te ontwikkelen :

- 1° gericht op technologische innovatie, financiële steun verlenen aan projecten of activiteiten van bedrijven, instellingen en organisaties of beurzen verlenen aan personen ;
- 2° informatie verspreiden en advies, begeleiding, gespecialiseerde dienstverlening en/of expertise aanbieden ;
- 3° netwerkvorming en samenwerking tussen bedrijven, instellingen en organisaties in de hand werken ;
- 4° de deelname bevorderen van bedrijven, instellingen en/of organisaties aan internationale programma's, gericht op de technologische innovatie ;
- 5° het optreden coördineren van bedrijven, instellingen en organisaties die middelen ten laste van de Vlaamse begroting voor de technologische innovatie ontvangen.

Artikel 7

Het IWT-Vlaanderen oefent de in artikelen 4 tot 6 genoemde opdrachten uit overeenkomstig de besluiten en beslissingen van de Vlaamse regering, en krachtens de bepalingen van een beheersovereenkomst met de Vlaamse regering, bedoeld in artikel 7ter.

Artikel 7bis

§ 1. Het IWT-Vlaanderen mag geen financiële steun verlenen aan de technologische innovatie tenzij op basis van reglementaire besluiten of beslissingen van de Vlaamse regering, die de voorwaarden voor de steunverlening omschrijven.

§ 2. De aanvrager van financiële steun wiens steun-aanvraag is geweigerd, kan, op de wijze bepaald door de Vlaamse regering, bij het IWT-Vlaanderen een met redenen omkleed verzoek tot herziening van de beslissing indienen".

Artikel 12

In hetzelfde decreet wordt een Hoofdstuk IIter ingevoegd, dat luidt als volgt :

"HOOFDSTUK IIter

Beheersovereenkomst

Artikel 7ter

§ 1. Het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering, sluit met het IWT-Vlaanderen een beheersovereenkomst. De Vlaamse regering deelt, voor de ondertekening ervan, het ontwerp van beheersovereenkomst mee aan het Vlaams Parlement.

§ 2. De beheersovereenkomst wordt afgesloten voor een termijn van vier jaar. Ze wordt van rechtswege verlengd wanneer bij het verstrijken van de termijn van de geldende beheersovereenkomst geen nieuwe beheersovereenkomst in werking is getreden.

§ 3. De beheersovereenkomst bepaalt in het bijzonder :

1° de kwantitatieve en kwalitatieve resultaten die het IWT-Vlaanderen moet bereiken door op het terrein de technologische innovatie aan te moedigen ;

2° de wijze waarop de Vlaamse regering, de administratie en de Vlaamse wetenschappelijke instellingen met het IWT-Vlaanderen zullen samenwerken, met inbegrip van de wijze waarop de concrete opdrachten genoemd in artikel 5

worden voorbereid, meegedeeld, uitgevoerd en opgevolgd ;

3° de omvang en de berekeningswijze van de dotaties aan het IWT-Vlaanderen genoemd in artikel 21."

Artikel 13

§ 1. In hetzelfde decreet wordt Hoofdstuk III, bestaande uit artikelen 8 tot 20, vervangen door wat volgt :

"HOOFDSTUK III

Bestuur en werking

AFDELING 1

De raad van bestuur

ONDERAFDELING A

Bevoegdheden

Artikel 8

Het IWT-Vlaanderen wordt bestuurd door een raad van bestuur.

Artikel 9

§ 1. De raad van bestuur bepaalt het beleid van IWT-Vlaanderen, onverminderd artikel 7 en 7bis.

§ 2. De raad van bestuur sluit de beheersovereenkomst af, genoemd in artikel 7ter.

§ 3. De raad van bestuur stelt de jaarlijkse begroting van IWT-Vlaanderen vast.

§ 4. De raad van bestuur heeft verder alle bevoegdheden, die niet door of krachtens dit decreet aan andere organen zijn toegewezen.

Artikel 10

De raad van bestuur kan bevoegdheden delegeren

naar de voorzitter van het directiecomité en/of de directeur-generaal en/of het directiecomité.

Artikel 11

§ 1. De raad van bestuur neemt een reglement van orde aan.

§ 2. Het reglement van orde bevat minstens :

1° een regeling van de werkzaamheden van de raad van bestuur ;

2° een bepaling van alle delegaties die de raad van bestuur verleent.

§ 3. De Vlaamse regering bekrachtigt het reglement van orde. Het reglement van orde wordt in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt.

ONDERAFDELING B

Samenstelling

Artikel 12

§ 1. De raad van bestuur bestaat uit hoogstens dertien stemgerechtigde leden en de ambtshalve leden.

§ 2. Elk van de leden van de raad van bestuur moet vertrouwd zijn met de technologische innovatie

§ 3. Het lidmaatschap van de raad van bestuur is onverenigbaar met dat van de Kamer van Volksvertegenwoordigers of de Senaat, de federale regering, het Vlaams Parlement, de Vlaamse regering, de Raad van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, de Brusselse Hoofdstedelijke regering, een bestendige deputatie, de rechterlijke macht of van het Europees Parlement, met de functie van gewestelijk staatssecretaris in de Brusselse Hoofdstedelijke regering of met het dragen van een ambt bij het Arbitragehof, de Raad van State en het Rekenhof.

Artikel 13

§ 1. De stemgerechtigde leden van de raad van bestuur worden benoemd door de Vlaamse regering.

§ 2. De stemgerechtigde leden van de raad van bestuur mogen, met uitzondering van de voorzitter van het directiecomité, niet tegelijkertijd personeelslid van IWT-Vlaanderen zijn.

§ 3. Vier stemgerechtigde leden worden benoemd uit een dubbeltal voorgedragen door de organisaties vertegenwoordigd in de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, waarvan twee leden de representatieve organisaties van de werkgevers, de middenstand en de landbouw vertegenwoordigen, en twee leden de representatieve organisaties van de werknemers.

Vier stemgerechtigde leden worden benoemd uit een dubbeltal voorgedragen door de Vlaamse Interuniversitaire Raad.

De Vlaamse regering duidt ten hoogste vijf leden aan, waaronder de voorzitter van het directiecomité.

§ 4. Het mandaat van de stemgerechtigde leden van de raad van bestuur duurt hoogstens zes jaar en is hernieuwbaar. Ingeval het mandaat van een stemgerechtigd lid voortijdig beëindigd wordt, volgt de opvolger het mandaat van zijn voorganger.

§ 5. De Vlaamse regering benoemt onder de stemgerechtigde leden, met uitzondering van de voorzitter van het directiecomité, de voorzitter van de raad van bestuur. In geval van staking van stemmen in de raad van bestuur is zijn stem doorslaggevend.

Artikel 14

§ 1. De ambtshalve leden van de raad van bestuur zijn :

1° de directeur-generaal ;

2° een ambtenaar van de administratie Wetenschap en Innovatie van de Vlaamse Gemeenschap.

§ 2. De ambtshalve leden hebben geen stemrecht. Zij wonen de vergaderingen van de raad van bestuur bij met raadgevende stem.

AFDELING 2

Het directiecomité

Artikel 15

§ 1. Bij het IWT-Vlaanderen wordt een directiecomité ingesteld. Het directiecomité bereidt de bijeenkomsten van de raad van bestuur voor, en ziet toe op de uitvoering van diens beslissingen. Het directiecomité oefent verder de bevoegdheden uit, die door de raad van bestuur eraan zijn gedelegeerd.

§ 2. Het directiecomité bestaat uit de voorzitter van het directiecomité, de directeur-generaal en ten hoogste drie andere leden die door de raad van bestuur aangeduid worden. Elk lid heeft één stem. Bij staking van stemmen beslist de raad van bestuur.

AFDELING 3

De voorzitter van het directiecomité
en de directeur-generaal

Artikel 16

§ 1. Het IWT-Vlaanderen wordt collegiaal geleid door de voorzitter van het directiecomité en de directeur-generaal.

§ 2. De raad van bestuur bepaalt de nadere onderlinge taakverdeling tussen de voorzitter van het directiecomité en de directeur-generaal, die gehouden en gerechtigd zijn hiertoe een voorstel te formuleren.

Artikel 17

§ 1. De voorzitter van het directiecomité en de directeur-generaal worden benoemd door de Vlaamse regering.

§ 2. Hun mandaat duurt ten hoogste zes jaar, en is hernieuwbaar. Hun mandaat is een voltijdse opdracht. Hun rechten en plichten worden bedongen in een overeenkomst met de Vlaamse regering.

AFDELING 4

Personeel

Artikel 18

De Vlaamse regering bepaalt het administratief en geldelijk statuut van het statutair personeel en stelt de personeelsformatie van het IWT-Vlaanderen vast.

Artikel 19

Het IWT-Vlaanderen kan contractuele personeelsleden in dienst nemen, onder de voorwaarden bepaald in het koninklijk besluit van 26 september 1994 tot bepaling van de algemene principes van het administratief en geldelijk statuut van de rijksambtenaren."

Artikel 14

In artikel 21, § 1 van hetzelfde decreet wordt 1° vervangen door wat volgt :

"1°. de dotaties van het Vlaamse Gewest", en wordt 2° opgeheven.

Artikel 15

In Hoofdstuk IV van hetzelfde decreet wordt een artikel 21bis ingevoegd, dat luidt als volgt :

"Artikel 21bis

De middelen die voortvloeien uit de overgedragen rechten en plichten van het Fonds tot Bevordering van het Industrieel Wetenschappelijk Onderzoek in Vlaanderen worden gevoegd bij de financiële middelen van het IWT-Vlaanderen."

Artikel 16

In artikel 22, § 3 van hetzelfde decreet wordt het eerste lid vervangen door wat volgt : "De commissaris en de gemachtigde van financiën en begroting kunnen binnen een termijn van vier werkdagen beroep instellen tegen elke beslissing die zij strijdig achten met de wetten of de decreten, de besluiten en/of de beheersovereenkomst."

AFDELING 2

VITO

Artikel 17

Artikel 4 van het decreet van 23 januari 1991 betreffende de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek, gewijzigd bij decreet van 25 juni 1992, wordt in zijn geheel opgeheven en door de volgende bepaling vervangen :

"§ 1. De VITO kan deelnemen aan tijdelijke ondernemingsvormen zoals verenigingen, groepen of syndicaten, doch enkel voor het uitvoeren van studies, onderzoeken en demonstratieprojecten en voorzover die beantwoorden aan de in artikel 3 opgenomen doelstellingen.

§ 2. De VITO kan met eigen middelen kapitaalsparticipaties nemen of de activa die door haar onderzoeksactiviteiten worden tot stand gebracht inbrengen in ondernemingen, instellingen of verenigingen, maar ze kan zelf geen ondernemingen, instellingen of verenigingen oprichten."

AFDELING 3

FIOV

Artikel 18

Het decreet van 6 mei 1987 tot oprichting van een Fonds tot Bevordering van het Industrieel Wetenschappelijk Onderzoek in Vlaanderen, gewijzigd bij decreet van 21 december 1990, wordt opgeheven.

Artikel 19

De uitstaande rechten en plichten van het Fonds genoemd in artikel 19 worden bij de opheffing overgedragen naar het IWT-Vlaanderen.

HOOFDSTUK IV

Slotbepalingen

Artikel 20

De Vlaamse regering kan de bepalingen van het decreet van 23 januari 1991 betreffende de oprichting van een Vlaams Instituut voor de bevordering

van het wetenschappelijk-technologisch onderzoek in de industrie coördineren met de bepalingen die daarin uitdrukkelijk of stilzwijgend wijzigingen hebben aangebracht tot aan het tijdstip van de coördinatie.

Te dien einde kan de regering :

- 1° de volgorde en de nummering van de te coördineren bepalingen veranderen en in het algemeen de teksten naar de vorm wijzigen ;
- 2° de verwijzingen die voorkomen in de te coördineren bepalingen, met de nieuwe nummering overeenbrengen ;
- 3° zonder afbreuk te doen aan de beginselen die in de te coördineren bepalingen vervat zijn, de redactie ervan wijzigen teneinde ze onderling te doen overeenstemmen en eenheid in de terminologie te brengen.

De coördinatie zal het volgende opschrift dragen : "Decreet betreffende de oprichting van het IWT-Vlaanderen, gecoördineerd op (datum).".

Artikel 21

De Vlaamse regering bepaalt de datum waarop de verschillende artikelen van dit decreet in werking treden.

Brussel, 2 februari 1999.

*De minister-president van de Vlaamse regering,
Vlaams minister van Buitenlands Beleid,
Europese Aangelegenheden,
Wetenschap en Technologie,*

Luc VAN DEN BRANDE